

מחוּבָּרים

העלון השבועי מבית עוז והדר - אור לישרים

גלוין קס"ז | פרשת שלח | תשפ"ד

זמני כביסה	ירשלים	יציאה קודש:
שבת קדש: 16:32	יום חמישי 17:47	יום חמישי 16:32

חשייה: מודיע ביקש הרה"ק רבינו מרדכי מנשכיז ז"ע"א בליל הסדר לאחר תפילה

ערבית לעסוק בתורה וללמוד בהתמדה קודם קודם עירכת הסדר | עמ' כ"ג

סגולה: אמונה סגולה להמשכת הفرنسا | עמ' ב'

אקטואליה: קנה עליית חמישי בפרשת שלח כדי לזכות בפרשת המן ואחריו ג'

פוסקים קראו לאחר? | עמ' ו' א'

השבוע בגלילו:

פויינט חכמים
ואמרות נפלאות
על פרשת השבוע

פנינים ואמרות

כי הכתוב במסור לחכמים שבכל דור ודור שאותו ידרשו כפי דעתם, ולהם נאה לדרכם גם כשרנאה שאין יכול מתרפרש על פי הדרשה.

ובזה י"ל, שהיתה כוונת הרה"ק מוואראק באחסנו פלשתים" שמואמרו אין צרייך להתאים ולהתפרש בהמשך המשנה.

אמנם צדיקים (ראה באורות המים למהרצ"ה) מרגמנוב זצ"ל) הוסיפו לבאר המשך המשנה כך: "שנים שישובים" אזי דוקא כשמידת ה"איין" שרויה בינהם, דהינו שנייהם בבחינת עפר ואפר ואין האחד מתנשא על החברו. דוקא בכחאי גוונא ישיבתם בדברי תורה, אבל אם מסר הגאווה מבדייל בינהם, הרי זה כמושב לצים. מפי ספרים וסופרים - אבות (ח"א עמ' תל"ה)

החסידים ועל מעשיהם, היו מי שהוזיאו דיביה על הצדיקים המפרשים חצאי פסוקים ואין הביאו עליה יפה בהמשך הפסוק, השיב להם הר"א: אי משום הא לא נראה כי "פלשתים יוכח", דהנה בתורה כתיב "ולא נחים אלקים דרכ ארץ פלשתים", ופירשו חול (שםויר פר' כ, יא) שהשיית לא נהג עם בניו כדרך הארץ, שדר כל הארץ מי ש��ונה עבדים קונה אותן על מנת שהיה מರחץין וסקין אותן וטוענין אותן ומארין לפניו, אבל הקב"ה לא עשה כן לישראל אלא היה מרוחץין סרך אותן ולבלישן ונשאן והאר לפניהם, לכך נאמר "ולא נחים אלקים דרכ ארץ", ואף על פי שלפי דרשנו זו אין ראוי לתיבת "פלשתים" הכתוב בהמשך הפסוק, מכל מקום הדרש ידרש,

מה התכוון הרה"ק רפ"מ מוואראק בתשובתו: "פלשתים" ...

ולא נחים אלקים דרכ ארץ פלשתים וג"י, יז). ידוע שהרה"ק רבינו מנחם מנ德尔 מוואראק זצ"ל היה כמעט בדיורו, ואך כאשר הגיע דברי תורה בשולחנו היה אומר בקיצור גדול, ולכן היה נקרא בפי כל "הצדיק השותוק".

פעם נפגש עם אחיו הרה"ק רבינו יעקב דוד מאמשנוב זצ"ל, וכదרכו בקדוש ישב בשתייה ולא הוצאה הגה מפיו, אך אחיו הצעיר בו מADOW לומר תורה, עד שבושים אופן לא יכול היה לסרב יותר, בלילה ברירה פתח הרה"ק מוואראק ואמר לפרש את דברי המשנה (מסכת אבות): "שנים יושבים" - שני אנשים המסובים יחד "ואין ביניהם", היינו שישיכתם יחד היא מתוך אהבה ואחווה, ואין ביניהם שום פירוד ומחולקת, הרי זה בחינת "דברי תורה" ... ובזאת הצליח בחכמו לקיים רצון אחוי להגידי "תורה" ובכך להתחמק ולהשתמט מלדורש ברבים הרבה אלקים חיים, והיתה זו אמתלאה שלא לומדר בדברי תורה.

באוטו מעמד נכח גם אחד מחשידיו של הרה"ק מאמשנוב, והיטב הרה לו על דבריו הקיצרים של הרה"ק מוואראק אחורי שרבו הצעיר בו כל כך, ומושם היותו איש שמזגו חם, מיהר והקשה להרה"ק מוואראק: אם כן איך יתרابر המשך דברי המשנה "הרוי מהושב לצים", גענה הרה"ק מוואראק כדרכו בקצרה "פלשתים", ולא יסף עוד.

והסביר בזה נראה, אותו מעשה המופיע על הגר"א מווילנא זצ"ל, כשדרכו לפניו על

מוסר חסדי לפרש השבוע עמ' כ"ג

פוני אביר יעקב עמ' ז'

אדם נוגע בימה שמצוון לחבירו (יומא ל, ב) ומכל שכן בחילן הצדיקים כדכתיב (תהלים קכח, ג) כי לא ינוח שבט הרישע על גורל הצדיקים.
דברי ישראל - בפרשנו

היהודים התזקקו בזמןים הקשים ע"י חוש הומר

המפללי אין קברים במצרים וגוי (ד, יא).
כתב הרש"ר הירש: פירשו האם בגל חוסר קברים... התבדחות שנונה זו אפילו בעת החדרה והיאוש העמוקים ביותר, היא סימן לחוש ההומוור תכונה אופיינית של שבט יעקב צלול הדעת.
כאמר פעם הגאה רבי גדי אייזנור ז"ל על אודות שנתן המלחמה בגטו ובמנונות:
'אך פעם לא היה נפול ברוחו שטענדיג דארט גיוועון ניטש גיפאלין, ותמיד היית עס רוחה בדוחה "מיט הומר גיוועהן שטענדיג". נהנתה לעשות 'חכמת' - מאכן שטיקלען - ווען ס'האט זיך גילאוץ, די עריגסע צייטן... היה כי במצב רוח טוב.
מן הבית ישראל העיר לי פעם בבדיקהה - געטשפערט', שם heißt היית יותר בשמה מאשר כאן, "ב'יזט דארט גיוועהן מעאר אויפיגראטэм ווי דא" ...
פירוש הרש"ר הירש ז"ל - בפרשנו; במחיצת רבי גדי (עמ' קכו)

מדוע לא לcko הרשעים מהמן שלע פתח הצדיקים

הנני מפטיר לךם לךם מן השמים ויצא העם ולקטו גוי (טז, ד). אמרו חז"ל (יומא עה, א) הצדיקים ירד להם המן על פתח בתיהם, בינוונם יצאו ולקטו מוחץ למחנה, רשיים שטו ולקטו מקום רחוק ע"ש.

והנה לכוארה כיון הצדיקים ירד להם המן על פתח בתיהם, למה להו להבוגנים לצתת וללקט מוחץ למחנה ולהרשעים להיות שטו ולקטו מקום רחוק, הלא יכולו ליקח מן המן המונח על פתח הצדיקים, אלא כי הרשע אינו רוצה לקרב עצמו אל הצדיק כי אין אדור מדק בברוך (בר"ר נת, ט) ואך שידייע שבחפתיחן של הצדיקים שם המן וככל טוב יוכל להיווע אצל הצדיק, אומר יעבור עלי מה ולא לילך אל הצדיק חס להוציא, כמו שאמרו דתנן ואבאים (במודבר ט, יד) העיני חאנשימים הם פגקר לא געלה, והם שהותירו מן המן והם שטו ולקטו (ראה שמוא"א, כת). ועוד כי הרשעים נדמה להם כל אפיא שווין, וכיון שראו שאין בפתחיהם, חשבו שבודאי גם בפתחיהם של הצדיקים אין כלום.

אך עדין קשה, הא תינה הרשעים כאמור, אבל הבוגנים קשה, מדוע לא לcko מפתח הצדיקים, וש לומר שבאמת הבוגנים וכן הרשעים היו הולכים ורצים לפתחיהם של הצדיקים לחטף את המן, אבל לא היה להם שליטה לקחת כלום, כי

הרב שגילה שקיבלה בידו שהגרמנים הם מזרע עמלק

מלחמה לה' בעמלק מדור ד' גוי (זז, טז). מסופר על מרן האמרי אמרת מגור זצ"ל, כי בעטם הרשונה בה נפגש עמו הג"ר פינחס כהן זל' אב"ד אנסבאך שבגרמניה, [שהיה לימיים מפעילה הובלטים של "אגודת ישראל" בפולין], הרי שבמהלך היכרותו וראשוניות זו הסתగ הגר"פ כהן זל' עמו - אחרי שהבעי כי ברכצונו למסורizia עניין כמוס, שאינו יכול לגלותו אף אחר.

"קיבלה בידיו" פתח ואמר "שהגרמנים הם מזרע עמלק... אלו העמלקים האמיטיים... ואין בעולם שונים ישראל גודלים מהם".

והיה בדברים הללו שיצאו מפי רב ידוע בגרמניה משמש הידוש רב, כי רבים וטובים אשר זכרו כיצד התנהגו אנשי האכזרים של הצאר הרוסי, הבינו באותה שעה על גורמניה ה"נאורה" כמלכות של חסד....

רק כשהסתערו הגרמנים פעם נוספת לכובש את פולין, בשליה שנת תרצ"ט, גילה האמרי אמרת יי"ע לבני ביתו את הדברים ששח לו הרבה מאנסבאך זל' לפניו בחציזי יובל שנים...
ראש גולת אריאל (ח"ב עמי' שג)

סגולת השבוע

אמונה סגולה להמשכת הפרנסה

הרה"ק רבי נחום מטשעראנאייל ז"ע, כתב בספרו מאור עינים בפסקוק בפרשנו "כח צנצנת אחת והן שמה מלא העומר מנ" גור' (טז, לג), דברמת התזה"ק היא נצחית, ונענין 'מן' הכתוב בתורה נוגה גם עתה מדי יום, וזה שאמרו (תנומה באשכח כ) 'מי שברא יומם בראשתו'. ורק החלוק בין דור המדבר לדורות האחרונים, שדור המדבר נודכו בקריעת ים סוף ובמיוחד דור סיני עד שירד להם שפע העליון בלי, אבל דורות האחרונים שחתאו ונתעבה חומרותיהם, لكن נצרכה השפע ההוא שנקרה מן להחלש בכל וללבוש שהוא עסק אחד לעסוק (בשלח הוба בפר"ח סי' נג המשמים. והוא מה שאמר הכתוב "כח צנצנת אחת והן שמה וכו' מנ", שהוא כל וללבוש לשמרתו לדורותיהם. ולזה אמרו בזוהר (בשלח הוба בפר"ח סי' נג) נג אותן אוצריך לצייר את עצמו בשעת קריית השירה כאשר היה באהל קריית קריית ים סוף, כי כמו שציצירין כו' שציצירין כו' ויתחזק באמונה כדכתיב (שםות יד, לא) "ויאמינו בה ובמשה עבדו", ואח"כ יוכל לקבל השפע המלבש בדבר ההוא שמננו בא פורנסטו, עכ"ד.

עפ"י דבריו מבאר הגה"צ מאמרם ז"ל (פסחים קית, א) קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף. הינו בעת שאדם רואה שקשים לו פרנסטו, אז העצה שיעשה כמו או שקדום שהגע להם המן היה להם קריית ים סוף, הינו שדבקו באמונה בשעת קריית קריית ים סוף, כמו כן יעשה כעת, והשיות יריד לשלפער בעטם העס שנטול בלבוש העס (פר' תולדות): "...אנשי דורושים עזות ותחכבות על פרנסטה", ועצתו "אמונה להאמון שלימה באחדות ולשן גלהב איתא בספה"ק ישמה ישראל (פר' תולדות):

"...ומי שנחלש בכך אמונה הוא מוחסן פרנסטה, וכמו"ש הוזה"ק (ח"א קס"ו ע"ב)עה"כ (משל"י י"ב, ט) טיב נקלה וגוי וחסר לחם, חסר לחם חסר מהימנותה, אבל דורשי ד' לא ייחסו כל טוב, ויעירק לקבוע ולהרשיש לבבו אמונה פשוטה ושלימה ותמונה בלי שום פקפק" עכ"ל.

ולבל יחסר המזוג יש לציין למה שביראו הקדמוניים (ראה חנוכת התורה פר' יתרו ועוד) אמרי "שכਰ מצוה בהאי עלא ליכא" אלא הקב"ה מקיים כל התורה כולה וכתיב"כ בינוינו תנתן שכרו", אלא דקי"לadam שכרו עיי' שליח אינו עבר על בל תלין, והרי התזה"ק ניתנה לנו עיי' שליח - משה רבינו ע"ה, משום המכין כאן משום כל תלין, אבל שני דיברות ראשונות מפי הגבורה שמענום ולכך יש ע"ז שכר בעווה"ז, וזה שאמרו זל' "ישראל אינם ניזונים בעווה"ז אלא בשביל האמונה" עכ"ד.

קו' מחברים'
שע"ו מלכת התורה עוז והדר
02-803-9999

לשאלות הלכתיות בבית הרוואה הקש 8

כִּי אַנְּיָה רְפָאֶה:

זכות קבלת שבת כמה דקות קודם, נרפא הבחוור בדרך ניסית בעיל הסכיתו ושםעו:

שנתיים, ואני מבין מה קורה פה. לפתע פתואום חלה הטבה בכל הבדיקות, ואני רואה עוד סיבה לניטוח או לטיפול כלשהו. התוצאות המתקבלות בעט האחרונה מעידות כי המחללה נעלמה ללא כל טיפול. לא מבין איך זה קורה...". אחד מhabריו של הבחוור מיהר לבשר את הבשורה המרגשת למoro ורבו, הוא הגאון רבינו זצ"ל, בהוסיפו כי בזודאי הבחוור נרפא בזאת ברכת הרבה ותפלותינו. הרב בעדרי הגיע על אחר בענות חן: 'אני? מה זה קשור אליו?' קרה לו נס בזכות השבת, השבת הצילה אותו!

הichoור שהיה אצל הרב בעדרי - שכלל לא ידע על פעולותיה של אם החולה למענו באמצעות הקדמה קבלת השבת - לא הבין את הדברים. רק כשמספר לרעהו החולה אודות העניין, הושלם הפואל המופת, המלמד כי כמה דקות של תוספת שבת הוסיפו לבחוור שנות חיים ארוכות...

המסר מהסיפור, כפי שקיבלו אותו מהבריא שבחורה בעצמו, זעק: ועל ה'פרי מגדים' מבטיה, שהמוסיף מחול על הקודש מוסיפים לו חיים. כפשוון ממש - תוספת שבת היא סגולה בדוקה ומונסה, מוכחת ופעילה, שמוסיפה

חיים, שמעניקה בריאות, שיוצרת אריכות ימים מותק בריאות אינהה. גם אמו של הבחוור, מchnact נודעת, בקשה לעשות חיזוק לרופאותו, ובנטה אל תלמידותיה בבקשת שיקדימו לקבל את השבת לרופאותו, מתוך ביטחון שהקדמתה קבלת השבת היא מפתח של שפע ורפואה. התלמידות הקשיבו לעצת המחנכת, ולא רק קיבלו על עצמן - הן גם ביקשו מושפחתן והפיצו את הבשורה, כשבבים וטובים מקבלים על עצם להקדים לקבל פנוי שבת לרופאותו...

כמו כן הדריך: תוספת שבת. הבה נקדים לקבל פנוי שבת, הבה נקפיד לקבע את השבת כמו דקota לפנוי הזמן, הבה נקדים מזמננו הפנוי לטובות כניסה ליום השבת - וונכה באורך ימים ושות חיים מותק שפע וברכה! (פניני פרשת השבוע)

בימים הראשונים לאשפו של הבחוור הצער אלעזר מנהם פ. בבי' החולים 'שנידר' בפתח תקווה, עוד פיימה תקווה כי מדובר במחלת קלה שהזרקת אנטיביוטיקה דרך הווריד תשיע לו להיחלץ ממנה. אבל ימי האשפו הלכו והתרכו, תוצאות הבדיקות לא בישרו טובות, והichoור - כמו גם בני משפחתו וחבריו לישיבה, הפקו למוגדים ומוטדים. האבחון של מצבו הרופאי היה סיכון מרכיב במיעים, תוך שהרופאים מסבירים שככל לא ברור מה נכון לעשות במצב כזה...

הוצע להם ניתוח מורכב ומוסבר, תוך שהרופאים אומרים שהם כלל לא בטוחים כי זה מה שישנה את גורלו לטוב. מצד שני, כל יום שעובר מגדל את הסנה לדיות פנימי חמוץ, שיכל להוביל לסנת חיים ועד שער מוות, ל"ע. ביןתיים הichoור נותר במעקב צמוד, כשהרופאים מוסיפים ובודקים רעיונות והצעות כיצד לטפל בו כיואות.

חבירו וידידו הרבו להתפלל למעןו, לצד זאת שבקשו את ברכתם של גדולי ישראל למען הichoור החלה, תוך שהוא מודגשים את חוסר הווזאות - הן של המהלה והן של הטיפול בה, כשמנגד היו של בחור צער תלולים ועמדים.

גם אמו של הichoור, מchnact נודעת, בקשה לעשות חיזוק לרופאותו, ובנטה אל תלמידותיה בבקשת שיקדימו לקבל את השבת לרופאותו, מתוך ביטחון שהקדמתה קבלת השבת היא מפתח של שפע ורפואה. התלמידות הקשיבו לעצת המחנכת, ולא רק קיבלו על עצמן - הן גם ביקשו מושפחתן והפיצו את הבשורה, כשבבים וטובים מקבלים על עצם להקדים לקבל פנוי שבת, תוך שהם אומרים שחיזוק זה בהקדמת קבלת השבת יהיה

לראפאותו... חילפה תקופה קצרה, הichoור עודו מאושפז, מטופל בידי ד"ר גילי גלעד במועד ההמטולגי-אונקלובי בבית החולים. ביום בויר אחד ביחס הרופא לשוחח עם בני משפחת הichoור, כשהוא אומר 'אני משתמש רפואי זה עשות'

מחוברים

הנץ היום מבית עוז והדר - אור לישראל

- וארט יומי • סיפור יומי • הלכה יומית
- אור החיים הק' יומי • פניני אביר יעקב
- זוהר יומי • פניני הדף היומי • זכרון הצדיק

שירות לקוחות אישי

או לחץ
כאן

להצטרפות:
newsletter.mechubarim@gmail.com

מתהילים
את היום!

אשירה לה:

מדוע לא הסכים החתן לוותר על הזמר החסידי גם בתמורה ל-20,000 אלף דולר: העומק הרוחני שעם מążחורי הקלוים:

מעוטת יכולת, וכך נカリית לפניה הוזמנות פז לממן את כל הוצאות החתונה ועוד להישאר עם עודף הנה. אך המענה נותר שלילי. החתן לא הסכים לוותר על שירותו בשום מחיר שביעולם.

הדבר עורר פליה גדולה בלביו של הזמר. מדוע הוא מסרב? שאל את עצמו. הוא הכיר את משפחחת החתן, אנשים צנوعים וудיני נפש, רוחקים מאוד ממידת העקשות. מדוע החתן מתעקש כל-כך על שירותו בחתונתו? למה הוא דוחה סכם כסף מכובד כל-כך, שיתן לו בסיס לכלייל לקראת חייו החדשים?

הוא החליט לבדוק את העניין. "מדוע אתה מתעקש כל-כך?", שאל את החתן. "וכי לא תוכל למצוא זמר חתונות אחרים?".

שתיקה השתירה מעברו השני של קו הטלפון. כעבור דקה של דמייה פתח החתן ואמר: "אבי עבר תאונת קשה לפני כמה שנים, ומazel הוא נזקק לעזרה יומ-יום. גם פרנסת המשפחה נשברה. מי שלקחה עלייה את כל העניינים הרפואיים, את הסיעוד של אבי ואת עול פרכנסת המשפחה, היא איממי שתחיה. איממי מסורת את נפשה יום ולילה למען אבי ולמען בני המשפחה", המשיך החתן וסייע בקהל רועד. "מעולם לא בקשה דבר עצמה. כל חייה נתוננו למען הזולות בלבד.

"כאשר באתי בקשרי השיווקים ושותهائي עם אימי על החתונה, אמרה איממי: 'כמה יפה היה אם ר' שלמה-שמעה ישיר ויעמיח בחתונתך'."

"הבנייה מדבריה שהיא אוהבת את שירתך וננהנית ממנה. זו הייתה הפעם הראשונה בחיה ששטעתי ממנה רמז למשאללה קטנה לעצמה."

"לכן פגשתי אילך וביקשתי ממך לשיר בחתונתי. זו הוזמנות שלי למלא את משאלתה של אימי. מול הצעות הכספיות הנדירות אני מעמיד נגד עיני. את כל חייה של אימי, הרוצפים התמסורות והקורבה. את הזכות הזאת של כיבור אם לא אמכור בעד שום הון שביעולם. לכן חשב לי כל-כך שתשתתף בשמחתי, כדי שאוכל לשמה את אימי".

דבריו של החתן השאירו את ר' שלמה-שמעה פעור פה. דמעות של התרגשות נקו בעיניו. "אבלו החתןך ואעשה הכל לשמה את אימם", אמר החתן.

בל"ג בעומר בא ר' שלמה-שמעה בחתונgestה לחתונה. "אחרי ששטעתי את סיפורו של החתן", הוא מסביר, "שטרתי בחתונה מכל הלב והנשמה. זו הייתה שמחה יהודית מזורמת, מתרך ידיעה שעומדת להיבנות כאן בית על יסודות נאמנים ביותר.ומי יודיע אם לא הטרפו לשירה גם מלאכי מרים, שליו בשירותם השמיימית את הבן המכובד את הוריו באבאה אין-קץ". (גלאי שיחת השבוע)

"איו טעות עשית!", מלמל לעצמו הזמר החסידי ר' שלמה-שמעה סופריין, המתגורר ביום בפלורידה, כשבדק ביוםנו אם הוא פניו להופיע בחתונה המכבדת הצפיה להיערך בניו-יורק.

זה היה בسنة תשע"ה. שלמה-שמעה התגורר אז בטורונטו שבkanada. מדי שנה היה תורם כמה הופעות לחתונות של מעוטי יכולת, שפנו אליו במסגרת ארגון חסד בעיר. בחורף באותה שנה התקשר אליו חתן משפחה דלת אמידים, וביקשו לשיר בחתונתו, הצפיה להתקיים בעוד כמה חודשים.

הזמר בדק ביוםנו, ראה שהתאריך פניו ונענה בחיקוב. "היום שבו אני משתמש הואلوح שנה לועז", ובדרכ כל אמץ בו את התאריכים העכשוויים. "משמעות ר' שלמה-שמעה לשיחת השבוע". משום מה לא סימנתי בלוח באותה שנה את יום ל"ג בעומר, וכך ענתתי לבקשו של החתן, בלי להיות מודע שבעצם מדובר בל"ג בעומר".

בערו הימים והוא קיבל פניו מיהודי אמיד, לבוא לניו-יורק, לחתונת אחד מלידיו, שעתידה להיערך ב... ל"ג בעומר. רק אז קלט ר' שלמה-שמעה את הטעות שעשאה.

"אםنم אני תורם בחפק לב הופעות למעוטי יכולת, אבל לא במועדים מבוקשים, כמו ל"ג בעומר", מסביר הזמר. "אילו היינו מודע לעובדה שמדובר בל"ג בעומר, ברור שלא הייתה מיט מסכים להופיע בחתונתנו זו, בהתנדבות".

הוא התקשר לחתן, הסביר לו את הטעות שאירעה וביקשו לשחררו מלהופיע בחתונתו. ואולם החתן לא הסכים לוותר עליו.

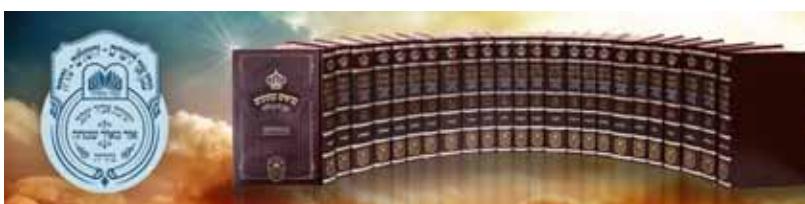
ר' שלמה-שמעה התקשר להיהודים האמיד מניו-יורק וספר לו על התסבוכות שנוצרה. "אינו בעיה", אמר אותו היהודי, "אשלם את מלאו העולות של זמר אחר, שיבוא לשמה את החתן זהה בשלו: "אני רוצה רק אותך בחתונתי", אמר.

ר' שלמה-שמעה עדכן את המזמין מניו-יורק בתשובה השלילית, והאיש הגיב ואמר: "אמור לחתן שאינו מוכן לחתן לו שלושת-אלפים דולר נספסים על מלאו העולות של זמר אחר, בתמורה להסתמכו לוותר עליך".

ואולם החתן דחה את ההצעה. "תן לו עשרה-אלפים דולר. תן לו אפילו עשרים אלף דולר!", העלה האיש מניו-יורק את ההצעה. "אני מוכן לחתן לו כל סכום שירצה, ובכלב שיחזרו אותו לבוא לשיר בחתונתך".

הומר היה בטוח שהצעה נדיבת כזאת תתקבל בשמחה. הלאו זו משפחה

הצער היה בטוח שתתקבל נדיבה
בדרכ נדיבת כזאת
בנסיבות כזאת
הצער היה בטוח שתתקבל נדיבה
בדרכ נדיבת כזאת
בנסיבות כזאת
הצער היה בטוח שתתקבל נדיבה
בדרכ נדיבת כזאת
בנסיבות כזאת

אוד בהדרות הנ"ד
בHIGH-TECH!

מלא העمر מז:

עזר לחבירו ולבסוף ראה מה שעושים עושים לעצמו, על ידי קר זכה לkeysןת דירה לבנו...

זה לא משבכני אותו. הוא ממשיך ללחוץ. בשלב מסוימים אני שאל אותו יישורית: 'אתה סוכן מסעם הרים מוזים זהה?' ואני מוסיף בחוויר 'אם כן כח 100 שקל דושחר אותי לנפשי...'

זהו צחוק וחושף: 'אבא של זוקק להלווה גודלה. אם אצלייך לגיסים מכמות נכבהה של מטרפים חדשים לאરונות, ואוכל לסדר לו את ההלוואה!'
זהו המשיך להתנוון, בבקשת רחמים, שעבור אביו מדבר בהצללה, ולכן חשוב לו כל כך שאצטראף. טבון אני מצין לעצמי, הפעם מדבר בנימוק חדש - רבתה שלא שרטתני עטurb

חשבתי רגע ואמרתי שגם אם כן אוכל לזרע רק את הגדל, אך לא את הקטנים. בתגובה הסביר לי שהארון לא מוכן לרשום רק ילדים גדולים (שאוטוטו ידרשו את הלוואה...). אך אם ארשות את כל הקטנים, הם יסכימו לקבל גם את הגודלים. אז איך אני יכול לעזור לך? תוחית בקורס. אבל היה לי קשה לדוחות אותו. ריחמתני עליי וביקשתי שיתן לי זמן להרהר בענין. הוא המשיך להתקשר שוב, ושוב. לבסוף נכנעתי. חשבתי לעצמי: גם אם אני בטוח שסבירוי הצלחה הם בגדר 'ספק-ספקיא', מציאות צדקה זה הרי וודאי, ואין ספק מוציא מידי צירוף אינטואיטיבי את כל הילדים.

1

לפני 4 שנים התארס הבן הגדול שלו. רשותו לתוכנית 'מוחיר למשתכן' ובסיועה דשמייה החקה בORITY הדירה שכבר הייתה במצב בנייה. ההיי חיב לסגור חוזה במידי ולשלם תשלום דראט ראשון תיכף ומיד. המוחtan הדיעץ לי שם אני אהתמאץ להזדרו - גם הוא יעשה זאת, ואם לא -

מכיוון שהבן היה רשום בתוכנית המודוברת, זכינו מיד בהלוואת ענק שאפשרה להניח את הכסף על השולחן. וברוך השם הבן של גר היום בדירה משלהו. ברור לי שם לא הייתה האפשרות להשיג את

ההלוואה הנוחה הזו, הוא יהיה גור עד היום בשכירות!!!

◆ ◆ ◆

ומידי פעם אני מורה להנאי בשלום: מי עשה טובה למי: האם אני שהצטרכתי לתוכנית כדי לעזור לייוד, או שמא אותו ייוד שheidל אותי להטרף?.

(גליון איש לרעהו)

לפני 4 שנים התארס הבן הגדל שלו. רשותי אותו לתוכנית 'מחיר למשתכן' ובסיועה דשמייא זכה במתירות בדירה שכבר הייתה באמצע בנייה. הייתה חביב לסגור חוזה במידה ולשלם תשולם ראשוני תיכף ומיד. המחוותן הודיע לי שם אני מתאים להזדרז - גם הוא יעשה זאת, ואם לא - חלום הדירה הולך ומתרחק מأتנו! מכיוון שהבן היה רשום בתוכנית המדוברת, זכינו מיד בהלוואת ענק שאפשרה להניח את הכסף על השולחן. וברוך השם הבן שלו גור היום בדירה ממשלו. ברור לי שאם לא הייתה האפשרות להשיג את ההלוואה הנוחה זו, הוא היה גור עד היום בשכירות!!!

ערב אחד מתקשר אליו מכר מבית הכנסת 'אני רוצה לדבר איתך?' - 'בכבוד רב'! אני עונה לו, תוך כדי שאני מנסה לחשב מה הוא מצפה ממני. אז כר. הוא רוצה שאציגו למיזום החדש.

הוא מפרט את המעלות הרבות, ואני מסביר לו שהסיפור זהה כבר

פנינים על הפרשה:

כפילות הפסוק ואמרות התרגומים

ה' ימֶלֶךְ לְעוֹלָם וְעַד (טו, יח)

בעור טעם המנהג

נהגו ישראל לומר בכל יום ויום את פרשת שירת הים, בסיסום 'פסוקי דזמרה' שבתפילת שחרית, ובכך הם מזכירים את חסדי ה' עימם מאו ועתה.

רבינו זיע"א (פיתוחי חותם, בשלוח) מפרש את טעם המנהג לכפיו את הפסוק 'ה' ימֶלֶךְ לְעוֹלָם וְעַד', והוא מוסיף עלייו את לשון התרגומים: "ה' מלכוּתָה קָאֵם לְעַלְמִים וּלְעַלְמִים עַלְמִיא". טעם כפילות אמרות הפסוק בחפילה, ושילשו באמירת התרגומים, תבהר לפני האמור בדברי רבותינו זכרונם לרבה (פררי עז חיים שעיר הזמירות פ'ו), כי בשירת הים ישנן שמונה עשרה שמות הוייה, והשבען לא ימצא כי אם על דרך זו של אמרת הפסוק שניהם מקרה ואחד הרגום.

היה הווה ויהיה

טעם נוסף לתרגום הפסוק, מושום שבלשונו הקודש נאמר בלשון עתיד: 'ה' ימֶלֶךְ', ומשמעו שעה אינו מלך חילוה, لكن מדיניש התרגומים ואומר כי מלכוּתו קיימת וועודת, אלא שתתקיים לעולם ולעולם עולמיים, הרומיים להיה הווה ויהיה.

שבירת הסטרוא אחרא בלשון תרגום

טעם שלishi יתבהר, לפי מה שנתפרשה השירה למלعلا על עניין נצחון השכינה הקדושה וחילוּתיה על הסטרוא אחרא ובנותיה, ובכל יום ויום באמירת השירה מתחדש עילי השכינה, ומילא נשברת הסטרוא אחרא. ובלשון התרגומים נScar מאוד כוחה של הסטרוא אחרא, כפי הדוד שמטבע זה נתן הקדיש בלשון ארמיית, כדי לשבר שלשלות של ברול של הקליפות והסטרוא אחרא.

בלשון התרגומים נשברות הקליפות

והנה, ידוע כי בלשון התרגומים משפיל את הסטרוא אחרא, וכמכובא בדברי הווור הירוש (ו'ב' דקיקט ע'): "קדושתא דא, אידי סלא בא כל סטרוי, לעילא ותמא ובכל סטרוי מהרנוּתא, ותברא מגעווילן גוושפאנן דפרולא, וקליפין בישין לאסתולקיא יקרא זקדושא בריך הווע אל כלא ואנן בעיון למיטר לה בלינשא דסטרוא אחרא, ולאתבא בחיליא תקיה, אמן אין הא שםיה נרא מברך, בגין דתפרק היליא דסנטיא אוניא, וסתלק קדושא בריך הוא בא בקריה על כלא [קדשה זו אינה בשאר הקדרותיהם של משלשים. אבל קדרה זו היא עליה בכל הגוזדים, למלעה ולמתה לכל צדרי האומנה, ושוברת מנעוּלים וחומרות של ברול קלפלות רעות להעלוּות את כבוד הקדוש ברוך הוא על הכל, ואנו רואים לו מר אוּתָה בבלשון של הצד האחד ולהשיב בכל חזק: אמן אין הא שםיה רבא מברך, כדי שתשפער חזו של הצד האחד האחד, ויתעללה הקדוש ברוך הוא בכבודו על הכל]".

לכן בסיסום אמרות השירה אומרים את הפסוק המסים אותה בלשון תרגום, כדי לעשות הרמהגדולה לשכינה ושבר לסטרוא אחרא.

מוסרי פרשת המן

ויאמר ה' אל משה הנני מטמיר לךם ללחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביוומו למען אגוננו הילך בתורתינו אם לא (שמות טז, ד)

התבוננות באוכל הנקן מביאה לביטחון

לא קלה היא דרך הביטחון, וربים המונעים את האדם מלטבוח בה

עצות וסגולות:

עניני שבת קודש (ה')

בכל יום צריך לזכור את יום השבת

בכל ששת ימי החול צריך אדם לזכור יום השבת, כמו שבתוכו (שמות כ ח) 'זכור את יום השבת לקדשו', דהיינו שיכיר השבת בכל יום ויום. ובזה היה נזהר בששת ימי החול להתחזק במצוות ולהתרחק מן העברות כדי שתחול עלייו קדשת שבת. (מחשוף הלבן פרשת קודשים, ד'ה קדושים היו)

בכל יום יש הארה מtosפת נר"ן של שבת

ובכל יום ויום מימי השבת מקבל האדם הארה מtosפת נפש רוח נשמה שבאו בשבת, וכך הוא סדרן, ביום ראשון בשבת נשarra באדם הארה מtosפת נשמה של שבת שעבריה, וביום שני נשarra בו זאהה מtosפת הרוח של שבת שעבריה, וביום שלישי נשarra בו הארה מtosפת של נפש דשבת שעבריה, וביום חמישי מקבל הארה מtosפת הרוח של שבת העבריה, וביום רביעי מקבל הארה מtosפת נשמה של שבת העבריה, וביום חמישי שיבוכן להשריר בו האהה מtosפת רוח נשמה של שבת שעבריה, ושלשה ימים אfterונים שקיים השבת צריך שיבוכן שקיבל הארה מtosפת נפש רוח נשמה של שבת העבריה.

(מחשוף הלבן שם)

זהר בכבוד שבת, כי אז השכינה עולה

כתב בהר הקודש (ח' ב רד) כי בשבת קדש שכינה מתעללה ותתנכר ויעולה במעלה יותר, ומזר מעלה ומונחתה בשבת נמשך לישראל בניתה רוח קדשה (זורה ח' א מה. ח' ב קלחה). ולכן צריך האדם לזהר בשミニת שבת מפני כבוד שבת מלטה, שיום זה הוא דגמת יום חפתה.

(גנו המלך, תיקון התשובה אות ס)

כל אחד יכול לשמר שבת

והנה אין כל אדם זוכה לתוכה ולמעשים טובים, באמת שבת קדש שווה לכל נפש בקטן בגודל שיך ליבור ולশמרו, לכן בעל ושבה הבא לתוךן אשר עות ארךך לשמר שבת כהכלתו לפי שבו עלי השכינה, ובזה ונרצה לו לכפר עליו, ובאה הרמז עלי נכון בראשית ראיי פבז' שבת שכינה אל רם תעללה יותר.

(גנו המלך שם)

צריך לזכור ולטבול בשבת בבורך

כתב רבנו האר"י ז"ל (שהה'כ עניין קבלת שבת), דבליל שבת מקבל אדם/tosפת נפש רוח ונשמה מצד היללה, ובימים מקובל Tosפת נפש רוח ונשמה מצד חיים, וזהו עדיף מהיללה. ולפיכך כתוב (שם דרושי קידוש ליל שבת), אף אם לטבל בערב שבת ייחור ויטבל בשחרית, ממשום דקשת היום עדיפה.

(גנו המלך, תיקון השכינה אות נד)

בשמירת שבת השווה אותו לכבודו יתברך

ובgentinitה השבת השווה אותו עם בכבודו יתברך, דכמו שהוא שבת גם אנחנו צוה לנו להיות שוכתים להדרונות לו יתברך (ד'ב' א כא). וזה מעלה שבת שגדרה ממעלת הפן, דבפנן לא נחשבנו כי אם כמלאכים, ובשבת נחשבנו דגנא דכבודו יתברך. (בגדי השרד, ד'ה אילו נתן)

קדש גוף להיות מרכבה לשכינה

הישראלי צריך לגוף כדי שהייה מרכבה לשכינה, לפי שbezalem אליהם עשה את האדם, וצריך שקידש עצמו עד מאי כדי שתחול קדרה עליונה עליו וויהה מרכבה לשכינה, ובמו שגדר (שם כה ח) 'עשוו לי מקדש ושכנת בתוכם', והכונה שקידיש את גופם כראוי כדי שתשרה קדשתי עלייהם. (מעגלי צדק, אות ר'יש, ד'ה ראשן)

פנימי אביר יעקב

מחוגרים לתורתו של המקובל האלקי רבי יעקב אבוחצירה דישע

גם בשבת אין להפחית במאה ברכות מעלת מאה ברכות בכל יום שגביה מואד, אך גודלה מכך מעלotta בשבת קודש. ועל כן, למרות שבשבת ישנן פחות ברכות בתפילה, מכל מקום יותר האדם מאד להשלימן גם בשבת, ולא ימנע טוב. רבינו ז"ע"א (שער תשוכה, אות כא) כתוב על כך, כי יש לו רמז בתיבות 'מאה ברכות ביום', שהן עולות בנימטריא' לשבת, לומר שגם ביום השבת יש להשתמד להשלימן.

מעלת מאה ברכות בשבת

רמז נוסף נמצא בתחום 'השבת', שהואראש תיבות 'שבת תפארת המאה ברכות'. וכן יש לرمותו בלשון הפסוק כאן. ראשית התיבות 'משה' כוללות היום 'מרכיבות את תבנת' מאה', וכן התיבות 'כי שבת' עולה בנימטריא' מאה ברכות ביום' (732). נמצאי, שבפסוק המדובר בשבח השבת, מתבררת מעלת מאה הברכות ביום, ומכאן שיש להזכיר בהן מאד מואד, ולא להחסיר מהן גם בשבת.

על כן, יותר כל אדם באמירתו, וכפרט בעל התשובה והזקוק לרופואה ולכפרת עונותוי, כי על ידי שיברך, גם הוא עצמו יתרברך מן השמים, ועליו יקרוא הפסוק (משלי יא, כו): "וברכה לראש משבריך".

בכל יום מזמןין ר' את פרנסת עוסקי התורה

וזהו שנאמר כאן: 'הנני מטיר לך לחם מן השמים' - ככלומר, הלחם בעולם מן השמים הוא, כי הפרנסה תלויה רק ביד ר' יברך. ואם כן כליהם עפרות כסף ווחב - לחווים היא, ואין בה כל תועלת, כי ר' הוא המטיר את הלחם. ולכן אין להיות להווים אחר הממן ולהרבותו לצורך העתיד, אלא 'יציא העם ולקטו דבר יום ביום', ויבתו בה שיזמן להם בכל יום את פרנסתם.

יברך ולא להמתין שיהיה בידו ממון הרבה ורק אחר כך לעסוק בתורה. כי אם יהיה האדם להוט הבגהה זו, היא המוכיחה ועיניו כל על דעתו הפנימית של האדם, והועשה כך ניכר בטחונו בה לעיני כל, והוא למען אננו - כך ניתן למסות ולהבחון מי הוא הבוטה באמת. ומלבד זאת, רק הנוהג כך יבחן הילך בתורתו אם לא - כי רק בהנוגה הביטחון ניתן ללמידה ובאמת ולעסוק בתורה כראוי, ואם לא יבטחו האנשים בה, בודאי לא יעסקו בתורה.

מאה ברכות בשבת קודש

ויאמר משה אכללו היום כי שבת היום לה (טז)
(ה)

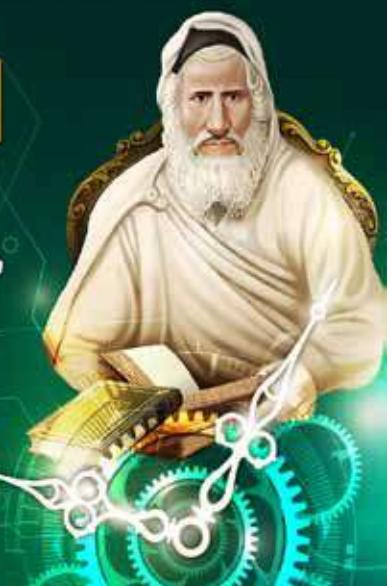
באמת. אך העצה הגדולה לזכות במידה זו, היא המבוננת בהנוגה ה' עם בני ישראל בדבר, שהאיכלים את המן - לחם אבירים מן השמים, לא למדום כי העוסקים בתורה ושםים בה' מבטחים, לא יותר לחם דבר.

אין לחכota לקיבוץ מכון לעסוק בתורה רבינו ז"ע"א (פיתוחי חותם, בשלח) מפרש את הפסוק האמור על דרך הרומו, על העוסקים בתורה ה' ומתרפנסים מידו הרחבה. ומודיעם להם הקדוש להיות להווים אחר הממן ולהרבותו לצורך העתיד, אלא 'יציא העם ולקטו דבר יום ביום', ויבתו בה ברוך הוא, כי כל העוסק בתורה צריך לבתו בה יברך ולא להמתין שיהיה בידו ממון הרבה ורק לאחר מכן, ויחשוב בדעתו, כי רק כשהיה ליבנו פניו רכ' ומונעתי היו מצויים בידו, רק או היה ליבנו פניו לעסוק בתורה, סופו שלא יוכל לעסוק בתורה חיליל. וכך שאמור התנא (אבות פ"ב משנה ד): 'אל אמר לכשאpane אשנה, שמיא לא תפנה'.

על כן ישים האדם בטחונו בה מיד כשותחיל למלוד, ויזכור שהצליח מאייתו יתרברך, והעיקר היא עדותה ה', ואם יהיה לו צרכו מה טוב, אך גם אם יחסר לו, אשריו שזכה לעסוק בתורה. אך אם לא יילך בדרך זו, וימתין קודם לפרנסת, לא יוכל לעסוק בתורה!

ישועות יעקב דקה מתורתו של האביר יעקב'

לשניות השיעורים 02-803-9999

קו 'מחברים'

שע"י מלכת התורה עוז והדר

02-803-9999

לשאלות הלכתיות בבית ההוראה הקש 8

בס"ד

הగאון רבי אברהם מרדכי מלאר שליט"א: רבותי!! אין לנו מושג מה אנחנו עושים עם הקבלה הראשונה, אי אפשר לדעת לאן היא תיקח אותנו, אבל דבר ראשון - אל תזזל. ונזכור תמיד שהאדם היחיד שיכל באמת לדפק אותו, זה אתה בעצמך, לא החברים ולא השכנים, מי ששובר אותך זה אתה, ומחרגע שהתחלה לשבור את עצמך אז גם אחרים יצליו.

אל תזזל בעצמך ולא בעכודה שלך, תעשה מה שתוכל. לא תוכל לדעת לאן זה יקח אותך.

תשמר טוב על הכלס', אמר לו השכן. 'אל תדאגו, יש לי תיק שאני נושא אליו כל מקום והכלס' יהיה צמוד אליו'.

ההוא מביא לו את כל הכלס' והוא הכנס' אותו לתיק שלו, תיק עם גלגים כמו שנותעים בערבי שבתו כמנהג בני ארץ ישראל שכולם מסתובבים עם מזווהה צאת ביום שישי.

האוטובוסים ממודיעין עילית לירושלים מגיע בשעה 8:00 בבוקר והוא עולה עם התקיק, וכן מתחילה הספרור. מי שמכיר את האוטובוסים בארץ ישראל יודע על מה אני מדבר, הנהג אומר לו 'לא!!! התקיק הזה לא עולה למעלה, הוא צריך להיות בגאגא' למטה.

'מהו איכפת לך? וזה היה אצלי'.

מתעקש הנהג: 'לא!!! זה טופס עוד מקום'. האיש מתחנן יפה, 'אני לא יתפס שום מקום נוסף, התיק יונח על הברכים שלי'.

התעקש שוב הנהג אבל זה יפריע במעבר'. לא! אני מבטיח לך שהתקיק יישאר על הברכים מתחילה הנסעה עד סופה'.

והנהג מתקשח, 'לא, אתה מעכב את כולם פה, אתה לא מעלה את התקיק!'.

'תעשה לי טוביה, הייתי מניה אותה למטה, אבל יש לי שם משחו חשוב'.

בימים רגילים באמת לא היהתו לו בעיה להנהייה בגאגא', אבל הוא לא יצא לגלות לכולם שיש לו שם הרבה כסף כי אז בודאי לא היה יכול להנהייה את התקיק למטה... אבל הוא אמר שיש לו דבריהם אישים ואולי מישחו יקח את זה בטיעות.

וכאן הנהג עשה את ההגנה הידועה של הנהגים... הנהג כיבת את מנוע האוטובוס, והוא אומר 'אני לא נסע'.

וכמוון כל האוטובוס פרץ בזיכוח יש מצדדין לכאנ' ויש מצדדין לכאנ'.

ובבן אדם חשב לעצמו, או' כמה יכולתי לפתח את הפה עכשו, הייתי מזכיר לו בדיק איזה! אבל מה אני יעשה, אני קבלתי על עצמי שמהיון אני מדבר יפה! ואני לא מדבר בצורה מכוערת כמו פעם!

הוא אמר לנаг, 'אתה צודק, יש לך את הכללים שלך, אני לא מבין אותך, אבל אם אתה רוצה רוץ אז אני ייד זאחה לאוטובוס הבא', מרותה שהוא צודק להיות במשרד שלו בירושלים רק עוד רביע שעה... 9:00 והאוטובוסים הבא יגיע רק עוד רביע שעה... הנהג פתח את הדלת והוא ייד מהאוטובוסים שנסע בדרך. לא לך הרבה זמן ולכך הרבה זמן. והוא נסע.

הנהג עשה את ההגנה הידועה של הנהגים... הנהג כיבת את מנוע האוטובוס, והוא אומר 'אני מזכיר לך' בזיכוח יש מצדדין לכאנ' ויש מצדדין לכאנ' והבן אדם חושב לעצמי שמהיון אני מדבר יפה! ואני לא מדבר בצורה מכוערת כמו פעם!

הוא אמר לנаг, 'אתה צודק, יש לך את הכללים שלך, אני לא מבין אותך, אבל אם אתה רוצה רוץ בין איזם, אבל אם אתה רוצה ככה, אז אני ייד זאחה לאוטובוס הבא'. למרות שהוא צודק להיות במשרד שלו בירושלים רק עוד רביע שעה... 9:00 והאוטובוסים הבא יגיע רק עוד רביע שעה... הנהג פתח את הדלת והוא ייד מהאוטובוסים שנסע בדרך. לא לך הרבה זמן. והגיע עוד אוטובוס והוא נסע.

אמרו חז"ל: קsha זיווגו של אדם בקריעת ים סוף (סוטה ב, א).

שהמגיד מישרים הגאון רבי אברהם מרדכי מלאר שליט"א: אני רוצה לספר סיפור שמשמעותו לא מזמן, וממש תפס אותה. בארץ ישראל לפני כמה שנים, יש יהודי שగע בעיר מודיעין עילית, הוא איש עסקים מצחיה שמוסר קורסים בירושלים, ויש לו בן, בחור בישיבה בחור מזויין ממש, וכולם מספרים עליו רק דברים טובים אבל משום מה بشידוכים לא הולך לו, והוא נשאר תקוע ותוקע את הבאים בתו.

למה לא הולך בשידוכים? כМОון להקב"ה יש לו את החשיבות של לו, אבל ע"פ דרכו הבהיר של הבוחר יש לו שם שיש לו פה חריף במיוחד, פלפל חריף... וממי שרך מתחילה איתו או' ואבוי מה שהוא יעשה ממנו. כשהוא פותח את הפה על מי שלא יהיה, אותו בן אדם אבוד... עם שם' זהה אנשים כבר לא מפחדים להשתדר.

והנה הבוחר שלנו מתברג מיום ליום, והבא עושה סגולות ותהילים וכל הסגולות שנולדו בשנים האחרונות, מחותטים אדומים ועוד שורך נעל בקשר לתופרת, ולמרות הכל זה לא עדיין...

ואחרי תקופה ששומם דבר לא זו, האבא עושה חשבונו נשש עם עצמו, אני מתפלל אבל לפעמים הקב"ה מצפה לאיזה מעשה. וכך, במקומם לחפש הרבה סגולות, הוא ניגש לאיזה שדן חדש באותו עיר, ושאל אותו, תגיד לי למה כל השידוכים שאתה מנסה להציג, הכל יורד.

אמר לו השדן הוא בא ביל' להתבלבל, אתה יודע על מה מאשים אותו? אמורים שיש לך פה ביל' שליטה ואתה נכנס ופוגע בכל בן אדם, אולי תקבל על עצמך לדבר פחות זהה ואולי יעוזו. בעצם זה לא 'אולי' יעוז - זה 'בודאי' יעוז, כי תמיד לפחות בדייבור זה עוזר, אז בזקירה שלך זה בודאי יעוז.

וכך היה. אותו אבא החליט בהחלטה נחוצה, שהחל מחר הוא מתחיל את הקבלה למעט בדיבור.

הוא היה נושא בכל יום לירושלים, ולמהרת לפני שחרית ניגש שכן עם בקשה, 'אתה נושא כל יום לירושלים ויש לי בן שצידיך לגור על דירה והוא צידיך כסף לשלם מקדמה והכסף מונה אצלי', האם תוכל להיות השילוח להעיר את הכספים? מדבר בכמה עשרות אלפי. הוא הסכים - ואמר שיגיד לבן שלו בירושלים שיבוא אליו למשרד. 'אבל

רבותי!! אין לנו מושג מה אנחנו עושים עם הקבלה הראשונה, اي אפשר לדעת לאן היא תיקח אותנו, אבל דבר ראשון - אל תזוז. ונזכר תמיד שהאדם היחיד שיכל באמת לדפק אותן, זה אתה בעצמך, לא החברים ולא השכנים, מי שיבור אותך האתה, ומהרגע שהתחלה לשבו את עצמו אז גם אחרים יצילו.

אל תזוז בעצמך ולא בעבודה שלך, תעשה מה שתוכל. לא תוכל לדעת לאן זה יקח אותך.

(גליון אסדר לסעודתא)

משפחה שהם בעלי מצה ומורה, ובכל, מי רוצה להשתדר עם בן אדם שיש עליו שירות קפידות!! אבל היום היתי באוטובוס בדרך לירושלים וראיתי איך הוא עלה על האוטובוס וראיתי שהנגן לא נזון לו עלילות עם התיק וראיתי איך שהוא הגיע בצדקה עדינה ולא צעק. לרמות ששמתי לב שהוא שומר מאך מיהר. כמה אנשים אתה מכיר שהוא מתנהגים ככה?

אז אמרתי כנראה אנשים לא מפרגנים לו, על העסקים שלו וסתם מוציאים עליו לעז.

והוא סיפר שבאותו לילה התחילה לדבר אליו על העצמות, ובנו המתארס אחרי כמה שבועות. אחרי האירוסין סיפר לו השדן, 'אנחנו כבר אחרי הסגירה או אני רוצה לגלות לך משחו מעניין. המחוון חזר אליו ושאלתי אותו על שידוך שפעם הצעתי לו יירד. והוא אמר שהוא רוצה לשמעתי ומה שינית את דעתך? והוא אמר לי ששמעתי דברים נפלאים על הבוחר, אבל שמעתי שהמחוון הוא טיפוס קשה שמסוכסס עם כולם אז החלטי לעזוב את המשפחה, כי מי רוצה להתחנן עם

הגאון רבי שלום מאיר ולך שליט"א: הרבה גזירות שניתכו על עם ישראל בגלויותיו השונות, אירעו, כפי שהעידו גדולי ישראל שבאותו דור, עקב השיחות בדברים בטילים בבית המדרש. הבה נאמץ לעצמנו את הנגתו של הגרא"א דסלר, הוסיף הרב. אם יבוא כל אחד לחבירו וידעו לנו: "אתה יודע, הפסיקתי לדבר בבית המדרש", ועשה כך בפני רבים ממכרו, הרי שלאחר מכן גם אם ירצה לדבר, יוכל להתגבר בקלות על יצrho, ولو מפני הלחץ החברתי ואיהנויות שתהיה לו אם יפר את דבריו שהשמי בפני החברים.

'לטورو', לאחר שהכל כבר יודעים שהפסיק... בכר הו מקנים את עצמו לחץ חברתי קשה ומופיע לעצמו, גם בהרגלים קשים כמו עישון, להगמל מזה. והרי לנו אם כן דרך נוחה וייעילה לתשובה גם על דברים קשים שחטאנו בהם פעמים רבות עד שהשתרגו על צווארכנו.

והוסיף הרב על כך: אנו עומדים ביום קשים מאוד לעם ישראל. אחת הסגולות העתיקות שלנו היא התפילה, וצריך לדעת לנסת שבו לא משוחחים בזמנ התפילה. כך ה"בית ישראל" זצ"ל מגור פירש את הכתוב "ה' ילחם לכם ואתם וחירשון", שם תחרישו משיחות חולין בבית הכנסת - ה' ילחם לכם.

הרבה גזירות שניתכו על עם ישראל בגלויותיו השונות, אירעו, כפי שהעידו גדולי ישראל שבאותו דור, עקב השיחות בדברים בטילים בבית המדרש. הבה נאמץ לעצמנו את הנגתו של הגרא"א דסלר, הוסיף הרב. אם יבוא כל אחד לחבירו וידעו לנו: "אתה יודע, הפסיקתי לדבר בבית המדרש", ועשה כך בפני רבים ממכרו, הרי שלאחר מכן גם אם ירעש לדבר, יוכל להתגבר בקלות על יצrho, ولو מפני הלחץ החברתי ואיהנויות שתהיה לו גם יפר את דבריו שהשמי בפני החברים.

ביברכת פרץ' למן הסטיפלער זצ"ל כותב שזו הסיבה ש'לא נחム אלוקים דרך ארץ פלשתים, כי קרוב הוא. שהרי קרובים הם עדין למקום החטא הראשון, במצרים, וудין לא שרפו את הגשרים ביןיהם ובין התועבות שראו בארץ זו. על פי האמור לעיל למד שהאדם המספר לכולם שהפסיק לדבר בבית הכנסת נחשב לו כמי שרשף את הגשר שבני לחטא. ואשר לו... .

(הג'ר שלום מאיר ולך שליט"א - וקראת שבת עוגן)

ה"סוד" הטמן בזה הוא פשוט מאד. כשאדם מודיע לכל כך הרבה אנשים שהפסיק לעשן, גם אם אחר כך יגבר עליו יצrho, מארח יהיה נעים לו לחזור לטboro, מארח שהכל כבר יודעים שהפסיק... בacr הוא מכך את עצמו לחץ חברתי קשה ומאפשר לעצמו, גם בהרגלים קשים כמו עישון, להגמל מזה. והרי לנו אם כן דרך נוחה וייעילה לתשובה גם על דברים קשים שחטאנו בהם פעמים רבות עד שהשתרגו על צווארכנו.

ולא נחם אלוקים דרכו הארץ פלשתים כי קרוב הוא כפי אמר אלוקים פון יקחם העם בגיןכם מלחמה ושבוי מצרים תי, יי).

בעל נשך רוצה בכל מادرו לתקן את פגמי וולעשנות תשובה על חטאיו ועונונותו.

אבל, יש והאדם השתרע בחטא עד כדי כך שפתליו של החטא השתרגו על צווארו והוא אינו מסוגל להשתרר מהם. גם אם ישקיע מאמצים כבירים לא יהא בכוחו לתקן את שעיוות.

ברור שאין כוונת הדברים לsegor את השער בפני מי שרצה לנכнос בו. על הכל אפשר לעשות תשובה. רק יש דברים שקשה, קשה עד מאוד לשוב עליהם מפניהם ההרגל העצום הכרוך בהם.

הנה לנו סיפורו של הגרא"א שעובד על הגרא"צ רבי אליהו אליעזר דסלר זצ"ל המלמדנו פרק-חימים כיצד נוכל לאלא את עצמנו לשוב בתשובה גם על הדברים הקשים.

וכה סיפור: בטרם פורסם על הנזק והסכנה העלולים להווצר כתוצאה מהעישון, היה הגרא"א דסלר זצ"ל, מנהלה הרוחני של ישיבת פוניבז', מעשן סיגריות. פעם נכסתי אליו, סיפר הגרא"א שעובד, והיה זה באותו יום בו פורסם לראשונה על הסכנה, והמשיג מקובלינו בדרכו במארח פנים ואומר לי בדברים האלה: "אתה יודע שהפסיק夷... לעשן?"...

לאחר כמה דקות נכנס תלמיד נוסף ושוב פונה אליו הרב דסלר ומודיע לו שהפסיק לעשן... וכך עשה לעשרות ריבות של תלמידים שנכנסו במשך הימים הבאים כשהוא מודיע לכלום שהפסיק לעשן.

ה"סוד" הטמן בזה הוא פשוט מאד. כשאדם מודיע לכל כך יגבר עליו יצrho, לא יהיה נעים לו לחזור אם אחר כך יגבר עליו יצrho, לא יהיה מודע שה疝ים

הגן רבי גמליאל רבינו בץ שליט"א: בדומה לעצם שצמיחתו ניכרת לעין רק לאחר תקופה זמן, כך גם בהתפתחותו הרוחנית של אדם, לעיתים נראה שימושיים בעבודת ה', אך לפני חוץ כביכול אין תוצאות. אבל באמת התוצאות הולכות ונרכמות לאט לאט, וכן אסור להתייאש, רק להמשיך בעבודת ה' בכל הכוח. ולוולם לא נשכח, שכשם שהעץ יונק כל חיותו מן האדמה, כך גם אנחנו, יונקים כל חיותנו והצלחותינו מכך שאנו מחוברים להשי"ת, אשר חוץ ביקרו של כל אחד ואחד מאתנו.

והו א יומ מסוגל לקבלת התפילהות. וכן מן הרואיו לעורר שוב ושוב, על עין גודל שאנו שבים ומעוררים עליו בכל עת מצואו, והוא הקפidea להתפלל התפילותות במניין, ולהקפיד על ההלכות הנדרשות בענייני תפילה, וגם לכון ככל יכולנו במילות התפילה וברכותיה, ובעניין 'אמני' ('אלין' - גימטריה 'אמן').

ואין עוד מזור ומרפא לבועית החינוך של ילדים, כמו הקפidea והזהירות שההורם מוגלים בענייני התפילה, שווה משפיע מאד לטובה על הילדים הקטנים.

ובכל ציריך לזכור, שההנתגנות שלנו משפיעה באופן תמיידי על בני המשפחה, בדומה לאותו עז. שגéri שצמח והגיע לגובה העצום, עדין הוא זוקם למים ולשם, שיגרמו לו להמשיך ולגדל, כך גם בני המשפחה, עוזרים ומשיעים ומשפיעים זה לזה בהנתגנותם.

ולכן נמשל האדם לעץ ולא כבנין, שלאחר שהוא בננה אין צורך לעשות ממנו בכדי לגרום לו להתפתח או בכדי יחרב.

ויש בכרך גם לימוד עצום בכל מה הקשור לעניין אהבת החברים. שלפעמים רואים אדם לא שמחת חיים, נראה כמו מות, בלי עליים, רדום וככבי בלי מצב רוח, אותן עץ בעיצום של ימי החיים. וכל כך למה? מפני שהוא לו חום ואור. ברגע שתחילה לסת לאדם זה חום ואור, נראה אותו שוב פורה ומשגשג, אותן העץ שהחל מט"ז בשבעת מתחילה החום לחדרו לשရשו, ושושגגו מתחדש בתרת שאותה.

התוצאות ב'אור התורה' - צריכה להיות המילה המרכזית ביטיש' שבביתם, לידע ולהודיע של כל עצמותנו תלויה בהנתגנות על אלה שינויים, וזה מה שנanton לנו את הכח גדול ולהציג, ולראות נחת דקדושה מצאצאיינו.

וכאמור, שזה לא דבר שניהה בין רגע, אלא צריך להשיקו בזה הרבה כוחות, בדומה לעצם שצמיחתו ניכרת לעין רק לאחר תקופה זמן, אך גם בהתפתחותו הרוחנית של אדם, לעיתים נראה גודל שימושיים בעבודת ה', אך לפני חוץ כביכול אין תוצאות. אבל באמת התוצאות הולכות ונרכמות לאט לאט, וכן אסור להתייאש, רק להמשיך בעבודת ה' בכל הכוח.

ולוולם לא נשכח, שכשם שהעץ יונק כל חיותו מן האדמה, כך גם אנחנו, יונקים כל חיותנו והצלחותינו מכך שאנו מחוברים להשי"ת, אשר חוץ ביקרו של כל אחד ואחד מאנו.

(הגה"ץ רבי גמליאל רבינו בץ שליט"א - גלי טיב הקהילה)

וביתר ביאור, שם שהעץ העומד בחורף ערום וקפווא ומיטלטל מרוחות עזות, נראה אבוד ללא תקווה, אע"פ כן בהגעה ט"ז בשבט, מתחילה העץ לצחצח והשרף עולה בתוכו. כך כל אחד ומאתנו, שאנו דומים לעץ, יש לנו כח להתעורר במרכז חדש ולהתחזק בעבודת הש"ת, ביום כבירותה

וכמו שכל עץ שרוצים שניבר פירות טובים, חייב לקבל טיפול כבר מהשעה הראשונה שבה הוא ניטע באדמה. שיש לטעת אותו בקרקע המתאימה, לדאוג להשקייה קבועה, לשומר ממזיקים המנסים לפגוע בו ולעדור ולנקש את העשבים השוטטים, ויש לפעמים צורך לגוזם חלק מענפיו.

כך גם בחותמת החינוך, צריך לדעת שהഗידול והטיפוח מתחילה עם לדתו של הילד, וכי יש להקפיד על מזונונו וניקיונו, להרחק ממנהו כל דבר שיכל לפגוע בו, כמו סביבה של חברות רעים, ולספק לו כלים רוחניים.

ונראה, שהזמן גורם להתעורר ביום זה לקבל קובלות טובות בעבודת הש"ת, כל אחד לפניו רום מעלהתו ודרגתו, שהרי יום זה הוא בהינתן דבר בעטו מה טוב', שיש בו כח להתחדש והתרענון בכל הענינים בגשמיות וברוחניות, וקטן, ואט את העפיל לפסגה.

כפי קאדים עץ ה'שֶׁקה

יום ט"ו בשבט הבעל"ט, נקבע בראש השנה לאלנות. התcheinות השנה ביום ט"ו בשבט היא לעניין מצוות הנוהגות באילן ובפרוטו, כגון בדין מעשר שאין מעשין מפיות שנה זו על פירות שנה אחרת. וכך כן, בשאר מצוות האילן: ערלה, רביעי, תרומות ובכורים ועוד.

מנagger אכילת פירות בט"ו בשבט היה נפוץ בקרב היהודים אשכנז בלבד, וכמעט לא היה ידוע בקהילות הספרדיים. המקור המוקדם ביותר למנהג זה הוא לפני כ-450 שנים. הראשון שמצcir זאת הוא רבי יששכר בן שושא, מהחכמי מדורקו שהתיישב בцеפת, ועל פי כתוב המגן אברהם (או"ח סי' קל"א ס"ק ט"ז): "ונוהגן האשכנזים להרבבות במניין פירות של אלנות".

במה שנקרא תקופה מנהג זה בכל תפוצות ישראל, ואף חבורו ספרי תפילים ומונגים ליום מסוגל זה.

הרבה האריכו בספרי הסידות אודות זה, שיום חמישה עשר בשבט הוא יום מסוגל מאד להתחדשות בעבודת הש"ת. וכשם שהאלנות מתהדרשים ביום זה, כך האודם יכול לשנות את מעשיו לטובה החל מיום זה, עד שאף הרשעים ניתן להם כח לחודש מעשיהם ("מגן דוד" מטהלאנא). וביתר ביאור, כשם שהעץ העומד בחורף ערום וקפווא ומיטלטל מרוחות עזות, נראה אבוד ללא תקווה, אע"פ כן בהגעה ט"ז בשבט, מתחילה העץ להתחדש והשרף עולה בתוכו. כך כל אחד ומאתנו, שאנו דומים לעץ, יש לנו כח להתעורר במרכז חדש ולהתחזק חדש ולהתחזק בעבודת הש"ת, ביום כבירותה זה.

ואבקש ליחיד כמה מלין, על עניין הפירות, הם הילדים היקרים וחביבים לנו עד מאר. בספרים הקדושים ישנה אריכות דברים, כי ראוי להתפלל על הפירות בחמשה עשר בשבט, אלו צאצאיינו החביבים, שייהיו בנים טובים, המעדוטים באהבה, יראה, חסד ורוחמים.

וצריך לזכור, שרראש - פירשו שורש. מהשורש צומחים ענפים, אבל כל ענף צומח בהתאמה לשורש שמןנו הוא מגיע. משורש של עץ תפוח לא יッチח ענף של עץ תפואים. כך יתעורר האדם, שבחיותו שורש למשפחתו, אזי ככל שיתआמא בעבודת הש"ת וקיים מצוותיו, כך יצמחו הענפים, והפירות - אל ילדיו - יהיו כמותו.

ואמנם, אין זה קורה בבת אחת, רק צריך להזדקעה מרובה, בדומה לאוטו עץ שלא גדל מידי לאילנא הרבה, אלא היה מתחילה שתיל רך וקטן, ואט את העפיל לפסגה.

השבוע במדור:

קנה חמישי בפרשת שלח כדי לזכות בפרשת המן ואחרי ג' פסוקים קראו לאחר | תליית עלים מעץ פרטוי | אבוקדו בסלט | מיץ פירות | פירות מזנים שונים | ברכה בעת אכילתנו השנייה | שהחינו - מלון ופרי הדר

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א
רבה של שכונת רמת אלחנן בני ברק

והשואל רצה להביא ראה שראובן פטו, מדברי המגן אברהם (סימן שו ס'ק טו) שהביא את דברי הייש"ש (פ"ה דביצה) דהכרזות המצוות מי שיתן יותר הוא ייכה בה, דמי למקה וממכר, והיה נראה לאסור בשבת, אם לא שנאמר שאין שיריך מקה וממכר בדבר מצוה כי אם בחפש הנקננה, וכל זה כתוב רק לישיב את המנega בדוחק, עשו". ומדכתב הייש"ש שאון שיריך מ"מ בדבר מצוה, משמע דעתך זה בכלל מקה כלל, ולפי זה בנידון השואל, אינו חייב לשלם.

ודחה המשנה הלכות טענה זו, מפני שכונת הייש"ש דעתך שיריך מ"מ בדבר, היינו דלענין מה שגוזרו חז"ל על מקה וממכר בשבת, לא גוזרו אלא על מ"מ בחפש הנקננה, אבל הקונה מצוה בשבת, לא שיריך בה מ"מ ולכן לא גוזרו בו חז"ל, אבל פשות דקנין ודאי שידי במצוה. וגם על זה יצא המג"א לחולק על הייש"ש וס"ל דגם במצות שיריך מ"מ, ולא ניחאליה בהתריא של הייש"ש. ולכו הביא המגן אברהם את מנוגה חסידי אסטריד', והנה יש לדון מצד מה הקונה חייב לשלם את דמי העליה, האם הוא דודין נדר, או מדין מקה וממכר, האם הוא מקה וממכר רגיל, צ"ע אם יכול לטעון שקנה את העליה רק בגין שחשב שיקרא את פרשת המן, מפני שדברים שבבל אינם דברים, ואך טענתם דמים מודיעים, כתבנו צ"ע אם יכול לומר בعلויות. אמן אם החיבור הוא רק משום נדר, בזה יתכן שאדם נאמן לומר שהוא התכוון לנדר בגין שחשב שהוא קיבל את העליה של ישלם על העליה, יעוז".

ואם כן יתכן שהוא הדין בענינו, מכיוון שהקנייה הייתה בדרך של מ"מ, הרי העליה שייכת לקונה, ויש לו הזכות למכור אותה וכך שהבאנו בחשוך חמуд עמ"ס יומא (דף לה ע"א בענין קנה עלייה בחמשים שקלים וניסה למקרה בחמש מאות) בשם מ"מ מrown הגראייש' אליליש' שליט"א, ואם כן לא יוכל הקונה לטעון, שהתקכו לנו קנות רק בגין שחשב שיקרא לו לוי, ועליה לתורה, כיון שלא אמר שבקראן לא אמרין שדים מודיעים, דפעמים שלם עברו העליה שקנה.

והנה יענו במשנה הלכות (ח"ה סימן שד) שנשאל בדבר ראוון שקנה עלייה בבית המדרש בסך גדול, וזכה להגבאים לקרוא את חברו לעלות לתורה, כי רצחה לבכד את שמעון חברו, ושמעון יצא מביהם"ד, ושוב לא כיבד לאדם אחר, שאון לומר סברא זו, שהרי כתבו התוס' בבבא בתאי דף ס"ב (ד"ה שמע מניה שורי שיר) שבקרוע לא אמרין שדים מודיעים, דפעמים קונה אדם קרע הרבה יותר ממה שהיא שווה.

קנה חמישי בפרשת שלח כדי לזכות בפרשת המן ואחרי ג' פסוקים קראו לאחר

שאלת: מעשה שהיה בביבנ"ס, שראובן קנה בדים מרגלים חמישי בפרשת שלח, מטרתו היה לשם סגולה בפרנסת, כי היא פרשת הורד המן עם ישראל, והנה הגבאי העלה את ראובן לחמיishi, אך אחר ג' פסוקים, סיים הבעל קורא כי gabai הבהיר הבהיר להעלות אחר לפרשת המן. התלונן ראובן, ואמר קניתי חמישי כדי לזכות להעלות המן, והנה הגבאי הבהיר להעלות אחר לפרשת המן, ואני ציריך לשלם לבני הבית את החמיishi. לעומתו טוען הגבאי, לא התיחסתי למכוון לך פרשת המן אלא חמישי, וכן העלית אתך לחמיishi?

תשובה: הנה לכוארה היה מקום להליך בין בית הכנסת לרוגלים להוסיף בו עליות. לבני בית הכנסת שלא רוגלים להוסיף בו עליות.adam רוגלים להוסיף עליות, הרי שמי שקנה את העליה, לא את פרשת המן, מפני שדברים שבבל אינם דברים, יכול טוען שהוא חשב שיקרא את פרשת המן, דהיה לו להעלות על דעתו שיסופו עוד עלייה, ומודשתק, והוא דפסיד אנפשיה. אמן אם לא רוגלים להוסיף עליות, אלא שמנני שבשבת וזה הרבה חיבורים בבית הכנסת, והיה צריך להוסיף עלייה, בזה יש לדון אם יכול הקונה לטען שישלים הרבה כסף רק בגין שרצה לעלות לפרשת המן. והנה היה מקום לומר שהדים מודיעים, דהינו שאם ניכר מהכסום שישלים שברור שרצה לשלם סכום זה רק על עלייה זו, כזודק העולה. אך יתכן שאון לומר סברא זו, שהרי כתבו התוס' בבבא בתאי דף ס"ב (ד"ה שמע מניה שורי שיר) שבקרוע לא אמרין שדים מודיעים, דפעמים קונה אדם קרע הרבה יותר ממה שהיא שווה.

שאלות ניתן לשלוח למייל: rav@abiryaaakov.com

תשובות אקטואליות

מבית הוראה אביך יעקב

הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

אב"ד ק"ק באדר ישראל

דעת הראשונים הנ"ל. ושכך גם הכריע בשולחן ערוך הרב (הלכות מציה ופקודון סעיף ד) והוסיך שצרכי להזיר על כך לרבים, שנכשלים בזה מחמת חיסרון ידיעה.

והבאנו עוד את שיטתו המפורסמת השולחן ערוך הרב (הלכות מציה ופקודון סעיף כה, וכן טרנס אחרון שם אות ד) וככ"ב במנחת פתימ (סימן שני סעיף ד) שבנהנה שאינה של כילוי, מותר לשימוש בחפץ אף שלא בידיעת בעליים. גם לשיטת בעלי התוספות שאסור זאת באכילת פירותיו של חברו וכדומה:

לפי זה נראה, כי אף לדברישו"ע הרב שבנהנה שיש בה כילוי אין לקחת על סמך מה שיתנו רשות אם ידעו, בגיןן שלפנינו אין ערך לעלה בודד או כמה עליים ואין להחשיב זאת כהנאה שיש בה כילוי, כי מלבד מה שהעתלים צומחים שוב, הרי חלק מהעתלים בודאי יפלו ולא יבואו לידי שימוש. ולכן אין לאסור את הדבר.

ידעית הבعالים, בגיןן שלפנינו הדבר מותר, כי מלבד מה שהעתלים צומחים שוב, הרי חלק מהעתלים בודאי יפלו ולא יבואו לידי שימוש.

מקורות להרחבה: עיין בספר מכתלי בית הדין ח'א סימן נ"ו שם בירנו את הסוגיא של שימוש במגבית העשויה להשכלה והיא משומשת. הבנונו שם את שיטת בעלי התוספות שכל עוד לא ניתנה הסכמה בעליים בפועל להשתמש בחפץ, אסור לקחתם גם אם יודע בודאות שתירתצתםCSIוודע לו הדבר, וכך פסקו בהගות אשרי (בבא מציעא פרק ב' סימן ג) ובהגות מרדיכי (אות תכה). ואולם הש"ך (סימן שני סק"א) חולק על דברי התוספות וסובר כי מותר לאדם לאכול ממש חברו כאשר הוא יודע בודאות שהחבר היה מרשאה לו לאכול את פירותיו לו ידע כי הואatab להנאה שיש בה כילוי, ולכן נראה שגם לפי שיטת מקובל להלכה את דברי הש"ך מושום שהם נגד :

תליית עליים מעץ פרטי

שאלה: עץ קיים בתחום חצר של בנין, אם מישחו מבחוץ ווצח להשתמש עם העליים של העץ לצורך 'רפואה', העלים יכולים לצמוח שוב, אבל יש גם אפשרויות השתמש עם חלקים מהעץ לאותו צורך. האם צריך לבקש רשות מכל הדיירים של הבניין? (מדובר בבניין מאוד ישן, של לפני כ-50 שנה, לא ידוע מי נטע את העץ).

תשובה: העץ של כל השכנים והוא בשיטה של כל השכנים. השימוש בעלה אחד או בבודדים, אינו נחשב להנאה שיש בה כילוי, ולכן נראה שגם למטרות פירוט שיטות הש"ע הרב שבנהנה שיש בה כילוי אסורה ביל'

שאלות ניתן לשלוח למיל: rav@abiryakov.com

לילות שישי ושבת זהה אור החיים המבוואר

אור החיים המשולב

תמצית עשויה ממזרחי היביר או 'מאורי אור' ו'יקקט מאורי חיטוי'
באור משולב חזק באנטום ניטת המילים
'אור תורת' | 'אורת חיטוי'
הערות, ציורים ומורוקות
עימוד מרהיב עין

אור החיים המבוואר

10 כוכבים של מתיקות נצחתי
הברור המקף על כל ספר האור החיים' היל
'מאורי אור' - מאר עיני להלמד
'מאורי חיטוי' - מקרות חמל
'באור שווי'
עימוד מרהיב עין

ארד"ב: 44-20-8806-0176 | איזופה: (718) 437-0054
להציג בוחניות הספרים המוביילים

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66

תשובות אקטואליות

מבית הוראה אביר יעקב

הגאון רבי בן ציון הכהן קוק שליט"א
ראש בית הוראה הכללי ירושלים
גאב"ד מרכז פתח תקווה

שמורגייש בשתיית המץ את חידוש הטעם מהפרי החדש (משנה ברורה רכה, טו).

ברכה בעת אכילתו השנה

שאלה: שכח לברך שהחינו קודם אכילת הפרי החדש, האם יכול לברך בפעם הבאה.

תשובה: ניתן לברך רק בעת האכילה הראשונה. אמנם אם לא בירך קודם קודם תחילת האכילה, יכול עדין לברך תוך כדי האכילה שהרי שמהותו הראונה לא פגה (משנה ברורה שם, יג). ומה שכתב "אם טועם מעט ואחר כך מביך שהחינו שפיר דמי", הינו אפילו לכתהילה.

שהחינו - מלון ופרי הדר

שאלה: האם יש לברך שהחינו על אכילת מלון שניtan להשיגו כל ימות השנה.

תשובה: אין לברך על מלון שהחינו שהרי שנית להשיגו מגידולי חמומה בכל ימות השנה, ומברכים רק על פרי או ריק עותמי שאנו מצוי כל השנה (משנה ברורה רכה, יח). אכן פירות שנית להשיגם כל השנה רק מקיירור אם הפירות הטריים ניכרים במראה ובטעם יש לברך עליהם, ולכן יש לברך על פירות הדר למורות שנית להשיגם בכל השנה.

כיוון שכולם פירות הדר (למרות שלענין כלאים מסוימים בדרךאמונה [תרומות יד, א] בשם החזון איש אם ניתן להרכיבם יחד).

מייצ פירות

שאלה: האם יש לברך שהחינו על מייצ פרי שלא אכל ממנו בשנה זו.

תשובה: יש לברך שהחינו על מייצ פרי חדש למורות שאין זה פרי אלא זיהה בעלמא, כיוון שהברכה על השמהה ויש שמחה בכל צורה שאוכל אותו, שרי מעיקר הדין מברכים אף שונה טעמו של הזמן החדש לא בירך, שרי ספק ברכות להקל. ומוחמת כן הורה על תפוז, קלמנטינה ואשכולית לברך על כל מין שהחינו.

א복דו בסולט

שאלה: האם יש לברך שהחינו כשאוכל א복דו הטפל לסולט.

תשובה: אם חש בטעמו, יש לברך עלייו (הגראי"ש אלישיב, דעת תורה רכה, ג), שהרי הטפל חייב בברכת הנהנין אלא שנפטר בברכת העיקר. אמנם רצוי ליטלו בפני עצמו ולברך עליו. וכן ניתן לברך אף כשמראה על הלחתם, למורת שכבר איבד מחשיבותו וברכתו השכלה.

פירות מזנים שונים

שאלה: האם יש לברך שהחינו על ב' סוגים אגים מזנים שונים.

תשובה: המשנה ברורה (רכה, יד) הביא בזה מחלוקת הפסוקים, ומסקנה השער הציון (שם יח) "דבעיד ממ רבעיד ודבעיד ממ עביד, טוב יותר שיקח פרי של מין חדש שעדיין לא ברך עליה וכיון להוציא גם את זה".

אמנם הוראת רבינו הגראי"ש אלישיב לברך בלבד שיהיה ניכר ההבדל בטעם השונה כענבים שחורים וירוקים, אכן אם מסופק אם שונה טעמו של הזמן החדש לא בירך, שרי ספק ברכות להקל. ומוחמת כן הורה על תפוז, קלמנטינה ואשכולית לברך על כל מין שהחינו.

שאלות ניתן לשלוח למייל: rav@abiryakov.com

בס"ד
ה'מחברים'

שע"י ממלכת התורה עוז והדר

02-803-9999

לשאלות הלכתיות בבית ההוראה הקש 8

מסכת בבא קמא דף פז-צג

אולם בשות' אור לציון (חו"מ סי' ד) הארי להקשوت על דבריו, עיי"ש, ועיין בשות'aben ישראל (ח"ח סי' קד) מה שכתב בזוה.

הכנסת עצמו לספק סכנה לצורך חברו

בגמ': איש כי ייכה כל נפש אדם מוות יומת בממון ממאי דבמנון אימא במתה ממש וכו' (בבא קמא פג, ב).

בשות' אגרות משה (חו"מ ח"א סי' קג) נשאל אם מותר להניח לרופאים להוציאו ממנה דם להchein בעבור חולמים שיצטרכו לה, בדרך הרופאים בזמננו שמכניםין דם אדם לחולים מסווגים לרופאים, והוא באופן שאין זה דין הצלת נפש משום שעידין אין כאן חולה, אך מכינים להחולמים שיזדמנו, וכי ידע אם יבא הדם הזה שיוציאו ממנה חוללה שודוחים איסורים בשכילו.

והшиб, הנה לנו (צא): החלוק תנאים אם אדים רשאי לחבול בעצמו, והרמב"ם (חו"ל פ"ה ה"א) פסק שאסור לחבול בעצמו. ובתוס' מפורש טמי שאסור אסור אפילו לזרוך, וא"כ אסור אף שהוא לצורך הרוחות מתמן, שהרי אין היה צריך בזזה להרוחה שהרי טפחה על ראה להרוחה כאיסר שמן, ודוחק לחלק בין ריחו קטן לריחו גדול.

אבל בחבלה זו להוציא דם ע"פ השגחת הרופאים, יש טעם גודל שלא לאסרו, שהרי מצאננו שבדרות הקודמים היו נהוגין להקיז דם, וגם איתא בשบท (קכט). אמרו שמואל זמן הקוז דם כל שלושים יום בנערו עד ארבעים سنנים, וא"כ עד שנים טהרה אחת לשני חדשים, וא"כ לאחר שנים שניה אחת לג' חדשים, ולכך אף שנשנתה אח"כ כמו בזמנם הרמב"ם כמו שכותב פ"ד ה"ח) שקיים ריק לצורך לזה בביתו, ואחר חמישים שנה לא יקיי כלל, ועתה נשנה עוד יותר שאין מងחין להקיז כלל, מ"מ ודאי גם עכשו יש גם רפואה בהזה של אליה היה שינוי גדול כ"ג, וגם הימם מוציאים הרופאים כמעט בלא צער, ולכך אף שן אין לאסרו בחבלה זו של הקוז דם. והרוצה להקל אין למוחות בו כיון שהיא סברא גדולה.

وعיין בשות' משנה הלכות (ח"ד סי' רמה א'ות, ח"ב סי' תנוד) ובשות' שבט הלוי (ח"ה סי' ריט) מה שכתבו בענין זה.

ואיך צייתה תורה לאחוב אותך, ואך שיש מצוה לפרנסם מבואר בוגיטין (יב). אבל לא מצינו שהייה מצווה לאחוב אותך ולעשות שלום ואחדות שלו, ועל כן יש לו לקנות דבר מצווה. ואמר רב ששת אף בעל בנקסי אשתו כמו כן יש לו לעשות שמקיים אם נתן לעבד.

הvik להחפץ שאין שוה אלא לבעלין

בגמ': מעידים אנו באיש פלוני שגירש את אשתו ונען כתובתה, והרי היא תחתית ומשמשתו, וממצוין זוממין אין אמרים שישלמו כל כתובתה שרצוי להפסידה, אלא טובת הגנת כתובתה. (בבא קמא פט, א).

בנתיבות המשפט (ס' קמח סק"א) כתוב, שדבר שאיןו שווה בעצמו למוכרו וליקח דמים בטל. ראה לאיש היבא ממה שאמרו בסוגי"ז, מעידים ראה לך היבא ממה שאמרו בסוגי"ז, מעידים אלו באיש פלוני שגירש את אשתו ונען כתובתה, והרי היא תחתית ומשמשתו, וממצוין זוממין אין אמרים שישלמו כל כתובתה שרצוי להפסידה, אלא טובת הגנת כתובתה. אמר אביי, טובת הנאה בכתבשה שאשה מוכרת שיק לאשה, והרי אם בכתבשה שאהה מוכרת לה העדים זוממין לאשה, איזה לפא"ט כתבו לכם את השיריה הזאת ולמדה את בני ישראל, וע"ז בספר עמודי חיים (אות עב) מה שכותב בזזה, ובספר הנחמדים מפו' (ס' א) שהאריך הרכה בענין סגולות כתיבת ספר תורה.

כתב ספר תורה להצלחה

בגמ': החובל בבנו גדול יtan לו מיד, בבנו קטן יעשה לו סגולה. מיי סגולה, רב הסדא אמר ספר תורה, רבה בר רב הונא אמר דקל שאוכל ממנו תמרים (בבא קמא פז, ב).

בסוגי"ז החובל בבנו גדול יtan לו מיד, בבנו קטן יעשה לו סגולה. מיי סגולה, רב הסדא אמר ספר תורה, רבה בר רב הונא אמר דקל שאוכל ממוני תמרים.

בתש"ב"ץ קטן (ס' תהד) כתוב, מה שהחتنים נודרים מפות לספר תורה. ראה מסכת עריבורין שמברואר שם (ס"ד). פתח אידך ואמר, המחזק בנכסי הגור [שזכה בזזה מההפרק שהרי גור אין לו יורשים] מה יעשה ויתקימו בידיו, יקנה בהן ספר תורה. כי הבריות מתקנאות בו מטעם הרע אפילו במנון عمل ויגעה, וישלוט בו עין הרע אפילו במנון שלו, ועל כן יש לו לקנות דבר מצווה. ואמר רב ששת אף בעל בנקסי אשתו כמו כן יש לו לעשות שמקיים אם נתן לעבד מצווה.

כיצא בזזה כתוב הרוקח (איירוסין ונישואין סי' שנה) שהחנן נודר צדקה ומעיל לכבוד התורה.

כמו כן בכתיבת ס"ת זוכה לעושר, מבואר בירושלמי (בכורים פ"ג ה"ז) תני כל המקימים ס"ת בביתו עליו הכתוב אומר (תהלים קיב ג) "הוו וועשר בביתו וצדקו עומדת לעד". ובשות' חקיק לי (דף פט) וביקלוס מיעם לועז (דברים עט' תחתס) כתוב, שכתיבת ס"ת הוא סגולה לעשרה, ובמכתב סופר (דרוש נא לחינוך ס"ת) כתוב בשם אבוי החחת"ס, שכתיבת ס"ת משפיעה שפע והצלחה בנכסיו הוא אף שא"א שלא יתערב כוונת הכותב שכותב הס"ת בשבייל שיצליה.

עוד כתבו, שכתיבת ספר תורה יש סגולה שתחולותיו של אדם יהיו מוגנים, מבואר בחינוך (מצווה תריג) שכתב, כל הכותב ס"ת בידו הרי זה משובח ונאהב מאד, וכל המקימים אותה ייה רוזך ויחכם הוא ובנו כמו שכותב (דברים לא יט) כתבו לכם את השיריה הזאת ולמדה את בני ישראל, וע"ז בספר עמודי חיים (אות עב) מה שכותב בזזה, ובספר הנחמדים מפו' (ס' א) שהאריך הרכה בענין סגולות כתיבת ספר תורה.

משלוח מנות לעבד לנען

בגמ': החובל בעבד לנען של אחרים חייב וכ' (בבא קמא פח, א).

כתב הפט"ג (ס' תרצה א"ס סק"א) שהשלוח לעבד לנען משלם מנות ומונתו לאבירי הראמ"ם (שמות כא ידי הובטה, והו הוויכח כן מדברי הראמ"ם) כתוב, שעבד לנען שחייב השולח רעהו, וכן מההמברואר בסוגי"ז שהחולב בעבד לנען חייב בבושת לרבען, כיון שהוא בכלל אחין, וכ"ש שהוא בכלל רעהו.

אך בשות' בית יצחק (יוד ח"ב סי' קמד) כתוב שאין זה ברור, שהרי טעם משלם מנות הוא כדי להצמיח מידות אהבה והאהוה בישראל, ולא שיק זאת בעבדים שהרי 'אהבת לרעך כמוך' כתיב, וסתם עבדים פריצים וחשודים, מבואר בירושלמי שאין מוסרים שבועה לעבד,

ולכאורה קשה מוה בכך שאינה יכולה למקרה מסוים שהבעל יקח הדמים ממנה, מ"מ האשה יכולה לומר כמו במו שווה השולח הספק טובת הנאה אצל מי שרצה ליקח, שהרי היה משלם על הכתובה סכום כסף מסוים על הצד שהוא יקבל את דמי הכתובה, כמו כן שווה השולח אצלי שהרי יש צד שהיא בעצמה תקבל כסף כתובתה, אם ירשנה או ימות בעליה, והרי הזקנתי הספק הזה, שלגביה או ימיות בעליה, והרי הזקנתי הספק הזה, שלגביה היא גם שווה ממון כמו שאמם אחר היה משלם ע"ז, אלא ודאי המזיק דבר שא"א ליקח דמים פסoor, ולכן אין הוא לא הייתה יכולה לקבל דמים ע"ז, פטורים.

ולכאורה ממש מעמידratio שאם שבר משקפיים של חיירו, או היזק חילפה של חיירו שהוא במידה מיהודה המתאימה ללבוש וכדרו, שאין הממון הזה שווה למוכרו לאחורי יפטר המזיק משום זה לא נקרא ממון.

פנוי הלכה מותן תלמוד בבל
המבואר מתייחס על סדור הדף
היום שלמדו בשבועו

פנוי הדף היומי

לעשות בדבר זהה כלל וכלל. בש"ת אגרות משה (חו"מ ח"ב סי' עז) כתוב על עישון סיגריות שאלו הרגלים בזה הננים מזה מאד ומציטרים כשיין להם סיגריות עוד יותר מהסرون מניינן אוכלים טוביים, ואך יותר מהסرون אוכלים למורי לזמן קצר, והקלוקל להחלות מזה הוא עכ"פ רק מיעוט קטן וכ"ש להחלות מזה בסרטן ובעוד מחלות מסווגות הוא קטן ביותר, שאף שהרבה חולמים מהחולמים בסרטן הריאה והגרון גם באיברים אחרים נמצאו מהם יותר מאלו שמנוענים סיגריות, מ"מ ועוד כי כל החולמים הנמצאים בתאי החולמים וגם בכירוף אלו שלא באו לבתי החולמים הוא מיעוט לבני כאלו דעתם שמנצאו בתיהם שלא נחלו כלל, ובוחש כזה אומרים שומר לכל איש ובפרט לבני תורה שלא לעשן הריאוי לכל איש ובפרט לבני הקטנים שיתרגלו בהזאת אף אם הוא עצמו נתרgal, וגם בעיון מעשן לא יתחייב בתרgal בלא עניין חשש הסכנה הזה יש לאסור להתרgal בזה דהא ודאי אין להמשיך עצמו לרובי תאות וזהו הנאות, אלא אדרבא מהראוי לכל אדם למעט עצמו מהתאות ותענוגים יתרים.

ובמשנה הלכות (ח"ט סי' קסא) כתוב שמי שיאנו מעשן לא יתחייב בכך, אך מי שכבר רגיל בעיון והוא צריך לכך אין לאסור לו, עי"ש מה שהאריך בזה.

ובשו"ת שבת הלוי (חי סי' רצה) כתוב שאסור באיסור גמור להתחילה לעשן, ומ"י שמעשן כבר ישתדל להפסיק למען עתידי, וע"ע בברא משא (חו"ס סי' קס, ח"ג סי' קט) וברבבות אפרים (ח"ג סי' תפז).

שמחליש כחותיו, ולפעמים נוגע גם לנפשו, והנה דברתי כמה פעמים עם חלושי כה אודות זה, וענו לי "שגם הם יודעים ומכירים בעצםם שהעישון קשה להם לפרש מזה, אך מפני שהרגלו זה מכבר קשה להם עצמיכם על כן, אמר חז"ל אמרו (בבבבון) החובל בעצמו עופ"ש שאינו רשאי פטור, כי מי ישלם אם לא לעצמו, אבל על כל פנים הלא אמרו שאינו רשאי לחובל בעצמו, ראשית מושום ונשمرתם לנפשותיכם, ועוד, דין הוא, שהלא תבל ומלואה של הקב"ה לכלבו בראו, ונונן לכל חדסדו שיש שנה אחת ל' חדשם, ולכן שנתנה אח"כ כמו בזמן הרמב"ם כמו שכח (דעתו פ"ד הי"ח) שיקרי רק בצריך זהה ביותר, ואחר חמשים ואמ על ידי העישון נגרעו מהותיו בוודאי יתבע לבסוף לדין על זה, שהלא עשה זה ברצונו לבו ולא באונס. וייעין עוד בספרו זכרו למלומים (פ"ג) שכתוב, שחוץ מה שהם מזוקים לגוףCIDוע עוד גורמים היה נושאיהם בביטול תורה.

ובঙגולות ישראל (מערכת שאות נתן) האיריך להוכיח באיסור אכילת דברים מסוכנים, ועל עישון כתוב לא יעשן טיטין"ן שקורין טבק, ובפרט הציגרעליך [סיגריות] הכרוכים בניר, שהם כמעט סם המות לחולשת החזה, וכן בצוואה מהחים (ב) כתוב הגרא"ח פאלאגי, ציריך ליזהר הרבה שלא לשות פיפיא של טיטין ולא ציגארו וכדומה שיש בו חילול יום טוב ע"ד כיבוי, ובימי שבת קודש מהמת התואה אשר מתהווים בשתייה הטיטין הוא דואג ועצב ועל כל דבר הוא מתקעם מהמת מרה שהורא ויש בו איסור מסויף בשבת היינו היכנס ועם העצבות ועוד כמה נזקים וחבלות וקטנות יציא מזה, لكن כל בר דעת וירא את ה' לא רק שהוא לא ירגיל מי שהוא חלש, אסור להריגל את עצמו בזה

שאסור אסור אפילו לצורך, וא"כ אסור אף שהוא לצורך הרוחה ממו, שהרי כאן היה צורך בזה להרוחה השהרי טפהה על ראותה להרוחה כאיסר שמן, ודוחק לחיל בין רוח קטן לרוח גודל.

אבל בחבלה זו להוציא דם ע"פ השגחת הרופאים, יש טעם גדול שלא לאסור, שהרי מצאנו שבדורות קודמים היו גוגאין להקי דם, וגם איתא בשבת (קכט, א) אמרו שמדובר זמן הקוז דם כל שלושים יום בנוירוי עד ארבעים שנים, ואח"כ עד שים שנה אחת לשני חדשים, וכך אחר ששים שנה אחת ל' חדשם, ולכן שנתנה אח"כ כמו בזמן הרמב"ם כמו שכח (דעתו פ"ד הי"ח) שיקרי רק בצריך זהה ביותר, ואחר חמשים שנה לא קיוי כלל, ועתה נשנה עוד יותר שר אין מניהין להקיי כלל, מ"מ ועוד גם עכשווי יש גם רפואה בזה טלא יהי שינוי גדול כ"כ, וגם היום מוצאים הרופאים כמעט בלא צער, ולכן אפשר שאין לאסור בחבלה זו של הקוז דם. והרוצה להקל אין למחות בו כיון שהוא סברא גודלה.

ועלין בש"ת מונה הלכות (ח"ד סי' רמה אות, ו, חי"ב סי' תנז) ובש"ת שבת הלוי (ח"ה ריט) מה שכתבו בענין זה.

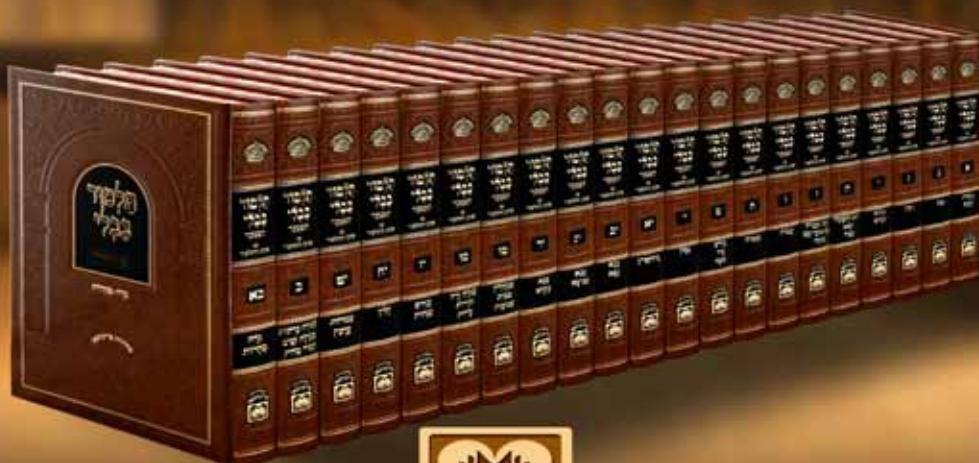
ישון סגירות

בגמ': ואין אדם רשאי לחבל בעצמו והנתnia יכול נשבע להרע בעצמו ולא הרע יהא פטור וכו' (בבא קמא צא, ב). בעל החפצ' חימי בספר ליקוטי אמרים (פי"ג), כתב בזה הלשון, אודות עישון הסיגארין, נדבר קצת אודות זה, הנה כמה רופאים גרו אומרים של כל מושחה חלש, אסור להריגל את עצמו בזה

ב"ג

ש"ס ערך רזרר מאנץאר

מהדורה מיוחדת, תלמוד בכלי מנוקד בתוספת מדור שניון 21 כרכים

מרכז הזמנות: 66-22-55-1800 ובחנויות הספרים המובחרות

הగאון רבינו חיים מרדכי מרגליות צ"ל בעל השער תשובה (על ש"ע או"ח) ט"ו בשבט תק"פ

מעין פתיחה שנית תמידין בסדרון הוא פתח בראש הגהותיו שווית ה' לנגיד תמיד והחתם וטווב לב ממשתתת תמיד כו' ע"ש, נ"ל שלפי שרצת לסייעם בדבר טוב ודבר בעתו נקט לשננו מעלה דקרא לzechot וטוב לב דהינו טוב שיעשה בב' האדרים ממשתת.

אפשר שזה כוונת הט"ז מה שכותבת וספר מסיים הרמ"א כי וכונתו כמו"ש וגם יש רמז כי תיבת ממשתת טוב בגין אדר ראשון עוד אפשר לומר לפי מש"ל סימון תר"ע בהגיה ס"ב לענין חנוכה שי"א שיש קצת מצוה ברובו הסעודות כו' ונוהgan לומר זמירות ותשבחות בסעודות שמורכבים בהם ואז הו סעודת מצוה ע"ש ומשם נלמד לכאן ג"כ כשירבה קצת בסעודה לצאת ידי המהמירים יש להנוגן לזכור זמירות ותשבחות שאז בודאי הוא סעודת מצוה לרמותו לזה מסיים וטוב במשתה תמיד, והוא עפ"י מה אמרין בערכין דף י"א מנין לעיקר שירה מה"ת כו' איזה עבודה שהוא בשמחה ובטוב לבב' הוי אומר זה שירה וע"ש ברשי"י דמייתי משיעיה ס"ה הנה עבדי ירונו מטובי לב וע"ש בתוס' דאסchan נמי גבי ד"ת שכת' רשי"י ברות שיש במדרש ויטיב לבו בד"ת וכן בשבת דף ס"ג ויטיב לבן על תלמוד תורה אלא לא כתיב באחדיא ע"ש ולזה אמר וטוב לב ממשתת תמיד כל' שבוט לב דהינו שירות ותשבחות וד"ת ממשתת תמיד.

(שער תשובה או"ח ס"י תרצ"ז סק"ב)

פרוטום רב בעולם התורה זכה שמו של הגאון רבינו חיים מרדכי מרגליות. ספרו "שער תשובה" נדפס במהדורות רבות של שולחן ערוך אורח חיים ומשנה ברורה. עמודות הידיעות על קורות חייו ופעולתיו, ובעיקר מזכירים אותו כאחיו של הגאון הנודע רב אפרים ולמן מרגליות מבארד בעל בית אפרים.

אביו הגאון רבנן מאניש מרגליות היה רבן של הקהילות ויטקוב, דינוביץ לקובץ ווד. רבנו חיים מרדכי גמנה על חכמי הקלויז בבראוד שםעו יצא בכל הארץ, ושם מילא תפקיד בש"ס ופוסקים. בשנת תק"ס לערך התקבל לרבותו הראשון בקהילת ברוצ'ק, כעבור כמה שנים מתullah להכהן ברבנותה העיר דובנא, והמשיך לחותם כרבן של שתי הקהילות, כמו בהסתמכו בספר 'מחצית השקל'.

רבינו חיים מרדכי נסתלק לגני מרים ביום ט"ו בשבט שנת תק"פ.

משתה ושמחה בפורים קטן - בשירות ותשבחות הי סעודת מצוה

כתב הרמ"א (או"ח סי' תרצ"ז סעיף א): י"א שחיבר להרכות המשתה ושמחה ב"ד שבדר ראשון.

להנות בפרשיות השביעי עם האוצר הפלום

אש"ד גאנז מסדרת ספרות יהודית במקורה • אדריכלות ועיצוב: דוד קדרון • עיצוב גרפי: פרץ וולך
דודו מלר לזרן קומפני פולימר טכנולוגיות בע"מ • דפסי עמידה • דפוס וריאנטים פולס וולץ

מרכז הזמנות: 1800-55-66 ובחניות הספרים המוכחות

הגאון רבי שלום מרדכי הכהן שואדראן זצ"ל

אב"ד בערך'אן

דעת תורה ושו"ת מהרש"ם

ט"ז שבט טרע"א

זו מפורשת היה בא'דרכי משה' בחילק יורה דעה, סימן רפ"י. שם, בלאות מזויה, מפורש דין זה. תיכף פנה רבי מאיר שפירא אל הארון. הוציא את כרך הטור הגDOI, דפדף אל אותו 'דרכי משה' ואכן הוא רואה שם שמובאת תשובה של רבינו המהרי"ל העוסק בשאלת, האם יש לחוש ליהרא ולגאווה כשאדם קבע מזוזות בכל דלתות ביתו, זאת מפני שתפקיד המנהג אצל רוב העולים בימים ההם שדי לסיכון על מזוזה אחת הקבועה בפתח הבית. המהרי"ל נזעך נגד מגמה זו שאין קובעים מזוזות, והוא אומר: "מי יtan והיה זה לבבם להסיר המכשול הזה שעוברים אדים אויתא ואדרבנן, ולא נודע מאיין הרגלים שמנעטן במצוות כל כך במדינות הללו". ולכן הוא קבע שבודאי אין יהרא במני שנוהג בהלכות מזוזה כדין. ועל כן הוא ממשיך ומביא תוספת מעוניין אחר למרא: "וּכְנַתֵּב מִזְרָחָם, דָּאַיְנַתְּהָרָא מֵשְׁנוֹתָן מִתְּנוֹתָן כהונת, אֲפָלָה עַל פִּי שְׁמַנְהָג שֶׁלֹּא לִתְּנַתֵּן".

אותות פלאיה רבתינו ניכרו על פני של רבי מאיר שפירא בראותו דבר מופלא שכזה, שהmaharsh"ם על ערש דוווי זוכר את ספרי הפוסקי לרפטים פרטניים, עד ששאלתו צואת של הלכות מתנות כהונת הוא מוצאת באזכור שהובא בהבלעה ובדרך אגב בתוך דרכיו משה' בהלכות מזוזה.

הmaharsh"ם הבין בהשתוממו של רבי מאיר שפירא וסימן לו שיתקרב אליו ייחד עם ספר הטור הגדול. ניגש רבי מאיר שפירא אליו, והmaharsh"ם נתן את הספר, דפדף בו עד לדף האחרון והראה לו בשולי הכריכה האחוריית את מה שרשם בזמנו בכתב ידו: היום וכיות בע"ה לסייע את לימוד ספר הטור מאה אחד פעמי' maharsh"ם הראה לו באצבע את מילים אלו, ולא הוסיף דבר. ורבי מאיר שפירא אכן הבין את המסר הנוקב והברור: אם לומדים וחוזריםשוב ושוב עד לך שחוורים על הדרכי משה' מאה ואחד פעמי' - אין פלא שתלמודו בידיו והוא זוכר כל פרט ופרט.

(ספריו ויהלום פ"ז נח פ"ב - להוגה"ח ר' מנחם מנ德尔 פומרנץ שליט"א)

הגאון המפורסם מו"ה"ר שלום מרדכי הכהן שואדראן זצ"ל אבד"ק ברעוזן, נולד כ"ז ניסן תקצ"ה לאביו מו"ר משה הכהן מזלאטשוב. בימי געוורי למד אצל הגאון ר' יואל אשכנזי זצ"ל אבד"ק זלאטשוב מה"ס שו"ת מהרי"י אשכנזי.

כמה שנים לאחר חתונתו נתקבל לאבד"ק פאטיק, ממש לאבד"ק יאולאוייך ובוטשאש, ולבסוף נתעלה על כסא הרבנות בעיר ברעוזן. עמוד ההוראה בדורו, מסתוף בצל צדיקי דורו, הגה"ק מו"ה"ר שלום מבעלוא זצ"ל, הרה"ק ר' אברהם מסטרעטען זצ"ל והרה"ק מו"ה"ר יצחק אייזיק מזידיטשיב זצ"ל.

חיבר שו"ת מהרש"ם ז' חלקים, משפט שלום על שו"ע חו"מ, דעת תורה על או"ח וי"ד, דרכי שלום כלליים, תכלת מרדכי עה"ת, ועוד. נפטר בברעוזן ט"ז שבט טרע"א.

היום זכיתי בע"ה לסיים את לימוד ספר הטור מאה אחד פעמי!

ספר הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל, ראש ישיבת חמי לובלין ומוחלל ריעון לימוד הדף הינווי, את אשר ראו עניינו בימי עולמי, באוטו פרק זמן בו שהה בביתו של גאון הדור רבינו שלום מרדכי הכהן שבדרון - המהארש"ם מבערוזן זצ"ל. רבי מאיר שפירא היה נכד של הרבנית ממנוסטריץ, שהיא נשאה בזוג שנשי לmaharsh"ם מבערוזן, וכך הגיע רבי מאיר שפירא לשירות בביתו של המהארש"ם. היה זה כבר לעת זקנים המופלגת של המהארש"ם, בימים שכבר שכב על ערש דווי, יואיל בטובו לצאת אל תלמידים ולשמעו מהם באיזה סוגיה הם עוסקים ועל מה נסוב הויוכיןם.

עד מרהה חזר רבי מאיר שפירא והציג בפני המהארש"ם את צרכי הנידון לאן ולכאן, כשהוא מפרט ומסדר את השיטות השונות שנאמרו בזיכו. הביט בו המהארש"ם ואמר לו: הלא הלהכה שבחדר המבוآ בבית התאספו כמה וכמה מוחכמי רבני העיר שבאו לדרosh בשלומו של המהארש"ם.

בדרכה של תורה, בהתאסף ראשי עם, הרוי שישים ושיגם הוא בדברי תורה, כשהוא שואל וזה עונה, זה מקשה וזה מתרץ. והיו הדברים

הרה"ק רבי חיים פאלאגי מאיזמיר ז"ע בעל מועד לכל חי י"ז בשבט תרכ"ח

שahn רמוּזִים אל שלשה אוֹרוֹת שְׁבָפְסָוק (ישעה כל כ') ו'קַהְיָה אָזֶר קְלֵבָנָה כָּאֹזֶר הַחֲפָה וְאָזֶר הַחֲפָה ה' יְהִי שְׁבָעַתִּים כָּאֹזֶר שְׁבָעַת הַיּוֹם בַּיּוֹם חֲבָשׂ ה' אֶת שְׁבָר עַמּוֹ וּמְחַץ מְפַתּוֹ ?רְפָא', וְעַל יְדֵי אַלְוָה אֲוֹרָת אָנוּ מְסֻלְקִים אֶת כָּל הַמְּקַרְגִּים הַסּוּבִּים אֶת הַשׁוֹנְהָנָה עַלְיוֹנָה. ו'אָזֶר' הוּא גִּימְטָרִיא 'זֶר' דַּעַל יְדֵי אֲוֹרָת הַצְּדָקָה אָנוּ מְבָטְלִים כָּל הַוִּיחָדִים הַקְּמִים עַלְיוֹנוֹ וְהַזָּר הַקָּרָב אֶל מַשְׁכָּן ה' שֶׁל מַעַלה יְמֹתָה.

וּבְבִיאָה אֶת הַדְּבָרִים הַגָּאוֹן זֶל בְּסֶפֶר 'כָּפָר הַחִיִּים' (ס"י לו אֶות כח): אַחֲר בְּרִכַּת הַלְּבָנָה יִרְפִּישׁ שְׁלַשׁ פְּרוֹטוֹת לְצְדָקָה. וּבְסֶפֶר הַקְּטָן 'רָאה חִיִּים' (ס"ד בא) הַבָּאָתִי דְבָרִי הַרְבָּ 'מְעַשְׁתַּחַת הַצְּדָקָה' אֲשֶׁר בְּסוֹף סְפָר 'יְמִי דָוד', וּנְתַתִּי טָעַם לְדָבָר. וְעוֹד כִּי מְזֻכָּא מִצְאָה חִיִּים בְּסֶפֶר הַקְּטָן 'רָוח חִיִּים' (ס"מ תכט) טוּמְמִיה חִיִּים בָּזָה, עַיִן שֵׁם בְּעָדוֹר מִשְׁדי, אֲשֶׁר כָּל חָזְקִי לֵי לְחוֹזֶת בְּנוּעָם. וְהִיא אָזֶר הַלְּבָנָה כָּאֹרֶת הַחֲמָה וְאָרוֹר הַחֲמָה יְהִי שְׁבָעַתִּים כָּאֹזֶר שְׁכָעַת הַיּוֹם. אָרוֹה זֶה תּוֹרָה וְכָל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי ה' דְבָרֵי אֱלֹהִים חִיִּים.

ואַךְ בְּסֶפֶר 'רָאה חִיִּים' (פרשת בא) נָתַן טָעַם לְשָׁבָח בְּעַנֵּין נְתִינַת הַצְּדָקָה וּכְתָבָב: הַנָּה לְמִדְנָה חִיּוּב מְצֻוּזָה עַשֶּׂה לְעַשׂות צְדָקָה מִמֶּה שָׁמְצָנָיו שַׁהְמָאוֹר הַגָּדוֹל שֶׁהוּא הַשְׁמָשׁ מְלֹוה וּמְאִיר לְלִבְנָה שֶׁהוּא הַמָּאוֹר הַקְּטָן, וְהַלְּבָנָה לְכֹכְבִּים וּמְזֻלּוֹת.... וְזֶהוּ טָעַם כַּעֲקִיר לְמֹה שְׁכַתְבּוּ הַמְּקוּבָּלִים זֶל וְזֶהוּ טָעַם כַּעֲקִיר אֶחָר בְּרִכַּת הַלְּבָנָה וְלְהַפְּרִישָׁ דִּישׁ לְתֵת צְדָקָה שְׁהַבִּיא בְּסֶפֶר 'לִקְוטָת חֶדְשָׁ' (מִעָרְכָת יִצְחָק עַל כָּךְ בְּנֵי הַגָּאוֹן רַבִּי רַחֲמִים נְסִים פָּאַלָּגִי), בְּסֶפֶר 'נְפָשַׁ הַיְּפָה' (מע' ב אֶות טָוב), שְׁדָבְרֵי אֲבִיו חִיִּים וּקְיָמִים, שָׁהָרִי כָּן מִפְּרוֹשָׁ בְּדָבְרֵי הַאָזֶר הַחִיִּים הַקְדָשׁ, שְׁבָכוֹת הַתּוֹרָה לְשָׁנוֹת סְעִידָת מְצֻוָה, וְהִיא מְחַלֵּק אֶת סְפָרְיוֹ לְלֹא תָמֹרָה. אַת סְפָרְיוֹ מְעוּלָם לֹא מְכַר,

וְזֶהוּ טָעַם כַּעֲקִיר לְמֹה שְׁכַתְבּוּ הַמְּקוּבָּלִים זֶל וְזֶהוּ טָעַם כַּעֲקִיר אֶחָר בְּרִכַּת הַלְּבָנָה וְלְהַפְּרִישָׁ דִּישׁ לְתֵת צְדָקָה שְׁהַבִּיא בְּסֶפֶר 'לִקְוטָת חֶדְשָׁ' (מִעָרְכָת אַבְרָהָם אֶות עז: מע' תּוֹרָה אֶות פָד), שֶׁכָּל מָה שָׁאָמָרוּ שְׁבָנֵי חִיִּים וּמְזֻוּנִי תְּלוּיִים בְּמַזְלָל וְלֹא בְּזָכוֹת אֵין זֶה אֶלָּא קְדוּם מִתְן תּוֹרָה, אַמְנָמָה לְאַחֲר מִתְן תּוֹרָה בְּטַל דָבָר זה, וּבְאָרֶר בְּרִי רְבִי רְבִי פָאַלָּגִי, שָׁאָכֵן זֶהוּ מְהֻתָּם אֶת הַמִּתְרָעָם, וְבְעָנוֹת וְאֶת הַפְּרִישָׁ מְעוֹת זֶכְوت הַתּוֹרָה שֶׁהוּא הַזָּכָרָה שִׁיכְלָה לְשָׁנוֹת אַת המזול.

(ספר ויהלום פר' עקב פ"ב - להגה"ח ר' מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

הגה"ק רַבִּי חִיִּים פָּאַלָּגִי נֹולד לְאָבִיו חַכְם יַעֲקֹב פָּאַלָּגִי בְּשָׁנָה תְּקָעֵבָה זֶבֶחָה בְּאַיּוֹם.

בְּשָׁנָה תְּקָעֵבָה זֶבֶחָה קִיבָּל אֶת הַסְּמִכָּתוֹ כְּחַכְם הַשְּׁלָמָה עַל יְדֵי חַכְם יְעַקָּב, לֹא גָּנוֹת חַכְם חִיִּים פָּאַלָּגִי לְקִבְּלָל עַלְיוֹן תְּפִקְיד צִבּוֹרִי, וּרְקִבְּשָׁנָה תְּקָפָה הַסְּכִים לְכַהֵן כְּדִין בֵּית דִין וּכְרָאשִׁישָׁ בֵּית יְעַקָּב רַבִּי בְּאַיּוֹם.

בְּשָׁנָה תְּקָצֵץ נִתְמָנָה מִרְן הַגְּרָחָה פָּאַלָּגִי לְאָבִי מִרְן הַגְּרָחָה בְּאַיּוֹם 'הַחַכְם בְּאַשְׁיָה'.

מִרְן הַגְּרָחָה פָּאַלָּגִי הִיה לְפָה לעַנֵּי קִהְלָתוֹ, וְהִיא מוֹכִיחַ אֶת הַשְׁעִירִים בְּדָרְשָׁוֹתיו. תִּיקְנָה קִנּוֹת וְהַקְּמִים מִסּוּדָת צְדָקָה וְחַסְדָה. חַכְם חִיִּים פָּאַלָּגִי פָּעַל לְהַקְמָת בֵּית חֹלִים יְהוּדִי בְּאַיּוֹם וּלְשֵׁם כָּךְ גִּיסְ נְדָבָנִים יְדָעִים.

רְבִינוּ חַכְם חִיִּים פָּאַלָּגִי התְּפִרְסָם בְּסֶפֶרְיוֹ הַרְבִּים, כָּ-80 בְּמִסְפָּר, אַוְתָם הַתְּחִילָה לְכַתְּבָה בְגִיל 16. סֶפֶרְיוֹ עַסְקָלִים בְּקַשְׁתָּה שְׁלָמָה נְשָׁאָם: 7 חִבּוּרִים עַל הַתְּנָנָר, 9 חִבּוּרִים עַל הַתְּלָמֹוד, 15 סֶפֶרְיוֹ מַדְרָשִׁים וּדְרֹשָׁוֹת, סֶפֶרְיוֹ מַסְעָר 241 חִבּוּרִים בְּהַלְכָה, קְבָלָה, שְׁוֹתָת וּסֶפֶרְיוֹ רַבִּים נְסָפִים. בְּסִוּם כתיבת כל ספר, חַכְם חִיִּים פָּאַלָּגִי הִיה עַוְרָק סְעִידָת מְצֻוָה, וְהִיא מְחַלֵּק אֶת סְפָרְיוֹ לְלֹא תָמֹרָה. אַת סְפָרְיוֹ מְעוּלָם לֹא מְכַר,

בַּיּוֹם י"א אֶבֶן תְּרָא, הַתְּחִילָה שְׁרָפָה בְּאַיּוֹם, בָּה הָרְבָה שְׁכוֹנַת הַיְהוּדִים וּעַלְוָה בָאשׁ 54 מִסְפָּרְיוֹ. בְּמַהְלֵךְ הַשָּׁנִים, שִׁיחָזָר רַבִּי חִיִּים חַלְקָמָכְתִּבוֹ, וְהַזּוֹחַא לְאָור עַשְׂרוֹת מִמָּהּ, מִיעָטָם נְוִתָּרוּ עַדְיִן בְּכַתְּבָדִיד.

רְבִינוּ נִתְקָשָׁק לִשְׁיבָה שֶׁל מַעַלה בָּיּוֹם י"ז שְׁבָט תְּרָכִ"ת. הוּא נִקְבָּר בְּבֵית הַעֲלִמִּין הַעֲתִיק בְּאַיּוֹם.

אדם יש לו את זכות התורה - יכול הוא לזכות לשינוי המזול

כתוב הגאון רַבִּי חִיִּים פָּאַלָּגִי בְּסֶפֶרְיוֹ 'תְּנוּפָה חִיִּים' (פרק ו'ישלח). אותן ל' זכות גְּדוּלָה יוֹתֵר מִזְכָות הַתּוֹרָה, שְׁעָלָיה שְׁנִינוּ (אבות פ"ו מ"ז): 'גְּדוּלָה תּוֹרָה שְׁהָיָה נָוְתָנָה חִיִּים לְעֹשָׂה בְּעוֹלָם הַזָּהָר וּבְעוֹלָם הַבָּא', ועל ידי שאדם יש לו את זכות הַזָּהָר אֶת הַתּוֹרָה - יכול הוא לזכות לשינוי המזול בקונטראס הַזָּכָר [הוא קונטראס 'מְגַן דָוד'] שכתב, וְלֹצָאות לבני חִיִּים וּמְזֻוּנִי. (ראה עוד בסֶפֶרְיוֹ 'נְפָשַׁ' חִיִּים' מערצת מאות כהה: 'צדקה לחיי' מ' הע' ה' מ' ה' המזול).

הפרשת ג' פרוטות לצדקה אחר ברכת הלבנה

נודע מנהג הקדמוניים להפריש פרוטות לצדקה בשעת קידוש לבנה, וכפי שהבא בקובונטרס 'מעשיה הצדקה' הנדרס בסוף ספר 'ימי דוד' (אות ל): וע"נ בקובונטרס הנקבר [הוא קונטראס 'מְגַן דָוד'] שכתב, דבעת קידוש הלבנה או לאחר שבعة ימים ממיולי הלבנה צריך להפריש שלוש פרוטות כסף לצדקה,

הגאון רבי בנימין בינויש פינקל זצ"ל

ראש ישיבת מיר
י"ח בשבט תש"ג

זה; זה כמו לשחק עם אש". הוא אמר, על אחר הסתווב וחזר הביתה. כשםושים כך נזקק למצוא מקורות אחרים למימון הבניין, וכל זה כדי להמנע מההעסקות ברביה.

לאחד הפסוקים לישיבה פעם נגנב כל כספו. לא היה שום כסף אותו יוכל לקנות מלאי חדש, ומוקור פרנסתו היה בסכנה. ר' בינויש הרגש שהישיבה צריכה לו הכרת הטוב על השנים בהן הוא שירת את הישיבה בנאמנות, והלהו לו כסף שהיה בו די כדי שיכל להתחילה מחדש את עסקיו. תקופה מה אח"כ, ביקש רבי בינויש לקנות ממנה כמה פריטים. הלה הציע לו מחיר מיוחד. ר' בינויש העשח חיוור כסיד והתנצל באומרו שנראתה לו שאינו צריך שום דבר עבורי, לא עלה על הדעת לקבל מחיר מול כהמגול עבורו הלואה!

יוםיים אח"כ הוא חזר, "תגיד לי", הוא אמר, "איך העסקים היומם?" ב"ה בסדר", הוא ענה. "ומי קנה את הפריטים המסתויים האלה היום?" ר' בינויש המשיך ושאל. "פלוניני היהת התשובה. ובאיזה מחיר מכרת?" הוא שאל את העסקן המתים. כשהתשובה הגעה, הוא קבע "זה המחיר בו תחביב אותו, ולא פרוטה וחוט!".

זהירותו שלו מרבית, היהת הסיבה למנהגו המשונה לכארה, של הליכה יומיית לבנק. היהת לו דילמה תמידית: הישיבה הייתה כותבת ציקים לספקים, ולפעמים הם לא היו פודים את הציקים מיד. החזקת שקליםים בבנק ליותר מכמה ימים משמעותה הפסד, בעקבות ההפרש בשער החליפין, שהשתנה במהלך המהירות מסחרות. מצד שני, לאפשר מינוס בבנק פירושו תשלום רבית - אופציה גורעה בהרבה. הפטרון? עלולות את הגבעה לבנק, יום יום, כדי להפקיד את הסכום המדיוק והנדשתי! (ගליון ביהם"ד)

הגאון הג' רבי בנימין בינויש פינקל זצ"ל, נולד בעיר מיר שבבלארוס לאביו הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל, ולאמו מלכה בת הגאון רבי אליהו ברוך קמא, שכיהן אז בראש הישיבה וכרכבה של העיירה מיר.

בחיותו בן שנה פרצה מלחמת העולם הראשונה, והוא עבר עם משפחתו לעיר סטוביצ'ץ, יחד עם תלמידי ישיבת מיר. מעבור זמן עברה הקבוצה לפולטביה. עם סיום המלחמה נפטר סבו ראש הישיבה הרב Kmai, ואביו התמנה תחתיו לראש הישיבה. לאחר מלחמת העולם הראשונה עבר עם משפחתו, יחד עם תלמידי הישיבה, לוילנה, שם שהה עד אמצע שנת תרפ"א, בקיצ' טרפ"א שב עס משפחתו למדיד, ואביו חידש את פעילותה של הישיבה במקומו. בבחורתו למד בישיבת מיר, והיה מתלמידיו של אביו.

בשנת תש"א עלה לארץ הקודש עם קבוצת תלמידים בראשו אביו, והוא התיישב בירושלים, הוא סייע לאביו בהקמת הישיבה בירושלים, ולאחר מכן סייע לו במשך עשרות שנים באחזקתה. בשנת תש"ב נישא לבתו של הג"ר שמואל גריינמן, ממש תקופת התגורר בניין ברך והתפלל בבית הכנסת של החזון איש, שהביבוהו מאוד וקרبهו יותר.

לאחר פטירת אביו הגרא"י פינקל, בי"ט בתמוז תשכ"ה, התמנה תחתיו בראש הישיבה ומנהלה. לצדיו עמד גיסו, הגאון הג' רבי חיים שמואלביץ. נודע בענוונותותו וב贊וותו הרבה.

נזהר מכל סירפא ואבק של רבית

עקרון חשוב במסכת חייו היה סיורבו להכנס לשום עסק בו היה אפילו ריח של רבית. כשקרוב

משפחה הפציר בו שיתן לו היתר עיסקה, הוא העיר, "חווץ מהאיסור שבדבר", ישנה גمراה שאומרת, 'כל מי שלוקח רבית בעצמו אומר שהוא רビינו היה שוטה ח"ו, כי אם משה היה יודע עד כמה זה רוחני הוא היה מתראות' והגמר גם אומרת, שהעדים הכלכליים של בן ברק כתואאה מרבית, וזה גם מಡיג אותו!'. כשהיא צורך דוחף בישיבה לקומה נוספת של בבניין, השיג אדם הלואה מוסבסט מארוד שלא תאה תלויות במידד לצרכן, פירשו כמעט מעתל מהתנה בחינם. ר' בינויש קיבל את תנאי התשלומים בהיסוס רב, ובמשך כמה ימים חשב באילו מלים להשתמש בתוקן היתר העיסקה. סוף סוף הגיעו הגדול הגיע, והוא נסע לתל אביב עם בתו כדי לקבל את הלואה. "אני לא יכול לעשות את

הו' מחברים'
שע"י מלכת התורה עוז והדר
02-803-9999

לשאלות הלכתיות בבית ההוראה הקש 8

הగאון חכם רבי עובדיה הדאה זצ"ל בעל שו"ת ישכיל עבדי כ' שבט תשכ"ט

בשמות שמחים יותר בדברי פשוטים מפלפולים

וכזה ראיתני שפירש כמו הספר חסידים... וכל מי שגילה לו הקב"ה דבר, ואינו כותבו, יוכל לכתוב - הרי גוזל מי שגילה לו, כי לא גילה לו אלא לכתוב. וזה שכתב 'בא במשפט על כל ניגלים' (קהלת יב, יד) - שנורם שנעלם. אם טוב שגילה לו אם רע שאינו כותבה, עד כאן. ודקדק כיון שאמור 'על כל געלם' - על שמעלים, אם כן הינו שאינו כותבה, ובair, שהכוונה הוא על דבר פשוט, שנדמה בעניין המחבר רע בעניין שידיפנו - גם על זה יביא במשפט' על העלמתו כי אדרבה, בשמות שמחים יותר בדברים פשוטים תמיימים וישראלים, עד כאן....
ושאלו מהו כותב דברים פשוטים, והשיב לו הפרי מגדים כי יבוא זמן ועת אשר העולם יקו צ בפלפולים והוא הפירוש הפשט לתוועלתו יותר....
ומתעם כל האמור לא חסתי על הכספי גם באזותם הדברים פשוטים, כי הם חביבים לפני הקב"ה יותר ממהפלפולים והנזרות ועל דרכ המשל שבשבט מוסר.
(ויקח עובדיהו, חלק שני, הקדמה המחבר)

'ישכיל עבדי'; 'ויקח עובדיהו' - דורשים בן ארבעת הרכמים; 'עבד המלך' - חידושים על הרמב"ם;
'עבד דרבנן' - חידושים על התלמוד.
חכם עובדיה הדאה נפטר, בשבת פרשת יתרו, כ' שבט תשכ"ט. הוא נזכר בהר המנוחות בירושלים.

חכם עובדיה הדאה נולד לאביו חכם שלום הדאה בארץ צובה, היא חלאב שבஸוריה, בכ"ז בטבת תר"ז. בשנת תרנ"ה, בהיותו בן חמיש, עלה משפחתו לירושלים והשתכנה בירושלים.

חכם עובדיה הדאה החל ללימוד תורה 'דורש ציון', ובהמשך למד אצל חכם שלום בווחבוט, עם אביו חכם שלום הדאה, ורבותיו חכם יצחק אלפה ואצל חכם יצחק שרירם.

חכם עובדיה הדאה הטרף ליישיבת המקובלנים 'בית אל' ברובע היהודי. הוא לימד בישיבת 'פורת יוסף' וממר שיעוריים בשכונת 'אהל משה' בירושלים.

בשנת תרצ"ט מונה לדין בפתח תקווה, עבר לנור שם, ונחח נרבה לרבה של העיר, אף כי לא מונה באופרן רשמי. בשנת תש"א נבחר חבר בית הדין הגדול בירושלים, וחזר לעירו ירושלים. בירושלים יום את חידוש לימודי הקבלה בישיבת בית אל, שנחרבה במהלך שנת תש"ה. בשנת תש"ח הושיבה מחדש מחדש במערב העיר, בשכונת 'גינע' כפיפה.

חכם עובדיה הדאה נכנס את כתבו בספרים: 'שו"ת ישכיל עבדי' - חיבור בן שמונה CRCIM על ארבעת חלקי השולחן ערוך; 'דעה והשכל' - אוסף תשובה בענייני קבלה, נדפס בתוך CRCI.

הרה"ק רבי יהיאל יהושע מביאלא ז"ע בעל 'חילket יהושע' כ"א בשבט תשמ"ב

התורה וחסובי האדמו"ם העריצוהו וראו בו את אחד משרדי הדורות הקודמים אווד מוצל מאש, והחשיבו מאד את דעתו בענייני הכלל. תפילתו היי בkowski חוצב להבות אש ופעל ישועות בתפלתו לכל ולפרט. מrown 'הבית ישראלי' מגור זצוק"ל קרא לו בשם 'עמוד התפילה'. עליה בסערה השמימה בן פ"א שניים כ"א שבט תשמ"ב.

מהיסורים שעבר ורצו מיסורי הנפש על אבדן כל בית ביאלא. בתחילת גור בטל אביב, ובשנת תשט"ו עבר לירושלים בכוחות נפשיים עצומים החל לחדש את חסידות ביאלא בירושלים, וביתו נהפר לתל תלפיות של כל מבקש ה'. האדמו"ר מביאלא היה חבר במוועצת גדולי התורה גדולי

הרה"ק רבי יהיאל יהושע רבינוביץ זצוק"ל מביאלא, נולד בה' טבת תרס"א לאביו כ"ק אדומו"ר רבי ירחה מיאל צבי מביאלא שעדרלייך (ובנו של הרה"ק רבי יצחק יעקב מביאלא) דור חמישי בן אחר בן וממשיך שלחת הקודש של היהודי הקדוש רבי יעקב יצחק מקPsiשא. מגוזע האדמו"רים לבית אוז'רוב ואוסטרובה ולענטשנא. אביו ר' ירחה מיאל צבי שהוכתר לאדמו"ר באדר ב' תורש"ה נפטר לאחר כמה החדשם בהיותו בן כ"ח שנים, והשאר את בנו היחיד הילד יהיאל יהושע יתום בן חמיש. הוא גידל בבית סבו האדמו"ר מאוז'רוב והוכתר לאדו"ר ע"י חסידי ביאלא בשנת תרפ"ד בהיותו בן כ"ג שנים.

האדמו"ר הצעיר רבי יהיאל יהושע ביסס את החסידות בשעדליך והקים ישיבה שלמדו בה מאות תלמידים. בזמן השואה סבל מאד בגוף ובנפש אבל הצליח לבסוף והוא מתולTEL בסיביר ובקווקז, גם בזמן טולטומי מסר את נפשו על כל ענייני הקדושה והיה שומר את הקrho בכדי לטבול בנהר.

בשנת תש"ז ניצל עם משפחתו בנסים גדולים, והצליח לעלות לארץ הקודש כשהוא שבור

תנתן לשחיתתה את אותו תרגנול ותמכור את בשרו לבני ירושלים שביקשו לכבד את השבת. סבורה היהיטה שבזום ראשון עלה בידיה למצוא תרגנול אחר עברו הרב.

נכנסה מרת גפן למחסן בו השaira את העוף עברו הרב וביקשה לקחתו לשוחט, אלא שהתרגנול נעלם ממקומו והיא לא הצליחה למצאו בשום אופן. ככל שחיפשה ותרה אחריו בכל מקום אפשרי, העוף נעלם ואיננו. מכיוון אפשרי ובכל מקום, העוף נעלם ואיננו. מכיון שכך לא נותרה לה ברירה, היא השיבה ריקם את פניה הלקוח ובקשה את סלחתו.

במצאי שבת כאשר הגע הגבאי של החלקת יהושע כמנהגו בכל שבוע לקחת את התרגנול סיפרה לו מכל אשר קרה. אך הגבאי לא יותר והאיצ' בה לחפש שוב ושוב אولي הופיע מזמן ישוי. למרבבה פליותה, כאשר אך פתחה את הדלת והיא מצאה מולה את התרגנול האבוד, עomid זוקף על ארוג מול פניה הדלת. בסופו של דבר התברר רשם ביום שני בשבת הגע משולח חדש של תרגנולים, ואילו לאו אותו תרגנול אבוד לא היה לרבי במה לקיים את מצותו היומית.

בנו של החלקת יהושע, אדרמור' ר' מביאלא שיליט"א, מספר בספרו 'מברשות טוב' (ירח האיתנים תשע"ט, פ"ט), על מנהגו של אביו החלקת יהושע: "ק' אמרו ר' זצוקלה"ה ז"ע היה מהדר מאד לאחר מצות כסוי הדם מדויום ביום כידוע, מה שלא מצינו זאת אצל צדיקים אחרים, ודבר זה הוא פלא גדול.

והוא כותב על כך: ולדעתי יש להב亞 מקור למנาง קדרו על פי מה שמצוינו במדרשי (קה"ר ג' כ') כלפי דמו של זכרי הנביא שהיה תוסס מרرتיה מחמת שלא כיסו אותו ולא נגגו כדם הצבי והאל... שהקטורוג התעורר מחמת 'שלא נגגו' בדמות לא כדם צבי ולא כדם אל' שהמצויה לכחות את הדם, ומשמע שאילו היו נהגים בדמותו הטענה כי השטורוג תחביבה את עצמו במרקם התרבות כמי שיכיר את כסוי הדם היה מיקל העוזן והקטורוג הנורא מכל ישראל ולא היו געננים עד כדי כך. וכן מוכח בדברי המהרש"א (ב' ק. קי). שלמדן מדברי המודרש, שכוכות מצות כיסוי הדם לעורר הרחמים. וזה לשונו: וכיסוי הדם הוא ממש רחמנות כמו שאמרו באיכה רבתי בדמות של זכרייה שלא נגגו בדמות לא כדם צבי ואילו דכתיב ושפך את דמו וכסהו.

כי ביסוד מצות כסוי הדם מתקכים הדינים והקטורוגים שמתעוררים למעלה מחמת אותם התובעים דםם של שנאי ישראל רחמנא ליזון. ובמצואה זו מתקכים הדינים שלא יכולו להזיק לישראל קדושים. ואפשר שהוא אחד מן הטעמים שהיא מקפיד כ"ק אמרו ר' זצלה"ה על קיומ מצות כסוי הדם בכל ים, כדי להמתיק את הדינים בטרם יעמוד בתפילהו. ובזה מצינו גם כן טעם לשבח מנהגם של ישראל קדושים לקיים מצות כסוי הדם בערכית הקפורות בערב יום הכיפורים כדי להמתיק הדינים הקשים לפני יום הדין החדש הבא עליון לטובה.

(ספר ויהלום פר' אחורי פ"ב - להגה"ח ר' מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

בתוך המקור לא חיפשו, ושם אכן היה התרגנול מבלי ממש פתחו את המקור לאיזה רגע, והתרגנול הקופצני ניצל את ההזדמנות והתחבא בתוך המקור.

החינוך הגדול לא היה עצם מציאות התרגנול בתוך המקור אלא העובה שהוא שרד שעוטה כה ארכוכות בקורס החזק שהיה בתוך המקור. בדרך הטבע היה על התרגנול לקפוא מוקור בתוך המקור, שם שהשעות ארכוכות, אולם התרגנול נותר בחיים ולא קרה לו כלום.

לא חלפו כמה דקות והנה נראה הגבאי של החלקת יהושע בפתח החנותו של ר' יוסף, מודאג ביחסו. והוא ו'יוסף לא הביא את התרגנול כדרכו אל בית הרב, הבין הגבאי כי כפי הנראה אין לו ר' יוסף תרגנולים כל ועיקר, אך ליתר בטחון הוא החליט לבו, בעצמו אל החנות, שמא יחד צליחו לטפס עצה כיצד יוכל להשיג תרגנול עבור הרב. אלא שר' יוסף מקדם את פניו בחירות רחוב. הוא שומע בסבלנות את דברי הגבאי ואת שאלתו היכן ניתן להשיג עוף שי עברו המחסור החמור השורר בשוק, אלא שמדובר להשיבו הווא מסמן לו להמתין רגע, והוא פונה לכלוב שבחדור המשם וחזור משם עם תרגנול לתפארת.

הושיט ר' יוסף לגבאי את התרגנולות ואמר לו במשפט האידיש: "דער רבֿ האט געפראועט א בעלשם'סקע מעשה" [הרבי חולל כאן מופת עצום כסיפור רביינו הבעל שם טוב]. לפלאתו של הגבאי, מהיכן השיג את התרגנולות ומה בדוק היה מעשה המופת, פתח ר' יוסף וסיפר לגבאי הווילו כל החיפושים אחריה, וככל שהוא ובני תרו אהיריה היא לא נמצאה, עד שהוים שבבור התרבות כי יתרחשו כיתר אהיו התרגנולים, כדי שהרב יכול לקיים בו את מצאותו הימונית של כסוי הדם, ולמובה הפלא, למרות הקור העז שטרר במרקם העוף נותר בחיים, מוכן ומזמין עבור הרב.

לא היה זה הפעם היחידה שמעשה שכזו אירע לרבי החלקת יהושע. חנות עופות היהת בעבולות שהתחזק גפנ' הנודעה לתהילה בירושלים. אשתו משפחחת גפנ' הנודעה לתהילה בירושלים. את הרה"ח רב מנחם מנדל גפנ' זצ'ל, הצדנית מרת אסתר מיריל, היהת מנהלת את החנות ביד רמה, וסיפורי נפלאות על מעשי הצדקה והחסד שעתה היו נפוצים בירושלים. בין פעולות הנשגבות נזקף לזכותה שהיתה מביאה מדי יום ביומו את התרגנול לבתו של הרבי, שם היו שוחטים אוו ומכסים את דמו, ולאחר מכן רוח מוחזירים את העוף השחוט בצדדי שטמכוו בחנותה.

יהי היום ומחסור חמור היה בתרגנולים בירושלים, ומשפחות רבות נשארו לא בשער עופר לכבוד שבת. באותו ערב שבת הגיעו רבים מהלהקות הקבועים לקנות את הבשר לכבוד שבת, ואילו מרת גפן נאלצה להסביר את פניהם ריקם.

נווגת היהת מרת גפן להסביר כל יום שיש תרגנול אחד כדי שהוא יהיה מוכן ומזמין עבור החלקת יהושע לקים בו את המוצה ביום ראשון מתברר שרבי יוסף ובנו לא העלו על דעתם לחפש את התרגנול בתוך המקור, שכן דלתו היהת סגורה ולא היה דרך בעולם שהתרגנול יצילח להכנס לשם. הם חיפשו בחורים ובسدקים, אבל

את התרגנול היה דרכו של החלקת יהושע להקדים ולומר סדר 'שם יהוד' עם 'יהוי נעם', והיה מברך בשם ומלכות ומכסה את הדם בעפר.

במנג' טוב זה החזק החלקת יהושע בשנות מגוריו בעיר ירושלים, משך כעשרים שנה, והיה מקפיד לקיים זאת מדי יום ביוםו אל מחוץ לעיר, אם לעומת גם הימים בהם היה נסע אל מרכז הארץ. והגם שהברכה פעלים ובהרבה מקומות היה קשה מאוד למצוא שוחט מומחה או להציג תרגנולים חיים, עם זאת לא יותר החלקת יהושע על מצאה גדולה זו ומון השמים סייעו להשלים מוחשבתו הטובה והיה לו סעתה דשmania להציג תמיד הן תרגנול חי והו שוחט מומחה.

כבר משעות הערב של כל יום היה החלקת יהושע דורש וושאל אצל בא' ביתו האם כבר קנו את התרגנול עבור קיומם המוצה ביום המחרת, וכשהתרגנול היה מגיע לבתו היה דואג בעצמו להאכilio ולהש��תו, ורחמיו על כל מעשי. אכן היו זמינים קשים בהם הרבי מבקש כמעט בכל תרגנול, ועדין היה שיק להשיג תרגנולים, ובעודין היה הרבי מבקש לפחות יונים מעופפים מן ההפקר וביהם היה מקים את המוצה כרגלו.

אחד מוסchorרי העופות הירושלמיים הוותיקים, ר' יוסף דושינסקי, דואג היה לספק לרבי התרגנול חי בכל סוף שבוע, ואת מנהגו זה היה מוחזק במשך שנים רבות. והנה אירע שמחסור גдол בעופות שרר בירושלים. היו אלה ימים של קור וכפוף, שלג רב ירד בירושלים, וכמעט שלא התקיימה תנועה ברחובות העיר. מוכניות לא יכולו לנסוע ולהביא סחורה, וכך שהחנויות היו סגורות או ריקות מסחרה ומחסור היה גדול במיוחד במצרים מזון חינוניים ביותר, ובוודאי שתרגנולים חיים לא היו בנמצא.

לר' יוסף דושינסקי, סוחר העופות, נותרו שבעה תרגנגולים בלבד באותו סוף שבוע, ומפני שהחשש היה פן יקפאו בעלי הכלב מהקור העז שהתחזק בשעות הלילה, החליט ר' יוסף להוביל את כולם, כבר ביום חמישי, לשាមיתם מידי בבית המתבחחים הסמוך לחנותו. אלא שבאותם רגעים פרח מזוכנוו הצעיר להשאיר התרגנול אחד עבור הרבי כי היה מנהגו。

תווך כדי לבדוק העברה והוציאת התרגנולים מכלכם בדרכם אל השוחט בבית המתבחחים, לפטע נשמט תרגנול אחד ונעלם. מכיוון שרבי יוסף ידע שהוים תחת ידו שבעה תרגנולים ולא שהוא התרגנול האבוד, אך העלה חרס בידו. מכיוון של עוף היה יקר המציאות, בפרט ביום אלה, ביקש ר' יוסף את בנו שמע ציפושים מכך אחד מלהתבחח בדורם, כתבה ר' יוסוף מכך אחד מהתרגנול האבוד, כל החיפושים היו למצוין את התרגנול, לא עלה בידם. כל החיפושים היו לשואו והתרגנול נעלם כאילו בלווא אותן האדמה.

הגיא בוקרו של יום שישי. רבי יוסף פותח את חנותו והוא ניגש לפתח את המקור, והנה התרגנול קופץ מתוך המktorר כשהוא ברא ושלם. מתברר שרבי יוסף מוצא את התרגנול על העלו על דעתם לחפש את התרגנול בתוך המקור, שכן דלתו היהת סגורה ולא היה דרך בעולם שהתרגנול יצילח להכנס לשם. הם חיפשו בחורים ובسدקים, אבל

כוכבי בוקר שאלות לחידודא ולמעשה, ל משתתפי כול בוקר

השאלות מוגשות ע"י ראש הכלול - הרב שלמה ברגשטיין שליט"א

"תן לךם ויחכם עוד"

דיני זימון

- והאם מותר להם לענות ברוך שאכלנו משלו
- ב. בסעודות חתונות שיזובים שולחנות השולחנות האם נחשב כקביעת יחד
- ומה הדין כשהלא יוצאים מהזימון הגدول אלא 10 אנשים משתי שולחנות שאין להם שם שום קשר אחד לשני האם מותר להם לזמן יחד
- והאם המשמש מצרפן גם כשהמשמש לא אוכל איתם כלל
- אם בא מצע חתונה רוצה לתפוס אוטובוס האחרון לעירו, האם יכול לעשות זימון בשלשה, והאם יכול לברך בלבד
- אם צריך לлечת להתפלל מעריב עם מנין, האם יכול לזמן בשלשה/ בלבד
- האם אפשר לזמן עם רמקול
- ג. בשטיבעל וכוללים שכל אחד עם פיתו בידו, האם אפשר לזמן
- האם חייבים לחכות כדי לזמן
- האם יכול להחליט מראש שאיןו רוצה לאכול לזמן איןיהם אם הוא התחליל ראשון וסימן ראשון האם יש עליון חיוב זימון
- ד. שטיבעל שנשעו יחד ואוכלים באוטובוס, או קבוצה במוטס, וכדו' האם אפשר לזמן:
- ה. זימון בטיש:
- אם ענו בטיש ואח"כ ממשיכים בבית האם מזומניםשוב בשלשה/ עשרה
- אם ענו בבית בשבייל אלו שלא מגיעים לטיש אח"כ, האם יענהשוב בטיש

חברים יקרים וחביבים, רוב השאלות על זימון הם שאלות אלו, ואם נתבונן בתשובות אלו נוכל לדעת את רוב השאלות על בוריין, הצלחה מרובה, בוש"ת ל"ו, שלוםימה

אור החיים המבזאר
במתיקות גנדיות
טוב התזורה

אור החיים הספרואד

מוציא לאור: מוסד הרב קוק, ירושלים
בשיתוף: מכון מחקר יהדות אמריקה, יוניברסיטת בר-אילן, מכון קאנדי, מכון קאנדי-

אור החיים המיטולב
מוציא לאור: מוסד הרב קוק, ירושלים
בשיתוף: מכון מחקר יהדות אמריקה, יוניברסיטת בר-אילן, מכון קאנדי, מכון קאנדי-

מרכז הזמנות: 1800-55-66-66 • ובחניות הספרים המוביילים

שרים של מעלה

חלפה שעה קלה וגוו של המשמש בkowski החל להצטמרר: האורחים שאחtem הוזיר הרב שלא להכנס החלו להגיע בדיקות לפי הסדר המדויק שהודיעו הרב, ואף דבריהם אליו היו כדברים אשר הוודיעו הרב מראש. תחילת הגיעו ו באו שנין אנשים הדורי פנים, בעלי זון צחוח היורד על פי מידותיהם, לבושים בגדי שיראיין כמו מה החסידים ולראשם אדרת שיער נאה. מבקשים הם להכנס אל הצדיק ולקיים ממנה ברכת שלום עליהם. אלא שתיכף ומדי קפץ המשמש ואמר להם כי הרבי סגור ומסוגר בחדרו, אין יציא ואין בא ואין שום אפשרות להכנס לחדרו או לדרכו. ניסו החסידים לבקש פעם ופעמים, אך מישראו כי המשמש עומד על שלו בחומה בצויה, פנו וייצאו כלעתם שבאו.

משיצאו הלו נכנסו ו באו שני אדונים נכבדים, שהיו נראים כפריצים וכורזנים, לבושים בגדי פאר והדור, ו פנו אל המשמש בבקשת שיוכנסם אל הרב. לא היסס המשמש והודיע להם כי הדבר נבער ממנה, שכן הרב הזהרו לבן יהין אף אדם להכנס לחדרו. החלו אוטם אדונים לשכנעו בתובות שונות ומופلغות שיקבל מהם אם רק יניח להם להכנס אל הרב. לנגד עיניו הם שלפו צורר מלא בנסיבות זהב ואמרו לו כי יודעים הם שהווים יומם טוב ראשון של פסח ואסור לו לנגע בממון, אולם באם יכניסם אל הרב הם יניחו לו את כל הצורך הזה בקרן זותת ובמוחאי יום טוב יכול ללחט את הזהב לעצמו. המשמש המשיך לסרב בתקוף, ואילו הם ניסו את כוחם גם באיזומים שונים, ומשראו כי המשמש נחרץ בעמדתו פנו לדרכם ויצאו החוצה.

השקט ש בלשונו בבית הרב לדקנות מס' עד שלפתע נפתחה הדלת בקהל רעש ואל הבית נכנס גנרים בכירים, לבושים במדי צבא מפוארים ועתורים במדליות רבות, חגורים מתניהם בחזרות נוצצות, וכל כולם אמר כבוד. הגנרים אפילו לא הסתכלו אל המשמש אלא פנו תיכף אל החדרו של הרב ובקשו להכנס. המשמש הרועד ממראה האנשי הצבא. זיהה תיכף כי אחד מהם נושא את מד הצבא הרוסי ורעהו את מדי צבא הפולני, ונעמדו כחוצץ בין לבן דלת הרב.

הגנרים שלא היו וגילם לראות אדם העומד בדרכם ביקשו ממנה לו תיכףomid ולא להפיעם להכנס אל הרב, אולם המשמש אדר חיל ואמר להם כי הרב פקד עליו שלא תחת דלתו, ולכן הוא מבקש מהם לעזוב את המקום על אחר. תחילת ניסו הגנרים לשכנע את המשמש בדרכי געiem, הם הסבירו לו שככל בווא הנה הוא לטובה עם ישראל, ובוזהאי על שכמותם לא התכוון הרב באוטרו להכנס. לאחר מכן הציעו לו הגנרים ארנק עמוס בשטרות מרשרשים ועוד של מתנות יקרות ונדיירות ושכויות חמודה מאוצרות מלכים, אולם משיסרב המשמש לכל זאת הם התחלו לנוף בחרבותיהם ולהזהיר כיمرة תהא אחיתו אם לא יפתח בפניהם את הדלת של הרב, או למצער ידקוק על הדלת וידיע לרבי כי הם בא לבקרו.

המשמש שנוכח לראות איך שנובאת הרב מתקיימת ודבריו לא נפל הארץ, הבין כי לא דבר פשטוט הוא, ועל כן איז עוז והודיעו לגרנרים כי היה אשר היה לא ינתן להם להכנס אל הרב, וכי כל האיזים וההפקחות לא ישנו את דעתו וחלתו לציית לדברי הרב בכל מchoice. כיוון שכן החליוו הגנרים כי הם יודיעם להסתדר בעצם. הם הלכו אל עבר הדלת, דפקו עליה בקהל, והתפרקו לתוכה. המשמש שראה זאת השמעי קול צקה רמה, התעלף מפחד ומרעה ונהפל על מקומו. בניו של הרה"ק מנשיכי ישיבתים היו ולומדים בחדרם הסמכיים שמעו את צעקתו של המשמש מירחו לבוא לעזרתו והשתומנו לראותו שוכב מעולף על הארץ. במשך דקות ארכות ניסו הבנים להשיב את רוחו של המשמש,

שנה אחת עם סיום תפילה ערבית בלבד בלילה יום טוב וראשון של פסח, פנה הרה"ק רבינו מרדכי מנשכיז ז"ע אל בניו הצדיקים ואמר להם כי הוא מבקש מהם עתה לעסוק בתורה וללמוד בתהמודה, מארח ויש לו עניין חשוב ונעלה מאד לעסוק בו וудין אין הוא יכול לפנות לעירicity הסדר, וליפיכך מבקש הוא מהם לבלי יבטלו את הזמן ויתמינו לו לחינן שכן זה עתיד לארוך זמן רב, וכשיעליה לפניו לעורך את הסדר הוא כבר ישלח להודיע להם.

בקשה זו הייתה לפלא גדול בענייני בניו הצדיקים כיון שדרכו של אביהם הרה"ק מנשכיז הייתה ידועה להם תמיד, ומהר מאוד אחר התפילה בלילה הסדר מועד בשעה שיוכלו לאכול את האפיקומן עוד קודם חצות הלילה. מכובן שהבנינים לא הרהרו אחר ובם ואביהם ופנו לעסוק בתורה בבקשתו, לפניו שהסתגר הרה"ק מנשכיז בחדרו הוסיף והוא למשמש בkowski, הוא המופקד לעמוד בשער המלך ולהカンס את החסידים דורשי עצה ותוsieה אצל הצדיק, והודיעו כי צרך הוא עתה להסתגר בחדרו, ובשל כך עriticתليل הסדר תתמהמה. לא זו אף זו, הוסיף הרה"ק מנשכיז והזיר את המשמש באזהרה גדולה, לעמוד על המשמר בירת שעת וביתר שיתפלא על סירובך כי מצווה ועובד אתה ממי עוז בבל יהי אדם להכנס אל חדרו, ויהי מה. רשאי אתה לומר לכל מי עלך, והרי זה לא יוצא מה הכלל.

לא נחה דעתו של הרב והוא המשיך להורות למשמש בפרטוט כל אשר יעשה בכל מקרה אשר קירה: גם אם יגיעו לבן הצדיקים ואנשי מעשה מרוחיק או מקרוב, גם אם הם כאלה המסתופפים בצליל ועושי רצוני, ויבקשו להכנס, אל תניח להם בשום אופן; גם אם יבואו לבן תניחם להם עשיים ולבדים ונכבדים ויבקשו להלחות פני, פריצים עשיים ונכבדים ויבקשו להלחות פני, תדחה אותם בתקוף, האג שיאמרו זהה עניין נחוץ הנוגע לכל כללות ישראל; וגם אם יבואו לבן אנשי צבא בכירים, גנרים משכימים, ומעלה, הן מדינת רוסיה והן מדינת פולין, ויבקשו להכנס לחדרי, אל הסכים להם.

וاثה דע לך, הוסיף הרה"ק מנשכיז והזיר את המשמש, כי בקשות אלו יכולות להיות מלוקים גם בשוחד וגם באיזומים, כך שגם ירעיף עליך מותנות נכבדות ויקרות בשביב שתתרם להם להכנס, או לחילופין יאימנו עלייך חרבותיהם שיתיזו את ראש מעליך אם לא תפתח להם את הדלת, דע לך שאין לך מה להתריאר ולהתפחד מהם, ובטיח אני לך שלא יארע לך כל רע מהם.

יתכן מואוד שככל אותם אנשים בראותם שאותה מתעקב ואינן מסכים להכניםם אל החדר, המשיך הרה"ק והסביר למשמשו הנדחים, יבקרו ממך שלכל הפחות תדפק עבורים על דלת הכניסה לחדרי, אך גם לאות עלייך לסרב בתקוף ולומר כי אתה מצווה ועומד שלא לעשות לך, ואך אם יחוزو ויאימנו עלייך באיזומים שונים, עמוד על שלך ואמרו להם: יוכלים אתם לעשות בי ככל שליכם חוץ, ואילו אובי על משמרתי אעומודה ולא אciniscem לחדר ולא אדפק על הדלת.

אך זאת, סים רה"ק ואמר, הוא ציווי עלייך גרידיא ולא עלייך המלאכה לגמור, שכן אילו אתם אונס יגשו מעצכם אל הפתחה, לדפק על הדלת או להכנס פנימה, אין זה באחריתך כלל, והרי אתה נקי מפקודתי זו. אזהרות אלו שמעולם לא נשמעו קוイヤ באלו מיפוי של הרה"ק מנשכיז היו לפלא גדול באזניו של המשמש. הלילה זהה הוא ליל שימורים, והנה במקומות שהרב יערוך את שולחןليل הסדר כהרגלו ברוב פאר והדר, הוא מסתגר בחדרו ומשמיע אהירות שונאות ומשונות אודות אישור הכניסה לחדרו ואודות אורחים שאולי יבואו לפקד את היכלו.

מסוגר בחדרי תוך כדי שציוויתו שלא להניח לאיש להיכנס לחדרי. אמנם חזקה עלי גזירת שמים ונאלצתי בסופו של דבר לקבל את שרי מעלה הלו שבא לבתי כבושים כגנרי צבא מוכבדים, אשר למראמם ולמעשים התעלף המשמש בקדוש.

כשהרצו השרים את טענותיהם בפני, המשיך הרה"ק מנשכין וסיפר, פנתית אל השר של פולין ואומרתי לו בשפה ברורה: הלו בשעה שפתחת את שער ארץ פולין בפני היהודים, כל לא הייתה דעתך להציגם ולהחיזם, אלא להאנתר ולטובתך גדי. ביקשת שהיהודים יביאו עימם את כספם ואת כשורנותיהם והם יפריחו את הארץ בסחר גדול, כדי שתוכל להטיל עליהם מיסים ואורנויות ולהנות מכל הטוב שהיהודים מביאים אתם. מלבד זאת, גם אם באotta שעה הצלת את היהודים מגזרת המוות שבאה עליהם, הנה כת העזאת במלכות מוטל עונש מוות ואתם ממיתים והורגים אנשים ללא כל חמונות מצידכם. האם יכול אתה, פניתי ושאלתי את שר של פולין, להשבע לי בשבועה חמורה לבטל את חוק ומשפט המוטות מארצך.

גמגם השר של פולין ולא הסכים להשבע בתואנה כי הוא אינו יודע מה ילד יום ואין הוא יכול להשבע ולהתחייב על העתיד. ואולם השר של רוסיה, בשומו את שאלתי, קפק ונסבע לאמור: מתחייב אני שכם שעד עתה לא היה במלחמות עונש מוות, וכך גם לא יהיה עונש מוות במלחמות לעתיד. והתחייב על עצמו להיות דמו בראשו אם ישנו את הבטהה זו.

סימן הרה"ק מנשכין וסיפר, כי בשומיע זאת עמדתי ופסختי תיכף כי מלכות רוסיה היא זו שתנצח במלחמה את פולין, אלא שבד בבד קשרתי את ראש שר של רוסיה בככלי ברזל אל מתח לשולחני, וביום מהיימים אם ישנה את החוק ויחלו להנaging שם משפט מוות, אזי אתיו את ראש ואמרתיו תיקף.

כעבור ימים מועטים גברה ידה של מלכות רוסיה בשדה הקרב והם נחלו ניצחון מוחץ על מלכות פולין. ואכן היה הדבר לפלא, שעד סוף ימי שלוחת בית רומאנוב שליטה ברוסיה, לא היה מעוניינים בעונש מוות את החוטאים והפושעים. אלא היו שלוחים אותם לעבודת פרך לארץ גירה, סביר הרחוקה, למשך שנים רבות.

על הפסוק (שמות יד י): 'ופרעה הקוריב וישאו בני ישראל אל עז'יקם והגה מצרים נסע אchanיהם ויראו מאד ויצעקו ביי ישראאל אל ה', מביא רבינו האור החיימ הקדוש את דברי חז"ל (שמות רבה כא ה): 'מצרים נסעו אחריהם - זה שר של מצרים' מצרים שמוי', כי המלאך שהוא היה שר שלם בא עטם: כי כן הוא הנוגה שהרש יעזוז לאומתו ויפול בנפילתה, וצא ולמד ממעשא אלכסנדרוס מוקדון (יומא סט): שהיה נדונה לו שרו במלחמות.

והנה הדרך הוא במלחמות שהעם מקדים את המלך במצוותם והמלך בא אחריהם. ואך השר של מלוכה ימין המלך במצוותם והוא שרע עמו, מכאן מאחריו העם. אולם כאן הודיעו הכתוב את סבת פחד ישראל ממה שראו עיניהם, כי פרעה הקדום עצמו ונסע לפניו עמו, וסוכוך עימו היה שר של מצרים, ולזה נרעשו ויראו בני ישראל בחובם כי שרי מעלה באו לעורך עימים מלחמה.

אולם האמת היא שזה היה לטובות ישראל, ולכן לא מנע זאת הקב"ה מהמלך שר של מצרים, הן כדי להורגו לפניהם. כמו שנאמר 'ירא ישראל את מצרים מות על שפת הם', והכוונה בזה היא על השר של מצרים, ועוד כדי שיפחדו מזה וייחזו בתשובה שלימה ויקרבו לבם לשמיים, כדי שבאמצעות זה יעשה ה' להם הנס העצום של קריית ים סוף. (מתוך שיעורי הגה"ח רב מנחם מנ德尔 פורמן שטי"א)

כשביעוץם של המאמצים נפתחה דלתה של הרבי והוא הודיע לבנים כי מוכן ומזמין הוא לכלת לעירית הסדר. רוחו של המשמש שבאה אלינו, אינם משותענינו בני הרבי אצל המשמש על סיבת עלפונו הפואומי סימן להם הרבי כי לא יעסקו בזה עתה וכי הוא בעצם עוד יספר להם את כל השיטשיות הדברים.

אחר עירית הסדר באש קודש, פתח הרה"ק מנשכין וסיפר לבני הצדיקים דברים נפלאים מכבשו של עולם: יודעים אתם בוודאי כי ביום אלו מתחנה מלחמה קשה בין המדינות, בין ארץ רוסיה לארץ פולין, אך יש לכם לדעת כי המלחמה האמיתית אינה מתחנה עלי אדמות אלא זו היא המלחמה הקיימת בין שמי מעלה, שהרי לכל הארץ יפקוד שר של מעלה, וכן שנאמר (ישעיה כד כד) 'והיה ביום ההוא יפקוד ה' על צבא המרים במרום ועל מלכי האדמה על האדמה', והמלחמה האמיתית היא בין הרה'ק לבין המלחנה עלי אדמות בינם לבין העליונים.

ואכן לפני בית דין של מעלה הגיעו שרי שני המדינות כדי להתדיין מי זוכה בניצחון. עמד שר של פולין וטען כי לו ראוי הנצחון מיסודו, שכן לאחר גירוש ספרד, שכני ישראל היו מושלים ממקומם מבלי מצוא מנוח לכף רגליים, עמד ופתח את שער ארציו בפנים. אילו לא

היה עשו כן, הטיעים שר של פולין בפני בית דין של מעלה, בוודאי שהוא חיללה אלפים ורבבות מבני ישראל, ובגלל שבאותם הימים עשו מעשה חסד זה עם בני ישראל ראוי שעתה יזכה לניצחון על פני מדינת רוסיה.

נענה השר של רוסיה ואמר לבית דין של מעלה, שאין הוא נזקק לסיפורים היסטוריים, עלי רחמים שהוא בשנים קדמוניות, כיון שהוא מרחם על בני ישראל בימים אלו ממש, והוא בשל כך שבמדינת רוסיה יש 'מלכות של חסד' ממש, כיון שאין נהוג שם גור דין מות כלל, וגם מי שמרבה לחטו אין עליו חוק ומשפט מיתה. ולעתותם, במדינת פולין מענישים ביד קשה ואכזרית על כל דבר קטן וגדול וחרב חדה המיתה מונחת על צווארם של בני ישראל שכאלו חטאו כנגד המלכות, ודי בכך כדי להזכיר את הכך לטובתם, שהם ניצחו את ארץ פולין.

מכנו בית דין של מעלה ומגררו כי בשלה זו צריכים להזכיר צדיקי הדור שעודם נמצאים בחיים, הלו הם בית דין של מטה. יבואו איפוא הצדיקים, שר של פולין ושר של רוסיה,

בפני מאורי החסידות, והם שיקבעו את הצדק עם מי. הוו בית דין של מעלה לשרי שני הארץ שילכו תחילה לרה"ק רבי שניאור זלמן מלראי זע"א, בעל התנאיה והשו"ע, ולאחר מכן לילכו אל הרה"ק רבי שלמה מקארלין זע"א, ואם יגעו שניהם לדעה אחת מה טוב, ואם לא יגעו לדעה אחת - יפנו אל הרה"ק רבי מרדכי מנשכיז זע"א כדי שיובילו כתוב השלישי ויכריע בוניהם, ואחריו רביהם להטוטו.

אכן ירדו שני שרי מעלה הלו ובאו אל הרה"ק מלראי, והוא פסק כי הצדק עם מלכות רוסיה, שכן הכלל ההלכתי הוא שפוסקים לפי ההלכה, 'באשר הוא שם', ואין להביע על העבר או על העתיד, והיות ובסופה של דבר בעת זו את מלחמת מלכות רוסיה כמלכות של חסד ואין ידה קלה להוציא אנשים להורג, לפיכך עלייה לנצח במלחמה עם פולין. לעומת זאת, כאשר באו שרי מעלה אצל הרה"ק מקארלין הוא סבר שדוקא מלכות פולין הוא זו שצריכה לנצח, בנסיבות אותן טובים שעשתה בעבר אצל מגורשי ספרד.

כיון ששנין הצדיקים לא הגיעו לעמק השווה היו צריכים השרים לבוא בפני המכריין, אולם אנכי, המשיך הרה"ק מנשכין ואמר, סיובי כי להכנס את ראשין הגבויים ולהזכיר בסוגה כה קשה וחמורה. העדפתם שלא לטענו עת טענותיהם כל ובקך אהיה פטור מלחייב בין הצדדים. וזהו הסיבה שבשלך בקידוש הדריך עם עירית הסדר ולהיות

ازהרות אלו שמעולם לא נשמעו כיוצא באלו מפי של הרה"ק מנשכיז היו לפלא גדול באזינו של המשמש. הלילה הזאת הואليل שימורים, והנה במקום שהרבו יערוך את שולחןليل הסדר כהרגלו ברוב פאר והדר, הוא מסתגר בחדרו ומשמעו אזהרות שונות ומשונות אוזות אסור הכניסה לחדרו ואוזות אורחים שאולי יבואו לפקוד את היכלן

لتשובות ולהצטרפות לקבלת הגלון במייל: newsletter.mechubarim@gmail.com

חדש במלכת התורה

חדש

dag la-arevut minim - ma'arivim 25

סיפור מהזי הדרה"ק הדברי חיים מצאנז

בإصدار מלכת התורה 'עה והדר'

ומאידרים את העולם סיפוריו צדקיים לילדים.

סדרת הספרים הפופולרית 'מאידרים' קניתה שם דבר בעולם של ספרי התוכן החינוכי לילדים, והפכה למוצר חובה בכל בית יהודי.

ספר קריאה בכרכיה קשה בעיצוב מרשים עין מלאים מיידע עשיר וערבי על השושלות החסידיות וגנולי

התורה מדורות עברו המעודדים את לב הילד למן יلد בדרך טובים.

עם הופעתם של כרכים נוספים בימים אלו, מתהבת הסדרה המפוארת בהדר וביפוי קראי לחינוך דודותינו

בדרכם ישראלי סכא.

חדש

**כיאורי התוספות בא"ה תראד
ב"ב – דפים קלט-קען**

מכון אוד לישרים – נהריה,

בإصدار מלכת התורה 'עה והדר'

כל דברי התוספות מנוקדים ומכוירים,
עם כיאור משולב בתוך לשונם, וכוסף
כל דיבור נערך סיכום העניין, לתועלת
הסטודנטים. בסוף כל פרק מסדר מדור
ששינן התוספות, להוועיל להזורה
זוכירת דברי התוספות.

חדש

סת זמירות יגאל יעקב במעמד יוקרתי

מכון אוד לישרים – נהריה,

בإصدار מלכת התורה 'עה והדר'

סת 5 זמירות 'יגאל יעקב' לשבת וו"ט במעמד מיוחד יוקרתי

ומכובד. בגודל אלכומי, באוותיות גדולות, ובעיצוב מרתקיב עין.

בגודל 14 ס"מ, וניתן לרכישה בשתי גוונים, זהב, כסף. מתאים מאד למתנה מכובדת ונאה.

זמירות שירות ותשבחות למלך אל חי!

חדש

**רמב"ם המכובד הפלאה
נזרות**

מהדורות קון טלי' ברכה'

מכון אוד לישרים – נהריה,

בإصدار מלכת התורה 'עה והדר'

רמב"ם ונושאי כליז' עדותם בדקדוק רב, עפ"י כתבי יד ודפוסים ראשוניים, מקוטע
ומנוקד, בעיצוב נאה ומשובחת.
נסוף עליו ביאור משולב,
הערוך בשפה ברורה ושווה
לכל נפש. הביאור מליקט מכל
פרשיש הרמב"ם, וบทוספת
הקדמות, מבוא בתחלת כל
ענין, מקורות וציטונים, ועם
פסקים שלוחן ערוך.

חדש

**חסד לאברהם המכובד (רדאמסק)
פדריזית בראשית-תולדות (בראשית א)**

מהדורות קארנוואסער

מכון אוד לישרים – נהריה,

בإصدار מלכת התורה 'עה והדר'

'חסד לאברהם' המכובד להר'ק רבי אברהם ישכר בעיר הכהן

מרדאמסק זיע"א, בנז' של הרה"ק רבי שלמה מרדאמסק בעל

התפארת שלמה, במחודורה חדשה מוגנתה

ע"פ דפ"י עם התקיונים רכים, בעריכה חדשה בכתב מרובע ומנוקד ובחולקה

לקטעים, עם סימני פיסוק, רכבות מראי
מקומות, עם כוורות משנה לכל קטע,

מפתחות המכורות ומפתחות עניינים,

סידור קטעים רכים שנדרפסו בליקוטים
בסוף הכרכים והושכו למקום הראי.

שְׁלֵיחָן קִידְרִין וּזְהִזְדּוֹשִׁים נַפְלָאִים מִלְּקָט
מִדְבָּרוֹת קָדְשָׁו וְתוֹרָתוֹ שֶׁל
רַبִּי זֹהֶד הוּא אֲבִיהַצְדִּירָא שְׁלִיטָא

שְׁלֵיחָן זְהִזְדּוֹתָא

זְהִזְדּוֹתָא דְּאָזְרִיךְא
יסּוּד חָדְשׁ וּנְפָלָא עַל הַפְּרָשָׁה

שירה - בעת הארץ הנשמה

שם מלכנו על אחת מאלף אלף אלפי אפלים ורבי
רבבות פעמים, הטובות נסמים ונפלאות שעשית
עם אבותינו ועמננו, מוכח מההשבחים
שלנו איינם מספיקים לשבח להقدس ברוך
הוא, כיוון שכל שבך ימעיט מערכו של הקדוש
ברוך הוא, ואילו בהמשך אנו סותרים את
עצמינו כshawormis 'על כן' אברים שלגבת
בנו, ורוח ונשמה שנפחת באפינו, ולשון אשר
שחת בפינו, הן הם ידו ויברכו וישבחו ויפארו
וישוררו וירוממו ויעריצו ויקדשו וימליך את
שם מלכנו תמיד', משמע מההשבחים
שלנו כן יספיקו לשבח להقدس ברוך הוא.

עולם בעזרת השם יתברך נראת לתרץ
בפשיותם כשנדייק בהבדל בין הרישא
לסייעא, שכן ברישא אנו מזכירים כל האברים
הגשמיים שיש בגופנו כמו הפה, הלשון,
השפתיים, העיניים, הידיים והרגלים, שבוגוףם
של הגויים גם נמצאים כל האברים הללו ב- הנשמה שהיא חלק אלקי ממעל, ובאמת אין
- כל ערך אצל הקדוש ברוך הוא במצוות שהגוי
- עשה, שהלא אינו עושה נחת רוח להשם
- יתברך בשום פעולה שעשו ואין לו לא
- מצוות עשה ולא מצויות לא תעשה, ובאים
- הגשמיים האלה בלבד אנחנו דומים לגויים ואין
- בידינו לעשות בהם נחת רוח להقدس ברוך הוא

כשנשכח אותו מהם.

ואילו אחר כך בסיפה כשאנו אומרים 'על
כן אברים שלגבת לנו', תיקף מיד מזכירים
ומdagishim 'רוח ונשמה שנפחת באפינו' שהם
חלק אלקי ממעל, וביחד עם הלשון אשר
שחת בפינו, הן הם ידו ויברכו וישבחו ויפארו
וישוררו וירוממו ויעריצו ויקדשו וימליך את
שם מלכנו תמיד', שכן אם יש נשמה אפשר
לשבח להقدس ברוך הוא, שהרי בכוחם של
הנשמה והרוח שהם חלק אלקי ממעל לברכך
שמו יתברך הרבה יותר מעיניהם המאריות
כsmouth וירח וכל שאר האברים הגשמיים,
וכמו שמתחלים התפללה היקרה' נשחת כל חי
תברך את שםך 'אלקין' ורוח כלبشر תפאר
وترום זכרך מלכנו תמיד'.

אותו הכוח מעין לעתיד בתחיית המתים.

האם ניתן לשבח לקב"ה

בהקדמה זו נוכל להבין מה בתפילה
שבת - נשחת כל חי'. בתקילה אומרים 'יאליל
פינו מלא שירה כים, ולשונו רנה מהימון
גלוין, ושפתוינו שבך כמרחבי רקייע, ועינינו
מאירות כשמש וכיראה, וידינו פרושים כנסרי
שמיים, ורגלינו קלות כאילות, אין אנחנו
מספיקים להודות לך' אלקין, ולבך את

או ישר משה ובני ישראל את השירה הזאת
לה' (טו א). בغمרא (סנהדרין צא): דקדוק:
'שר' לא נאמר, אלא 'ישיר', מכאן לתחיית
המתים מן התורה.

באיור השפט אמרת ע"ה (תרנ"ב ד"ה בפסוק
או) כי השירה והשמחה שבעולם הזה אינם
בשלימות, ורק כאשר נמצאים בזמניהם שמעל
הטבע, כמו קרייתם ים סוף ושבת, יכולם
לשיר ולשמחה לפני יתרך בשלימות. וכך
ナルמד מכאן לתחיית המתים, לאחר שישראל
אמרו שירה לפני ה' מוכח שנטעורו בהם

שְׁלֵיחָן דְּפָלִיאָה

בשידוכים נגלה ביותר ישועת ה'

התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום (יד יג).
mpsok זה רמז החיד"א ע"ה בספר לחם מן השמים (בשלח אות ח) את שאמרו
ח"ל (סוטה ב). קשה זיווג של אדם לפני המקום בקריית ים סוף. דמה שאמרה
תורה 'התיצבו' עליה בגימטריא 'חתן אלה', לומר שזיווגם של חתן וכלה דומה
לקריית ים סוף. [ועוד פירוש החיד"א שלפיכך נרמז ענן חתן וכלה קודם קריית
ים סוף, לומר שזו לקריית ים סוף בזכות מתן תורה שביהם נמשל הקב"ה וכנסת
ישראל לחתן וכלה].

ועל עניין השידוכים נאמר 'התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום' כי
אכן השידוכים הם מאת ה' ללא התערבות מעשה אנוש וחכמולותיו, כפי שפירש
הגאון מוליאן ע"ה בספרו יהל אור על הזזה (פקודי רנה). את הפסוק (תהלים קכו
א) 'אם ה' לא יבנה בית שווה עמלו בוני בו', בית' הוא השידוך להקמת בית יהוד'
וזם לא יצא השידוך מאת ה', לשואה תיתגלו העוסקים בו כי לא יצא אל הפועל.

וכן אומרם בשם החזון איש ע"ה שאף שבמנינו יש הסתר פנים והנagation הבורא
נסתרת בעולם, מכל מקום בשידוך נגלה הhnaga, ואפשר לראות בעין בשער
הכיצד מתגלגל השידוך על ידי ההשגה העלונה.

ואפשר למצוא סmak לדבר בغمרא (מו"ק יח): מן התורה וכן מן הכתובים
מה' אשה לאיש, מן התורה דכתיב (בראשית כד נ) 'ויען לבן ובתואל ויאמרו מה'
יצא הדבר, מן הנביאים דכתיב (שופטים יד ד) 'ואביו ואמו לא ידעו כי מה' היא',
מן הכתובים דכתיב (משלי יט ד) 'בית והון נחלת אבות ומה' אשה משכלה'. ואך
שבבודאי כל מארעותינו נגזרים מאת ה', אבל בענייני זיווגים אפשר להכיר בכך
במוחש כי מה' יצא הדבר.

ברא איז זיך

רמיזים נפלאים על סדר הפרשה

מה פגם יש באמירת הלל בכל יום

מחרפ ומאגדף.

בני ישראל הכוו כי ניסי היבשה והטבע הם כמו ניסי קריית הים

ובזה אמרתי לפרש מה שדיבר בקדשו הרה"ק בעל הנעם אלימליך ע"ה (ליקוטי שושנה ד"ה א"י ע"ד שפירשתי ובני): 'ובני ישראל הלו כבבשה בתוך הים'. דהנה ישראלי בשעת קרייתם סוף ראו נפלאותיו יתברך שמו ורוממותו וגודלו. ויש צדיקים שהולכים תמיד בדביבות ולבם תמיד ברוממות אל ובגדלו. אף שלא בשעת קרייתם סוף, שוג ביבשה רואין נפלאותיו איך הם עד אין קץ וערק בכל דבר ודבר הנמצא בעולם. וזה הפירוש 'ובני ישראל הלו כבבשה בתוך הים', פירוש שביבשה הלו כבבשה רומיותם אל כמו בים. וזה הפק ים ליבשה' (תהלים ס"ו), שהצדיק הנסים והנפלוות הנראין בים, הוא רואה ביבשה לאשר הולך תמיד ברוממות אל וגודלו. יתרברך שם. ע"כ לשונו הקדוש.

ניתן לומר כי אלו שני סוגי הנהוגות האמורים, ישנה הנהוגה ניסית כמו ניסי קרייתם סוף ודומיהם, והוא בבחינת 'בתוך הים', אך הצדיק לוקח הנהוגה זו וראה אותה גם בהנאה הטבעית 'ביבשה', שככל הנעשה עמו ואשר נראה ההשגה הפרטית הנסתרת בכל פעולה ודבר הנמצא בעולם.

כאשר מתגאה וחושב כי ראוי להנאה ניסית הרי זה מחרפ ומגדף

יתכן להוסיף בזה, כי הנסים שנעשים מעלה דרך הטבע הם כאשר ישראל ראויים לכך, אך כאשר אינם ראויים הם נעשים באופן נסתר. ומשכך, 'הקורא הלל בכל יום' שחושב עצמו ראוי לנטים מעלה דרך הטבע, 'הרוי זה מחרפ ומגדף', כי כשמtagאה וחושב כי כוחו גדול כל כך, נמצא מחרף ומגדף, שהרי על בעל הגאותה נאמר (סוטה ה). אין אני והוא יכולן לדור בעולם שמסלול רגלי השכינה.

כי המהלך רק על הנסים הгалויים מחרפ ומגדף כי איןנו מכיר בנסים הנעים בהנאה הטבעית, ועל האדם לדעת כי גם כל מקורי ומוארותיו בכל יום ובכל רגע אף הם בכח האלקי הנסתור בהם. וכך בכל יום מודים ומשבחים על הנסים שבטבע, כמו יוצר אור ובורא חושך, ואילו ההילול על הנסים הгалויים נתkon רק ביום מוחדים שבהם היה התגלות נסים אלו, אך לא בכל יום.

כשמודה בניסים הנסתרים שבבריה מוכיח כי רק ה' הוא הנותן כח לעשות חיל

וכך הם ממש דברי מרכז הכתוב סופר ע"ה (דרשות לשבת הגדל תר"י) ונביא מלשונו: דהנה הלל שאנו אומרים מייסוד ומותוקן על הנסים שעשה ה' לנו בצתתו ממצרים ובקרייתם סוף, והם המכוה ניסים שלא בטבע. אבל באמת אנו צרייכים להודות לה' גם על כל תגמולו כי שעושה לנו בכל יום בדרך הטבע, שהוא זו ומפרנס ומכלכל אותנו ומכך לנו כל הצורךונו, ולא נחשוב כי בכוחינו ועוצם ידינו עשינו את החיל הזה, כדכתיב (דברים ח' יח) 'וחכרת את ה' אלקיך כי הוא הנוטן לך כח לעשות חיל'. ויתבונן האדם כי לא לחכמים לחם ולא לבוגרים עושר, וכמה גיגיות וטורחות טרחו בני אדם ולא עלתה בידיהם, כי ה' מורייש ומעשי' (שמואל א' ב') והכל בידי שמיים.

וליהו כי כן, צרייכים אנו לשבח את ה' ולהודות לשם הגדל על חסדו שבכל يوم עמנו, וכן אנו אומרים בברכת ההודאה 'על נסיך שבכל יום עמנו' וכו'.ומי שמודה לה' רק על הנסים שעשה איתנו ביציאת מצרים שהיא שלא בטבע, מורה בזה כי איןנו מכיר 'חסד אל כל היום' (תהלים נב' ג'), ואמור יאמר כוחיו ועוצם ידי עשה לי אתה החיל הזה, ובזה קופר בהשגת ה' והוא מחרפ ומגדף. והוא שאמרו חז"ל 'הקורא הלל בכל יום' שאינו אומר רק הלל המותוקן על ניסי מצרים שהם חוץ לטבע ואין מוסיף לשבח על הטוב שבכל يوم עמנו, 'הרוי זה

ובני ישראל הלו כבבשה בתוך הים וגוי' (יד כת). בכספי לבוא לביאור הכתוב נקדם תחילה להבין מה שאמרו בגמרה (שבת ק"ח): 'הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרפ ומגדף'. ותמה, מה פגם זהה, הלא איתא בחז"ל (שיהש"ר ב ב): ר' שמואל משומ ר' חנינא, כל קילוס וקלוס שישראלי מקלסין להקב"ה הקדוש ברוך הוא יושב ביןיהם הדא הוא דכתיב (תהלים כב ד) 'ואתה קדוש יושב תחולות ישראל', שבשעה שישראל אומרם היילומים שורה עליהם שכינה.

שני סוגים הנהוגות בבריה ותכליתם

מבאר המשך חכמה ע"ה (בחוקותי ד"ה) ושינם שתי הנהוגות בהם מנהיג בורא עולם את עולמו. ישנה הנהוגה ניסית מעלה סדר העולם, ויש הנהוגה בדרך הטבע. אמן הקב"ה משדר הטבע אך הנהוגה אינה התכלית, רק באם לימד מזה האדם לשאר הנהוגת העולמים ויבין כי כל אשר קורה ואשר נראה לטבע איןנו אלא בהשגה פרטית, ואף הטבע כולם מונาง בהנאה אלוקית אלא שנסתתרה בטבע, כמו שאמרו המקובלים 'הטבע' גימטריא 'אלקים'. וזאת היא התכלית של כל הנהוגה הניסית, למד על הנהוגה הטבעית שאף היא בהנאה אלוקית וניסית, וכאשר האrik בהרמב"ן (לעיל יג טז): ומן הניסים הגדולים המפורטים אדם מודה בניסים הנסתרים שהם יסוד התורה כולה, שאין אדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם ניסים אין בהם טבע ומהנהgo של עולם.

האומר הלל בכל יום מכיר בניסים הנסתרים בטבע הניסי הנסתרים בטבע

לפייך הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרפ ומגדף, כי תכלית ההלל היא להלל על הנסים היוצאים מטבעו של עולם, אך היהות ותכלית ניסים אלו היא הידיעה שבכל הנסתור בטבע ישנה הנהוגה אלוקית בהשגה פרטית, נמצא

התאות מבקשים להטביע את האדם

**בזכותו של יוסף שגבר על התאווה
נקטו התאותות בפני בני ישראל**

זהו שמצינו ביוסף הצדיק שגבר על תאותו במצרים, ובזכותו נבקעו מי ים סוף בפני בני ישראל, כמו שאמרו במדרש (תהילים קיד ג): ראה ארונו של יוסף יורד למים, אמר הקדוש ברוך הוא ינוס הים מפני הנס מן העבירה, שנאמר (בראשית לט יג) יוינס החוצה, אף הים נס מפניו, שנאמר (תהלים שם) הים ראה וינוס. וכשננקע ים התאות בזכותו נבקעו התאות עברו בני ישראל, וזה גם מה שכותב רש"י דברי המכילתא שכל מים שביעולם נבקעו, וכך כתוב הרב מקוז'יגלב ע"ה הי"ד בספרון הארץ צבי (פסח): והנה האדם ציריך רחמים שלא ישקע בתאות העולם זהה ושליא יטבע בהם, וכן שפיריש הרה"ק רבי חנוך מאלכסנדר דטבע הוא מלשון טביעה. ואז בקריעת ים סוף נבקעו כל המים שביעולם לפניו בני ישראל שלא ישקעו בתוך תענווגי העולם הזה, ויכולו לעبور דרך התענווגים של העולם הזה 'בחרבה' ולא יגעו בהם כל

יתר על כך, כתב הרה"ק בעל שבת מיהודה מלובלין ע"ה (תרס"ח ד"ה ממשמא), שמלבד שנקבעו המים הרומיים לתאות, עוד נהפכו לקדושה, ושםך דבריו על הכתוב (יד כו) 'זהמים להם חומה', שאף התאות הנרמזות במים נעשו להם לחומה ולעבודת ה'.

וממאייד כפי התגברות ביראת ה' זוכה להרים, כמו שאמר יוסף הצדיק (שם מב Ich) 'זאת עשו וחיו את האלים אני ירא', כי מידת היראה היא הנותנת לאדם את הכוח להגביל את תאוותו ולצמצם אוטן לבב יחריבו את עולמו. ואכן נח שהיה מתחזק במידת יראת ה', כמו שתרגם אונקלוס (בראשית ו ט) 'בדחלתו דה' הילך נח', זכה להציג גבולות בפני המבול, וניצל ממי המבול וממניו הוושתת העולם.

המצרים המשיכו את ישראל لتאותיהם

ובמצרים התגבר יסוד המים על ישראל, והוא המצרים משליכים את ילדי ישראל אל היאור, כי המצרים השטופים בתאות בקשו להמשיך גם את ישראל אחרי תאורייהם, ולעומת זאת המילידות התגברו כנגדם ביראת השם, והיא שסיעה בידים לגבור על התאות ולהציג את ילדי ישראל, וכמו שכתבו (לעיל א'יז) ותיראן המילדות את האלים וגוי ותהיין את הילדים, וכשזכו בני ישראל לנואלה גברו על יסוד המים ונבקע בפניהם הים, כי זו העבודה האדם בבוao להתגבר על תאותיו, שיגבור על יסוד המים שבקרו ויכניע אותן, שייהיו כל תאותיו במשקל ראוי לקים בהם רצון בוראו, וכשזוכה להכניית את יסוד המים שבו קונה בנפשו שלטון על יסוד המים שבריה.

ויבקעו המים (יד כא). **פירש רשי:** כל מים שבועלם. נראה לפרש, דהנה מיסודות עבדות ה' שיתגבר האדם על תאותו ליבו ויתה אותו לדרך התורה. ומקור התאות באדם הוא ביסוד המים שבCKERבו, והתאות הנמשכות מיסוד המים מתגברים על האדם, ככל הימ המבקשים להציג את העולם במים, וכל הנמשך אחר תאותיו טובע בהם ומאבך חיותו, כמו שאירע לדור המבול שנמשכוليل אחרי תאותיהם, ואף המים התגברו עליהם והחריבו את העולם, וכל מיותם שבועלם שיינו טבעם, הן מי הגשים והן מי התהום, הציגו כולם את העולם והחריבווהו.

ועבודת האדם היא להתקזק ביראת ה'
שבכוכה למצוות את התאותות, ולהציג
גבולות כנגד התגברות המים שלא
ישטפוו, כדוגמת החול המונע מן הגלים
להטביע את העולם, כמו שאמר הנביא
(ירמיה ה כב) 'האותי לא תיראו נאם ה'
וגו' אשר שמתי חול גבול לים חק עולם
ולא יערננו', כך יציב גם האדם גבולות
וסיגים בפני תאונותיו, שלא ישטפו אותו
המים הזידוניים.

שבירת התאות בכוח יראת שמים

ועיקר כח האדם להכניע תאותיו היא
כפי יראת ה' שבקרבו, כי כשאין בלבו
יראת הסופו להגיע למיתה וכליון, כמו
שאמר אברהם אבינו (בראשית כ'יא) 'רָק
אֵין יְרָאֶת אַלְקִים בָּמְקוֹם זהה - וְהַרְגֵּנִי',

קריעת הים בזכות אברהם אבינו וヨסף הצדיק

ובקע הים לבני ישראל.

דרךו של יוסף הצדיק בסור מרע

ומאידך גיסא יוסף הצדיק לימד את בני ישראל דרך ב'סור מרע', להיות ממאן בדבר איסור בזריזות נפלאה, ולא לחת מקום ליצר הרע להסתינו לאיסור, כמו שנאמר בו שהיה ממאן ביצרו הרע שהיה מתחדש עליו בכל יום, וכשבא לידי ניסיון לא התחמה אלא מיהר להימלט על גיטתו י'יום וגיאח ב'חוצ'ב'

ומכוון שנייהם יחד, גם 'עשה טוב' וגם
מוסר מרע' בזריזות ובהתלהבות, זכינו
להגיע למדרגת 'היתה היהודة לקדשו', ועל
ידי כן נקבע הימ לפניו בני ישראל, לרמז
שאין הטבע יכול להסתיר ולעמוד בפנוי
ההתלהבות וההתעוררות לעובdot ה'.

שבקרו מקלקלת את השורה לרוב השקו והתלהבותו, והוא שאמרו חז"ל שבScar שבכע עצי עליה לעקידת יצחק נקבע הימ לפנינו בניין, והרמז הוא על פי דברי הנועם אל מלך ע"ה (פר' וירא ד"ה א"י פירוש), שאברהם אבינו הוזר לבע עצי עליה קודם צאתו לדרך, ולא המתין עד שיבוא להר המוריה, כי בהיות התלהבותה המזויה בכוורת בקרבו ביקש להתחיל מיד במעשהה המזויה, קודם שתצטנן התלהבותו בלבתו בדרכו, ולפיכך הקדים לחוטב עצים כדי להביא את התעוורות לייבו לידי מצואה מעשנית, וכל זה לרוב האבת ה' הבוערת בקרבו. ובכוח התלהבותו ונדיות לייבו

בנין ישראל הילכו ביבשה בתוכה הרים והמים
ליהם חמה מימיים ומשמאלם (יד, כט).
במעמד קרייתם סוף זכו בני ישראל
להיכנס בגדיר הקדושה, כמו שכתוב
(תהילים קיד-א-ג) ב'צאת' ישראל ממצרים
וגו', היהת יהודה לךדרשו וגוי, הים ראה
וינוס' וגוי, ומציינו במדרש דעתות הילוקות
אם מכוחו של אברהם אבינו זכינו לקרייתם
ים סוף, או בזכותו של יוסף הצדיק.

דרךם של אברהם אבינו בעשה טוב

והנה אברהם אבינו ווישוף הצדיק הניחלו לבני ישראל שתי דרכיהם בעבודת ה', ואברהם אבינו למד לדורות את העבודה בבחינת עשה טוב, והוא הראשון שנדרשו ליבו לעבודת ה', והוא מזור עצמו בכל עוז לעבוד את בוראו עד שהיתה אהבת ה'.

אֲלֹעַנּוֹת

מְפֻדָּת עַמְּתָה

כֶּלֶבֶת גִּלְּגָלָת

כט' ל' פ' כ"ה

שהוא מחהפט אחר שומרת תורה ומצוות
המקדמת על קלה בבחמותה. סימן הגראי
קליניג את ספרו, בעת כבר הבנתי מודיע
שלחה אותה חזרה בתשובה לביתה, מסתבר
שהקשי של הווגה היה אכן בחכמתם, ותשידוק
קס והיה (מעשה ברבי ע"מ קכה, מנחם
משיב נפשי תשלא).

כל שבט ודרכו

פעם בא בחור מבגר לפני הרה"ק הגדלת
מרדיכי מספיניקא-ירושלים ז"ע"א ושאל
אותו: מודיע ציריך לחפות זמנים טובא לשודך
שליל, בעוד שבאתרים מתקיים בנקל אומרים
(אבות פ"ה מכ"א) בון שמונה עשרה לחפה.
נענה לו הרה"ק בדברי תורה מתוקים וצחות
לשונו בדרפו, והנה על המשינה באבות (פ"ה
מ"ד) עשרה נסים נעשו לאבותינו על הים,
כתב הרמב"ם בפרשנו כי הנס החמייש,
שנבקעו לדרכם רבים במספר השבטים,
בעין קשת עגל וכו', והוא אמרו 'לגר ים
סוף לזרים'. ואם נתבונן בצייר שציר שם
הרמב"ם בפרשן המשניות נראה, שיוצא כי
כל שבט היה מסלול שונה בדרכו. להללו שהיו
בחזי הugal החיצוני, היהת הדרך היכי אורבה.
ולהלו שהז בחזית הפנימי, דרך קצורה מאד.
ומפילה לכל שבט על פי מקומו, ארקה הדר
באופן שונא, אם מעט ואם הרבה. ועל זה אמרו
ז"ל (סוטה ב). קשו ליאו שבריתם ים סוף, כי
כל אחד על פי שבתו מזלו ווילו, תארך הדרך
באופן שונא בבריתם ים סוף.

(מתוך הספר ספר ויהלום - להרב הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

ציריך לחצות את הים
ספר הגאון רבי יהושע הלוי קלינג רבבה
הראשי של העיר ניס (ニチ): יום אחד
מתಡפקת על פתח ביתני נערה צעירה,
ומספרת לי כי היא בעלת תשובה שהיתה
בבני-ירוק ולא מפרק בקששה את ברכתו של
הרה"ק רבי מנחם מנדל מליבאוויטש
ז"ע"א למציאות שדוק מטאים. הרב השיב
לה: חז"ל אומרים על שודה, קשה ליאו בברית
ים סוף, לעתים צריכים לחצות את הים בשביל
שודה, גם אם זה לא קל. סעי לצרפת ופני לרבי
קלינג הרה"ק של ניס. על כן, אמרה לי,
הוזרויות, כתמי רגלי ותנה אני כאן.

בדהמומי עד מאי, ולא הבנתי מה פתאום
שלחה הרב מליבאוויטש אליו, אמרתי לה:
איינני שדכן ומעולם לא עסקתי בשודוקים,
אף לא פעם אחת. כשהבחנתי במובכתה
אמרתי לה: אל תביני אותי לא נכו, ראשית
הנור אורחת רציה בביבנה. שניית, עוד בעת
שכהנתה ברבה הרה"ק של ליאו נתקהלתי
בדברי פלא אצל הרב מליבאוויטש, על כן
מצאים את זוגים, אמנים לא בנקל הוא, אף
סוף סוף הוא מילתא דשכיחא, איינו יקר
המוציאות כמו קריית ים סוף שאירועה פעם
אחד בלבד. הוא מותיב לה והוא מפרק לה,
כי באמת למציא זוג אינו קשה כל בנה, אף באשר
רוכין שיריה השדריך כמו בקרית ים סוף,

שהתה בו גם בזות הים, זוג עם רוכש גודל, זה
כבר אין פשות כל וכל. ועל אותה דרך פרש
תורה ומצוות, ואומר לו כי בנו נעשה חזר
בתשובה, וכעת יש לו בעיה של מציאות
שדוק עם אחת שיכולה להתאים לו, הנה
מצד המשפחה ממנה הוא מגיע, וזה מצד

**'קשה זוגו של אדם בקרית ים
סוף'**

הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא
ז"ע"א באמר מה שאמרו חז"ל (פסחים קית)
'קשה זוגתו של אדם בקרית ים סוף'
וכו קשה זוגים (סנהדרין כב). וקשה מה
שיה לשוב של קשיי בפלפי הש"ת כביבול. אך
מחמת שבל אחד תולה בספה ביל' אמרה, זה
הוא קשה שיבא אליו השפע, אבל אם האדם
ישים אמוןתו בה, אין שום מסקן ונמשך לו הטוב
כמו שיצא משרותו ממקום הטוב ('בנין שלמה')
להאביד טורקה חלק 'לקוטי תלפיות' אות
ה.)

בלי בזות הים כל ביתו

מספרים בשם הרה"ק בעל 'דברי יואל'
משמעותו ז"ע"א, שפרש בדרך הוצאה את
המאמר 'קשה זוגו של אדם בקרית ים
סוף', ואמר, כי לאורה יש להבן מהו הקשי
האמור, שהרי עינינו הרואות שרובא דאיינש
מצאים את זוגים, אמנים לא בנקל הוא, אף
סוף סוף הוא מילתא דשכיחא, איינו יקר
המוציאות כמו קריית ים סוף שאירועה פעם
אחד בלבד. הוא מותיב לה והוא מפרק לה,
כי באמת למציא זוג אינו קשה כל בנה, אף באשר
רוכין שיריה השדריך כמו בקרית ים סוף,
שהתה בו גם בזות הים, זוג עם רוכש גודל, זה
כבר אין פשות כל וכל. ועל אותה דרך פרש
תורה ומצוות, ואומר לו כי בנו נעשה חזר
בתשובה, וכעת יש לו בעיה של מציאות
שדוק עם אחת שיכולה להתאים לו, הנה
מצד המשפחה ממנה הוא מגיע, וזה מצד

חידון אלעננות - נושא פרסים **אייזה פסק בפרק זה מכך חמיש מילים רצופות שמתחלילות באותה ראות?**

פתרונות החידה - פרשת לך:

ש. אילו עופות מוחקרים בפרק זה ו? (3)

ת. העופות שוחקרים בפרק זה תורה, גולו יונה ועיט (בראשית טו
טיא). התניינים הראשונים שמשתלבות בין התורה והתנ"ך. והאחרון הגיע
לאכול את פגרי הבמות והעופות.

שם הזוכה בפרס מתייבטה מנהה ערבית בהוצאה "עוז והדר":
פרשת לך:
ה' מאיר הולצמן מבית שמש.

פתרונות החידה וכן שם הזוכה, יפורסמוAi"ה בಗליונות הבאים

על סידור מתיבטה מנהה ערבית בהוצאה "עוז והדר".
את הפתורונות יש לשולח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81
או מייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובות מדעית וטלפון.
בראש הדף לצ"ז ע"בורי חידון לנער.

אורות במדבר במג'ורטש

בית מדרשו של המגיד

סיכום ותמציות דברי תורה של המגיד

כח הפעול בנפעל

במאמר זה מבאר רבינו את הבדל המדריגות בין ישראל לפני מתן תורה, שכבר היו עובדים את השם ולא שינו את שמו ולשונם ולבושם, למדרגת ישראל אחר מתן תורה, שזו להתגלות אוור התורה שהיא רצונו יתברך.

רבינו מבאר את מהותה של עבודת השם, שהיא חיבור הנברא אל בוראו בדרך ביטול וכoon, ובמדריגה הראשונה שקדמה למתן תורה הביטול הזה היה ביטול חיצוני, שאדם עובד אל כח השם המchia אוטו, אך במדריגה הנעה יותר, שהוא לאחר מתן תורה, הביטול הזה הוא ביטול פנימי ועצמי, שאדם עובד לרצונו הקדוש ברוך הוא שהוא מהוות את כל הכוחות.

והבדל בין שני המדריגות הוא בהכרה, שכאשר הנברא משיג רק את מציאותו שלו והכרתו מוגבלת בידיעה שלימה שיש כוח המchia אותו, אך עובד את השכינה שהיא הכוח המchia אותו, ואמנם גם אז נקרא עבדนามו, אבל כשהnbrא משיג שאין לו כלל מציאות נפרדת, אלא כל מקור חיותו הוא רצונו הקדוש ברוך הוא, וידיעת זאת היא אכן בדרך הכרה אמיתית שאינה נפרדת כלל מידעו של הנפש והכרתו את עצמה, איזה הידעו מביאה אל נפשו כריעה וחוננת שכורע מפני הדר גאון יתברך, אז הכרה שלימה זאת היא החיבור אל רצון השם יתברך שהוא מקור החיים, והוא ממשיכה שפע חדש לעולם.

שהוא הרצון עצמו, והינו שעובד ליהוות תענוג להבורה ברוך הוא זהה עובד לפלה עצמו, איינו עובד לכך הפעול אשר בו, אלא הפעול עצמו הקדוש ברוך הוא שממנו נ麝 הרצון.

והנה השם יתברך רצה להיות לו תענוג, וכך יצא הדבירים לישראל, נמציא יש פאו המשכה מהתענוג שהוא הרצון של המלך לדבירים נמצוא שהדבירים הם המשכה של התענוג והתענוג הוא הכח הפעול שלו הנקרא מרוי דcia, וזה המשכה שגמיש מהתענוג לדבירים נקרא זהה המשכה שנמשכת מתענוג הקב"ה אל הדבירים שדבר לישראל נקרא זהה, כיוון שנמשך מכח הפעול עצמו שהוא לשון זכר' כיוון שהוא המשפיק את כח הפעול, ולכן זהה הוא בגין המשכה שאין בו השגה כלל, וזה בדור נקרא זהה, כיוון שהוא המקבל מהפעול, נמצא שהוא בחינת נקבה, והיא השכינה נזכר לעיל.

והנה ישראל במצרים גם הוא עובדין להבורה ברוך הוא אף על פי שעדיין לא ניתנה תורה, רק במדרגת זהה, שמלךו הדבור שנקרא זהה שנותגה במוחין שלהם, והינו בחינת השכינה שמקבל מהתענוג הנקרא זהה, והשם יתברך אמר (שותג יב), וזה לך האות, פשייצו ממצרים העבדין את האלקים על ההר הזה, שיזכו לעבוד

מגיד מראשית

תורתו של המגיד ויע"א לפרש השבע

[וזה אמר אם שמוע תשמע לקול ה אלהיך (שמות טו כ). כח הפעול בפעול כל הוא שכל מציאותו של הפעול נ麝 מהפעול עצמו, והוא אין לו כל כח נסף מהפעול, ולכן כוח הפעול שורה בו ומהיה אותו, וזה הכח נושא מהרצון הכח הפעול שהוא המchia מאין ליש את הפעול הוא המשכה מהרצון ואין כח הפעול (הקדוש ברוך הוא), והוא מתחדש בכל רגע ורגע מכל הרצון ואין כח הפעול כך נפרד כל, כי בשחרץון שיהיה בך הוא פה כי שרצוינו יתברך שהיה אליו מציאות, עצם הרצון הוא המכricht את קיום המציאות, כי רצונו יתברך הוא עצמו כל המציאות, ונמצא שהוא מהוות את הפעול שמחיה ומקיים את הפעול.

אך בשחרץון ברצון נקרא אין, שרשו של כח הפעול הנזכר, נ麝 מתרן בין שני המדריגות הוא כולל בו, אלא שהכח שכollow ברצון אינו מכונה 'כח הפעול' ואין בו הגדרה ופירוד לקראו על שם הפעול שעתיד לשורות בו והוא נכלל באין, ומטעם זה לפני שניתן בו כח המשכה להפעול ולהתגלות באופן של רצון שהיה קר' שהוא שאיו מושג, רק בהמשכה בבראים נperf הדריך והכח ומכוון שהוא ניכר ונראה לכך לעצמו, נמצא שהוא יש'. וזה הכח שכollow בהרצון והוא בבחינת אין נקרא אדון של דבר, כיוון שהחיות של כל דבר תלויות בכך הפעול וכפוף לאופן שכח הפעול מפעיל אותו לפי הרצון של הפעול עצמו, נמצא שהוא אדון של אותו דבר, וכן רצון מרדכי, מררי דבי (תרגום שמות לכ"ג הפסוק מר דורו), מר' לשון אדון בא, ומורת, דכיא' לשון טהרה, שהוא טהור ונעלמה מהשגה, והוא יסוד בא, דהיינו הכח שבתענוג החקמה שמשתעשע הקדוש ברוך הוא בישראל, הנקרא בא), והמתגלה על ידי מידת ההשפעה הנקרית יסוד בגלי, אבל בהרשך לא נperf המלוכה ולא איינו נקרא מלך אלא אדון, כי מלך הוא כינוי למילך שיש לו עבדים הנפרדים ממנו וכוחו מולך עליהם, ואילו בשורש הכל, הפעול והנפעול, כוללים באין באחדות מוחלטות.

והנה ישראל הם אברי שכינטא איברי השכינה, כי בכל אחד יש כח הפעול הדבירים של הבורה ברוך הוא שמלילך עלייו בכל אדם מישראל יש דיבור של הקדוש ברוך הוא, והוא מדבר אליו להטיב דרכו בכל עת, והוא הנשמה שעל ידו הוא מליך את הקדוש ברוך הוא ומכוונה באים הדבירים, והדבירים ניעשין לו מוחין הם התשוקות השורות במחשבתו ונותנים בו חיים ותונועה לקיים רצון הבורה יתבר (מוחין מילון מהיה), והם הכח הפעול בנפעול לשורה על כל הפעולות שהאדם שעשו להכבוד בוראו. ונמצאישראל הם אבירים של השכינה ששוכנת במחשבתם ופועלת מתוכם את מעשי המציאות.

וכשאדם עובד להשם יתברך מפני קבלת על מלכותו, עובד להדבירים שנכנסו במוחין שלו, נמצא שכח הפעול הזה נעשה על ידי האדם הזה אדון על הנפעול מכוחו שהוא פועל המציאות, וזה נקרא שכינה, ששובנת גביה, ויש דרגה גבוהה יותר, מי שזכה להשיג דרגה גבוהה יותר מהשכינה, והינו שמשיג את השורש של הדבירים שבמוחו

הפעול מתקבל חיוותו מהמחשבה, **והיה הדבר** **מקדים במוחשכה** היא החקירה שציר הקדוש ברור הוא ציר ישראל, **ווחמחשכה מתקבל** מהרץון של המלך שבחור ורצה לעין ולראות בחקיקה הזאת, **נמצא זה שהוא בדבר נקרא** יישן כיון שאין בו התאחדות אלא ההתחדשות היא בשורש שלו שהיא כבר

היה במוחשכה וברצון אבל פתיב (הילה קמה יט) רצון יראו עשה, הראים יכולין לציית לרצון של חפצים לעשותות תענווג לפניינו ונמצאו עובדים את הרצון שהחר לחוקן צורת ישראל במחשבתו ולבראם כדי שייעשו לו יתריך נתת רות, **כמו אברם** טבל צווי המלך צית לרצון המלך (ראה קידושון פב) וקיים את כל התורה כולה, **ואלו הבני** אדם ששמעו בישן, ודברים ומכלים מרצוון המלך, **ושומע בקהל שהוא משפט** להאל". זו היא הבטחה שאמר בפסק אם שמו תשמע אם תקבל על מלכות שמים ותקיים מעשי המצוות, תזכה שיגלה לרהורו שהוא הנקר חדש שמקובל מהמחשבה.

זהו **פָשָׁאַנְוּ רֹצִים לְהַמְשִׁיק שְׁפָעָ מִהְבּוֹרָא**, אנו מודים ואומרים לפניו שהוא אין סוף [מלך מלכי המלכים], מלך הוא הרצון, מלכי המחשכה, המלכים הם קול והדבר, שהוא מולך עליון, וכורעים ומוריים שפיט ממש הכרעה היא הקרה של חיינו מהיאין, כי הכרעה היא הכרת הדר גאנז שמכואה נופלת בושה ויראה על הנברא עד שנכנע תחת חיותו ובטל אליו למגרי.

תפארת ובו כוללים כל המידות המחברים בין הפעול להנפעול, **ואחר כן פשועשה הדבר** מחבר את עצמו **לדבר** וזה התהבותה הנקרה נצח הodium יסוד שמננה נמשך העשייה בפועל על ידי כח הפעול מהוות את הנפעול.

זהו וקרו **במזרש** (ஸמותה הא) **שלשה מיני נשיין** כי כל חיבור בין משיפוי למקובל הוא בחינת נשיקה שמתחברים באبات הדבקות וביחוד המחשכה, **גושק של גדרה ושל פרישות ושל פרקים**, בחינת של פרקים הוא מה שנאמר באחרן **ושמח בלבבו** (ஸמותה ד) ושם נאמר **וישק לו** (שםות ד כ) וזה מה שמיליך עליון את כח הפעול לשורה בדבר שהוא בחינת "סוד אבא" שנקרה מרדכי שהוא בחינת דבר, והינו שהמשיר מבחינת מחשבה מהמייר והוא מה שנאמר בשماו אל שהמלך את שאל **וישק שמן על ראשו וישק לו** (על פי שמאו **וניצק גדרה הוא שפמליה הדבר על עצמו** ושהו מה שמאו אל ראשו, **וישק לו**, על פי שמאו נרמז בלשון 'על ראשו', שמיליכו להיות מעליין, וזהו בחינת מחשבה לשורה על ראשו, **וישל** שנמנשר מהרצוון אל המחשכה.

זהנה **בש dredar במוחשכה אין מגיע רק** לש, כיון שבציר במחשבה נדמיים המציר (הפעול) והציר לשני דברים, שהמשיר מחבר עצמו לציר כפי שעמיד להיות יש, **ואחר כן בעבדא** שהוא הכח המקובל מכח הפעול, ואין בו שום חיים ומילאה הקרה המתגלית היא לכל מעצמותו הוא מהפעול עצמו **מתגללה האין וברצון ודוקא** שם עיקר התגלות, **כ' כל דבר חייתו הוא האין ההעדר** שלו מהמקום שנעדר שם **יעדיין לא היה שם ממש חיינו כי שם נברא, וזה נקרא** (שםות כד) **'מרחוק לדעה - ה'ם'** **ש'עשה לו** התרחקותו שבוע מודרך היא המשכת חיינו לישוט ולחדר אותו.

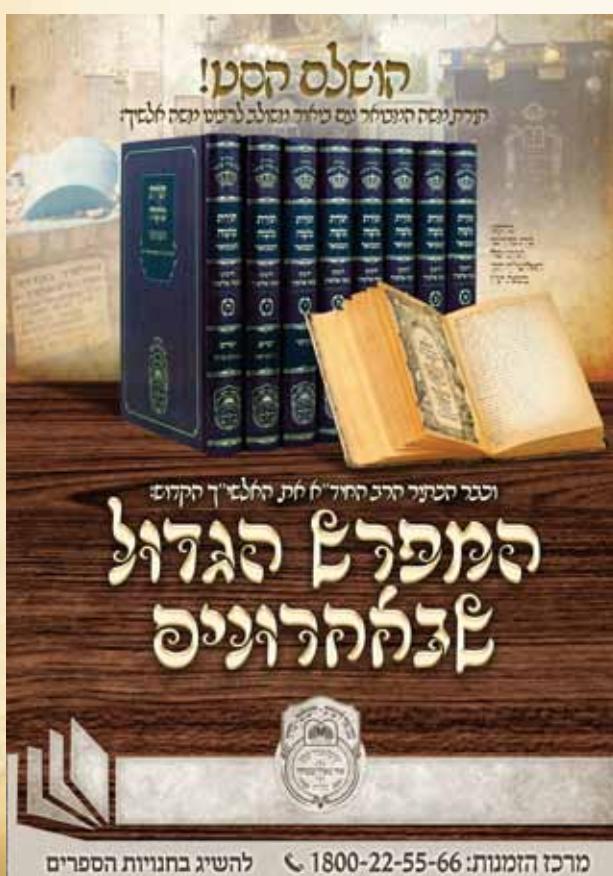
ובזה **יתבאר ויאמר** אם **שמוע תשמע לכול ה' אלハイ** (שםות ט כה), **דרשו** (ברכות מ) אם **שמוע בישן תשמע מחדש**. **פי הגהה המ齊יתים לדבר המלך שמוליך עליונו** והם הדבירים שוכנים במוחשבות ישראל ואנו עובדים להם כמבודר לעיל שהעובד עובד למחשבה שכונת בו, **הדבר מקובל מכיון שהוא בדבור** מהרץון מושך את כח הפעול בחיקת ציר הדבר שרצו לבורא, וחיקת זאת היא מוקור הויתו של אותו דבר, **ומחייב לדבר להדר ההוא שחזק בשללו הרצון** מושך את כח הפעול מהיאין אל מחשבת היוצר שהיא חיקת ציר ההשכה שהקב"ה מושך את רצונו שיתחבר אל המחשכה שהיא תחילת הנבראים, **ואחר כן יש התהבותות שצמצם את עצמו להדרה ההוא מחתמת אהבתו ונקרו חבק** ימין וממנה נמשך כח הפעול הנקר חדס גבורה

כדי לעשות נחת רוח לבורא - פועל הכל, וזה בחינת 'זה' שנתגלה להם בא' של תיבת 'ענק' שהוא הרצון.

וונגה יש אהבת עלול לעלה שלו, אהבת הכח הנפעול - המקשר עם הפעול עצמו על ידי אהבה הבאה מתוך הרכה, והוא **פשטיפר שזה** חיתו שהפעול הוא חיותו על ידי שמשיר את כח הפעול, **ואין אפשר להם להיות שעה אחת בהפרדה מעלה,** הרכה זאת היא של מציאות וסיבת קיומ נפרד, ומילא אי אפשר לו להתקיים אפילו רגע כשיפרד מאדונו, ומה זה ירא להפרד מדיקותו אפילו שעה אחת, **ויש אהבה מעלה לעול** היא אהבה של הבורא לנברא שמשיפוי לו כדי לקיומו ולהחיותו בחיות של אמרת שהיא על ידי דיביקות האהבה המאייר בו, **וונבל עולה על ראשו וישק לו** (על פי שמאו מבחןשה מוצאות הפה האהבה מהעלול לעילה ומהעליה לעולו של הפה האהבה באמצעות הפה שמאו רושש כולם, המחבר שהוא כח הפעול שכמובהר לעיל הוא בחינת הדיבורים של הקדוש בדור הוא הנמשכים משורש עולם הדיבור שהוא חמשת מוצאות הפה שבמחשבה, שהם מקورو של כח הפעול.

זהו החיבור בין עלייה ומעלה לעולו ומעלה לעולו נרמז **באהיות אהב** (ה), **כ' אהבת עלול נרמז בהאה לאל** ("לאל" ר' לאלו של עולם המהיה אותו על ידי כח הפעול ואהבה זאת היא בחינת אל"ר כי היא סיבה ראשונה שאין לה סיבה kodomot, **ואהבת עללה לעול** אהבת בורא לנברא הוא להבי"ת, לכך שיש לו סיבה קודמת ולכן הוא נקרא ב' כי יש כאן שני סיבות, כי היא מכח אהבת העולו שנמשכת מכח הפעול עצמו שהוא מלמטה להתוסף עליינו אהבה נמצאת אהבת עלייה שהוא הנברא לנברא יש בה שני אהבות, שהרי היא נמשכת מכח אהבת הנברא, ושני אהבות אלו נכללות בתיבת 'אהבה'.

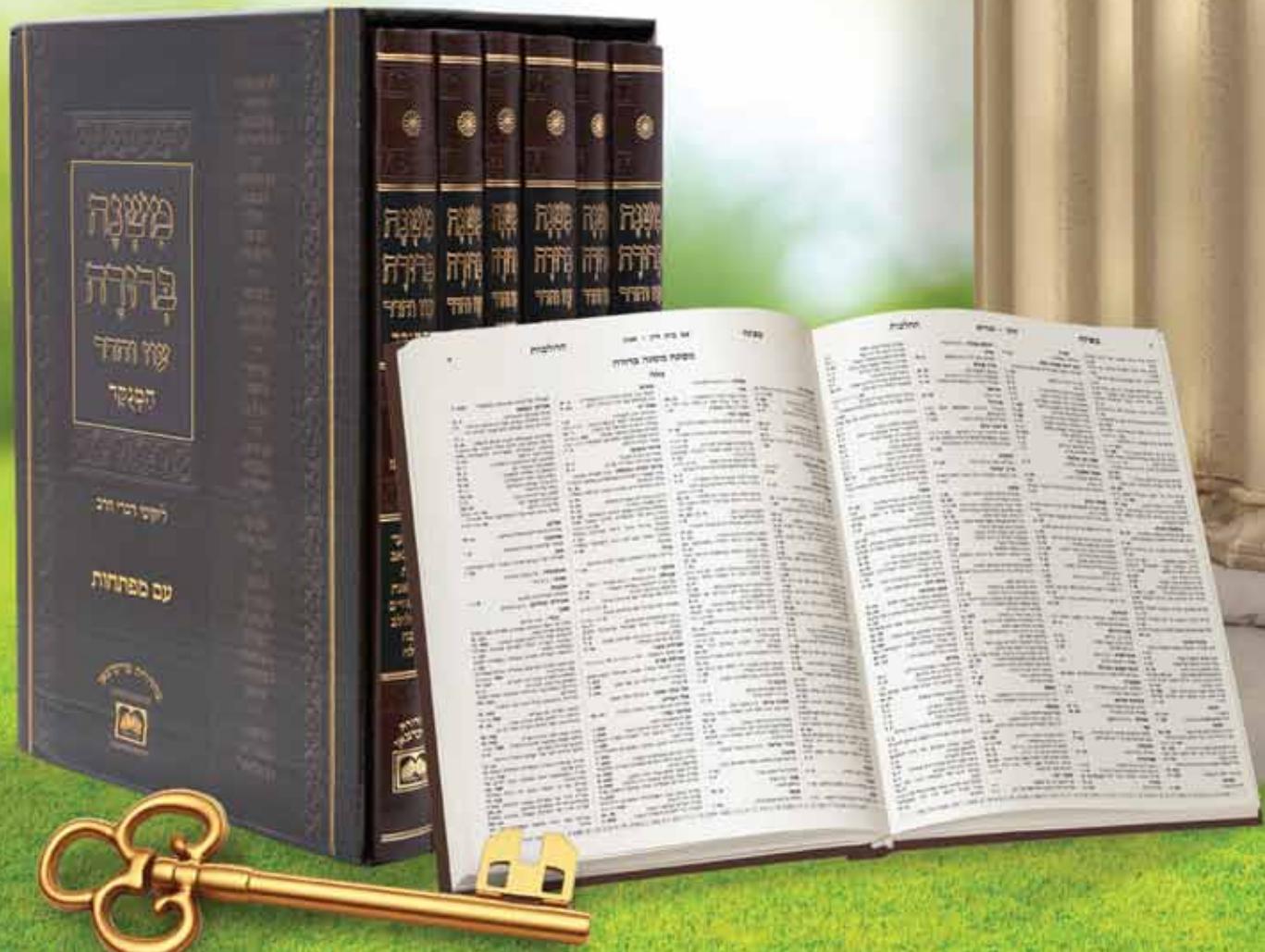
זהנה **הבעל מלאכה** משל אל הבורא שהוא בעל מלאכה שברא הכל יש מאין, **טרם שועשה הדבר** פני שמו זיאת רצונו מהכח אל העשייה, **וזה הדבר חקוק במוחשכה התהבותות**, אחד היא תחילת הויתת הדבר אלא שהוא כולל עדיין באין, **ולכן יש שלשה התהבותות**, אחד הוא ההמשכה שונמשך מהרצוון להחיקת שיחסק בשללו הרצון מושך את כח הפעול מהיאין אל מחשבת היוצר שהיא חיקת ציר הדבר שרצו לבורא, וחיקת זאת היא מוקור הויתו של אותו דבר, **ומחייב לדבר להדר ההוא שחזק במוחשכה תיבר ויתעללה**, היא ההשכה שהקב"ה מושך את רצונו שיתחבר אל המחשכה שהיא תחילת הנבראים, **ואחר כן יש התהבותות שצמצם את עצמו להדרה ההוא מחתמת אהבתו ונקרו חבק** ימין וממנה נמשך כח הפעול הנקר חדס גבורה

מִשְׁנָה בְּרוֹרָה

עם המפתח המפואר

מהדורה חדשה של המשנה ברורה המפואר 'עוז והדר' בתוספת מפתחות מפוארים ומפורטים על כל ההלכות המובאות במשנ"ב, ביאו"ה ושו"צ
בנוספַּה לשולן מעילות מהדורה המנופה ומוזקפת, עם מראה מקומות והוספות רבות

• מבואות

דפוס של קורס

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66 | להציג בחנויות הספרים